לציונות—לסוציאליזם—לאחוות עמים

על המשמר

יום ג', י"ט באב תשמ"ח, 2 באוגוסט 1988 / שנה מ"ו מס' 13715 / המחיר 1.30 ש"ח כולל מע"מ

ארה"ב תמשיך להעביר הסיוע לשטחים — אך לא דרך ירדן

דליה שחורי (ארה"ב)

ושינגטון. — המלך חוסיין הודיע לבית הלבן על החלטתו לבטל את תוכנית הפיתוח הירדנית לגדה המערבית — מסר אתמול דובר הבית הלבן, מרלין פיצווטר.

הוא הוסיף, עם זאת, שארה"ב תמשיך לסייע לגדה המערבית ולעזה ותעביר להן את הסיוע שהועבר עד כה באמצעות תוכנית הפיתוח הירדנית. פיצווטר לא ידע להשיב כיצד יועברו הכספים עתה.

פקידים ברבת־עמון מבהירים משמעות נאום חוסיין:

יפוטרו אלפי פלשתינים בשטחים המועסקים ע"י ירדן

המדובר בכ־20 אלף עובדים — פקידי מימשל, מורים ואחרים — שמשכורתם משתלמת ע"י הממשלה הירדנית ● עוד הבהירו המקורות שממשלת ירדן מוותרת על בעלותה על מוסדות ציבור לטובת אש"ף ● הגשרים יישארו פתוחים, אך ייתכן שהדרכונים הירדנים לא יוארכו ● אש"ף משגר משלחת לירדן לברר משמעות החלטת חוסיין ● ארה"ב: לא יחול שינוי ביוזמת שולץ

אורי הורוביץ, כתבנו בשטחים, סוכנויות הידיעות

החלטת ירדן להינתק מהגדה המערבית — פירושה פיטוריהם המיידים של אלפי פלשתינים המועסקים בשטחים על־ידי המימשל הירדני — זאת אמר אתמול מקור ירדני מהימן. 5,200 פקידים פלשתינים, שהועסקו לפני 1967 בגדה המערבית על־ידי ממשלת ירדן לא יקבלו יותר את משכורותיהם מרבת עמון, המסתכמים ב־1.5 מיליון דולר לחודש, הבהיר הדובר.

כ־16,000 פלשתינים אחרים, וביניהם 10,400 מורים, המועסקים מאז 1967 מכלי שזכו למעבר של פקידים בגדה המערבית וברצועת עזה, לא יקבלו יותר ברבת עמון את

(סוף בעמוד 4)

על ראש הנח"ל — כומתה מדרא"פ

טוביה בשקונר

הכומתה הירוקה שהוענקה השבוע בטקס מרשים לחיילי חטיבת נח"ל, כדי שזו תשמש להם כסמל יהודי ומקור לגאווה, מיוצרת בדרום־אפריקה.

„על המשמר" פנה לדובר צה"ל וביקש לדעת מדוע נאלץ הצבא לרכוש כומתות דווקא בדרום־אפריקה. מלשכת דובר צה"ל בירושלים נמסר כי הנושא מצוי בבדיקה, ועד לכתיבת שורות אלה לא נתקבלה כל תשובה. כותבן הצבאי, אבי בניהו, שפנה כשאלה זהה ללשכת דובר צה"ל בתל־אביב, התבקש — בתגובה — לפנות למשרד הבטחון, שעוסק ברכש עבור הצבא. משרד־הבטחון לא הכחיש את הידיעה ומסר: „אין תגובה".

הפרת החלטות הממשלה

רכישת הכומתות מדרום־אפריקה הינה הפרה של החלטת הממשלה, כי אין חותמים על חוזים חדשים עם דרום־אפריקה עבור מערכת הבטחון מעבר לחוזים שכבר נחתמו עד להחלטת הממשלה.

ד"ר יוסי ביילין, מנכ"ל משרד החוץ לשעבר, שנודע לסוגיית אפרה „לא הייתי רואה בפרשה זו — אם היא אכן נכונה — סיבה להתרגשות יתרה. זו אמנם אפיזודה לא סימפטית, אך היא ניתנת לתיקון".

ראוי לציין כי במסיבת עתונאים אותה קיים מפקד הנח"ל, תא"ל בריגין ויינר לרגל יום הנח"ל, הוא נשאל מדוע לא קיבלו חיילות הנח"ל כומתה ירוקה. תא"ל ויינר השיב כי הסיבה לכך טמונה בבעיות טכניות בגלל אי־התאמת הצבע המתאים. כתבנו מעיר כי ייתכן שהסיבה לכך טמונה בכך שלא ייצרו לכומתות נשים, שאינן מיוצרות במפעל בדרום־אפריקה.

הדרכונים הפלשתינים כבר מוכנים

ארנון יפה (צרפת)

פאריס. — הנהגת אש"ף דנה עכשיו בבגדאד על הקמת ממשלה פלשתינית גולה. עדיין לא נתקבלה החלטה, אך הדרכונים הפלשתינים כבר מוכנים לחלוקה בשטחים, מסר אתמול ערוץ הטלוויזיה הצרפתי „טי. אף. 1". הממשלה הפלשתינית אמורה ליטול את ניהולם האדמיניסטרטיבי של השטחים במקום המלך חוסיין, ולשלם משכורות לפקידים.

„אם לא "יכנסו המשכורות, "יסגרו התחנות"

עובדי מד"א ימתינו עד היום בצהריים ● האוצר העביר 900 אלף ש"ח למד"א, אבל הודיע כי יקוזז הסכום מתקציב הבריאות ● משרד הבריאות: זה תרגיל נבזי, מד"א לא מופיע בתקציב שלנו, הקיזוז יפגע בהסכם עם האחיות ● הרופאים מאיימים בעיצומים חריפים אם לא תהיה התקדמות בפגישה ביום חמישי

רונית מורגנשטרן

משרד האוצר שוקל להעביר ישירות למד"א 900 אלף ש"ח הדרושים לתשלום משכורת העובדים. סכום זה יקוזז מתקציב משרד הבריאות.

בתגובה אמר אמש יו"ר הועד הארצי של עובדי מד"א, אלי אבוקסיס, „אנחנו מחכים. אם עד השעה 12 בצהריים לא תיכנס המשכורת לבנקים, נסגור את מגן דוד אדום".

כזכור האוצר העביר אתמול למשרד הבריאות 900 אלף ש"ח עבור תקציב המשכורות לעובדי מד"א בתנאי שהסכום ישוקף כתוספת תקציב של 8.5 מיליון ש"ח שהובטחה למשרד הבריאות ע"י ועדת הכספים.

(המשך בעמוד 16)

ישראל גרשה עוד 8 מתושבי השטחים

6 מהגדה ו־2 מעזה ● הנימוק לדברי צה"ל: פעילים בכירים של ארגוני המחבלים שעסקו בהסתה ותתרנות ● „התחייה" מברכת את רבין על ביצוע תוכניתה לאנטי־אינתיפאדה ●

אבי בניהו, יהודה צור, כתבנו בשטחים, עתי"ם

שמונה מתושבי השטחים גורשו אתמול ללבנון. שישה מגורשים הינם תושבי הגדה המערבית ושניים ברצועת עזה. על צווי הגירוש חתומים אלופי הפיקודים של צה"ל בפיקוד המרכז והדרום. צווי הגירוש הוצאו נגד המגורשים בשל היותם פעילים בכירים של ארגוני המחבלים ועסקו בפעילות

(המשך בעמוד 4)

אחד הפלשתינים מורד מן המסוק ומגורש ללבנון (צילום: דוע)

דחוף!

מזכירי הקיבוצים

תוספת לרשימת הבוחרים נמצאת במשרד הפנים. השאי להצביע בבחירות כל מי שימלאו לו 18 ב־20 בנובמבר. יש לגשת בדחיפות למשרד הפנים הקרוב (עד 10.8) לבדוק אם כל בני הקיבוץ הרשאים לבחור נמצאים ברשימה, ולהגיש ערעור מיידי (עם תעודת זהות) במידה ויש צורך.

פרטים נוספים: מפ"ם — גיורא, הנרי

הקיבוץ הארצי

מח' רעיונית — ענבל, דני

מפ"ם יוזמת דיון בכנסת בנאום חוסיין

יורם בר

סיעת מפ"ם יוזמת כנס מיוחד של הכנסת, לדיון מדיני בעקבות נאום חוסיין, שקיעתה של האופציה הירדנית, והצורך בהידברות עם הפלשתינים. בהודעת מפ"ם נאמר כי ממשלת ישראל, על שני חלקיה, לא שעתה לאזהרות מפ"ם שהתעלמות מהצורך להידברות עם הפלשתינים, תכשיל כל יוזמת שלום ותגרום להמשך האינתיפאדה. מפ"ם חוזרת על עמדתה, שעל ישראל להצהיר, קבל העולם כולו, שתהיה מוכנה לנהל מו"מ עם כל גורם פלשתיני, לרבות אש"ף שיכיר בישראל, ויימנע מן הטרור.

כדי להשכין שלום בגבולנו המזרחי ולהבטיח הסדרי בטחון ראויים — אין מנוס מהידברות ישירה עם הפלשתינים ועם הירדנים", אומרת ההודעה.

שמיר, פרס, רבין

ח"כ צבן אמר אתמול כי הווטו שהטיל שמיר על כל יוזמה מדינית; ההחמצה הגדולה של פרס שלא אזר אומץ בפברואר 1985 להאחז בהסכם חוסיין־ערפאת־בדבר קונפדרציה ירדנית־פלשתינית והיד המכה של רבין בשטחים, שליבתה את האינתיפאדה — שלושה אלה חברו יחד לחיסול סופי של האופציה הירדנית.

רק הצהרה ישראלית ברבר נכונות למו"מ עם אש"ף, אם הלז יכיר בישראל ויפסיק הטרור, בצרוף פתיחת אפיקים לגיטימיים לפלשתינאים בשטחים להבעת שאיפותיהם הלאומיות, ישימו קץ לאינתיפאדה, יפסיקו הטרור, יפתחו פתח לתהליך השלום ואף יאפשרו את חזרתו של חוסיין לתמונת המשא ומתן, אומר צבן.

ר"צ והמתקדמות

סיעת ר"צ בכנסת הצטרפה לקריאת מפ"ם והודיעה כי תאסוף חתימות למען כינוס מיוחד של הכנסת לדיון בהצהרת המלך חוסיין. ח"כ שריד אומר כי „האשמים תמיד," ובראשם פרס ורבין, חייבים להפסיק להיות יותר ירדנים מירדן. עליהם להכיר בפלשתינים ולדבר עם אש"ף.

חברי הכנסת מתי פלד ומוחמד מיעארי דורשים לכנס את הכנסת לכינוס פגרה, כדי לדון בהשלכות נאומו של המלך חוסיין.

נאום חוסיין — תגובות נוספות ● עמוד 3

האחראים לטיול האברכים – לדין ● עמוד 4

המושבים לא מצטרפים להסדר החובות ● עמוד 4

מע"מ מחרים פרות במושבים ● עמוד 19

ירידה במאזן התשלומים של ישראל ● עמוד 19

שוחקים את השריון / מטען חלול ● עמוד 9

הכדור עובר לפלסטינים

הפרשנויות הרבות והסותרות סביב נאומו של חוסיין, אינן יכולות להתעלם מהאופי הסמלי חחד־משמעי של תוכן הנאום: חוסיין אינו רואה עצמו נציג פוליטי של תושבי השטחים. כל מהלך פוליטי בעתיד הנראה לעין יהיה על בסיס העובדה הזו. הצהרות ראשונות של אישים במערך מעידות שבמערך מבינים את הדבר, וכי יהיו חייבים להתייחס אליו במערכת ההסברה שלהם. ואולם, עיקר ההשלכות של הודעת חוסיין הן על תושבי השטחים עצמם. הן ברמת הקיום היומיומי והן ברמה הפוליטית. ככל הנראה יאבדו אלפי אנשי מינהל בשטחים את פרנסתם, ורבים אחרים עלולים לאבד זכויות אלמנטריות שהיו להם כאזרחים לכל דבר של ממלכת ירדן ככל שיתברר שלהודעת חוסיין תשתית ממשית יותר, כן יעמדו תושבי השטחים מול מציאות חדשה, שתדרוש מהם שידוד מערכות מחשבתי רב עוד יותר מזה הנדרש מישראל.

בינתיים מעידות התגובות בשטחים על מידה רבה של בלבול וחילוקי דעות. המציאות שבה ההנהגה האזרחית והכלכלית של השטחים מצויה בירדן, בעוד ההנהגה הפוליטית מצויה בגלות, יצרה איזון מסויים ואיפשה לקיים את ההתקוממות על אש קטנה ולשמור עם זאת על יכולת הקיום. אם יתברר שממדיו של הניתוק גדולים, יתערער האיזון הזה ויביא גם את הפלסטינים בשטחים להכרה, שעליהם לצעוד צעד נוסף בתהליך בו החלו עם ההתקוממות. ערפאת וההנהגות המקומית בשטחים חיים עד כה בשלום יחסי עם העובדה שהאינתיפאדה איננה מביאה פירות מדיניים. אש"ף, החלוק בתוכו בין העמדות המתונות הנשמעות מפי אבו־שריף, לבין עמדות קיצוניות מסורתיות, שאמש ניתן להן ביטוי נוסף בהודעתו של עבד אל־חמיד אל־סיאח, יו"ר המועצה הלאומית הפלסטינית, אינו רוצה להכריע בין העמדות, ומעדיף להתלכד סביב הקונסנזוס של עידוד האינתיפאדה. המצב החדש מחייב את הפלסטינים להחיש את הכרעתם, ולמעשה אותת להם חוסיין ואותת ברור בכיוון זה. על הנהגתם להבין, שללא מהלך מדיני מהיר וללא גב בטוח ומאוזן בדמות ירדן מאידך, יקשה עליהם לשמור על יתרונות האינתיפאדה. מהלך מדיני מותנה באקט ברור יותר של הכרה בישראל וקריאה ברורה יותר למשא־ומתן מצידם, באופן שיחייב את מנהיגי ישראל, משני צידי המתרס, להרים את הכפפה.

"האם יש עם מי לדבר?" בכנס "המועצה לשלום וביטחון"

אורי הורוביץ

"האם יש עם מי לדבר?" — זה היה אחד מנושאי הכנס שנערך אתמול בתל־אביב מטעם "המועצה לשלום ובטחון". דנו בו פרופ' איתמר רבינוביץ מאוניברסיטת תל־אביב וד"ר מתי שטיינברג מאוניברסיטת ירושלים.

פרופ' רבינוביץ סקר את יחסי ישראל עם מדינות ערב ואמר, כי שנת 1967 היתה פרשת־דרכים ביחסים אלה, שכן לפני כן, לא היה אפשר לדבר עם הערבים ולא היה על מה לדבר. לדעתו, יחסן של כמה ממדינות ערב לאינתיפאדה אמביוואלנטי, כי הן חוששות מתהליך הספונטאניות שבה.

סוריה לא שותף

סוריה אינה שותף להידברות בעת הזרוגה, אולם אפשר להגיע עימה להסכמים שבשתיקה, מאחר שהיא פועלת לפי אינטרסים. סוריה אינה מקבלת את מדינת ישראל, כפי שמקבלים אותה מצרים וירדן. סאדאת ביטא בזמנו זרם מרכזי בארצו, ואילו אסד מבטא מיעוט. גם רמת־הגולן לא לוחצת על סוריה, כפי שלחצה סיני על מצרים.

ירדן — כן

לדעתו, ירדן הינה שותף פוטנציאלי להסדר ואינה יכולה להינתק מאחדות הגורל בין שתי הגדות. חוסיין חושש ממדינה פלשתינית בשליטת אש"ף. לדעת רבינוביץ, נאום חוסיין על ההתנתקות מהגדה מהווה מהלך טאקטי.

שני זרמים

ד"ר שטיינברג מבחין בשני זרמים בעולם הערבי: הזרם הפרגמטי, הכולל את מצרים, ירדן ואולי עיראק, וזרם קיצוני בראשות סוריה. ראגת הזרם הראשון הינה יציבות באזור. הדאגה מבית גוברת על המוטיבאציה להתמודד עם ישראל. אם יש לגביהן חשש, הרי הוא מתייחס להשלכות הסכסוך על מצבן הפנימי, כגון הקצנה דתית.

לגבי עיראק, טוען שטיינברג, שאם חל שינוי עקרוני בגישה העיראקית לגבי הסכסוך, נצליח לאתר אותו.

האופציה הירדנית הסבה נזק

אשר לאש"ף, טוען שטיינברג, שהיצמדותה של ישראל לאופציה הירדנית הסבה נזק גדול, מאחר שב־1985, כאשר הגיעו ערפאת וחוסיין להסכם ביניהם, גרם ההסכם לפיצוץ באש"ף. היצמדות לאופציה ירדנית טהורה היתה החמצה גדולה, מאחר שגרמה להקצנה. אש"ף לא היה מוכן לחתום על הסכמים שיוציאו אותו מהתהליך, לפי דרישות ארצות־הברית וישראל. הגורמים הדוחפים את הזרם המרכזי באש"ף להסדר הינם הפלשתינים. הם ערים למצוקה הדמוקרטית ויודעים, שכשל מצוקה זו, חייבת ישראל להגיע להסדר עם הפלשתינים שבשליטת אש"ף.

ד"ר שטיינברג חולק על פרופ' רבינוביץ וטוען, שנאום חוסיין מבטא צעד אסטרטגי, לפיו חוזרה הממלכה האשמית להיות שוב עבר־הירדן. חוסיין רוצה לחזק את הזהות הפלשתינית בגדה, כדי שתושביה לא יגורשו לירדן. לדעת שטיינברג, אין חזרה למצב שלפני האינתיפאדה.

3 אופציות

איש המועצה, אלוף (מיל.) פלד, אמר, שהפתרון לסכסוך הוא גבולות בני־הגנה, זכות הערבים שבתוכנו לקיום אנושי ופוליטי, וערובה לעיקרון הראשון הוא כוחנו הצבאי. העיקרון הרביעי הוא — מאחר ששני הצדדים רוצים כברת ארץ — פשרה.

היום, יש לדעתו, שלוש אופציות: אופציה ירדנית עם פלשתינים אותנטיים, לא מוגדרים פוליטית; עם פלשתינים שיוכרו על־ידינו כחלק מהמשלחת הירדנית והפלשתינית: לדבר עם האויב העיקרי — אש"ף או נציגיו — בתנאי שיוותר על אלימות ואנחנו נכיר בזכויות הפלשתינים.

"הודעת חוסיין נובעת מטירפוד יוזמת פרס"

דורית גבן

"הודעת חוסיין נובעת מהקפאון המדיני מאז טרפד הליכוד את יוזמת השלום של פרס" — זוהי המסקנה של צוות ההיגוי של מפלגת העבודה שהתכנס אמש לדון במשמעות נאום חוסיין.

חידוש ותהליך המו"מ עם ירדן יתרחש רק אם תיקום ממשלה בראשות המערך, אשר תיכנס למו"מ לשלום עם משלחת ירדנית פלשתינית. המערך התנגד למו"מ עם אש"ף ולהקמת מדינה פלשתינית. צוות ההיגוי של העבודה אומר, כי עמדותיו של הליכוד מובילות לסיפוח השטחים, להפיכת מדינת ישראל למדינה דו־לאומית, להפקרת הזירה לאש"ף. רק הכרעה ישראלית בנובמבר למען חידוש תהליך השלום, תחזיר את ירדן אל שולחן המו"מ יחד עם הפלשתינים, קובע צוות ההיגוי של "העבודה".

בבית, בבית־אלפא

אבי בניהו, כתבנו הצבאי

רמטכ"ל לשעבר רב אלוף (מיל) משה לוי סיים אתמול באופן רישמי את שרותו בצה"ל והשתחרר מהצבא. משה לוי ומשפחתו חוזרים לקיבוצם בית־אלפא. את השנה האחרונה בילה משה לוי בתקופת השתלמות בלונדון מטעם הצבא, במהלך חופשת הפרישה. רב אלוף (מיל) לוי שירת בצה"ל למעלה מ־30 שנה, את רוב דרכו עשה במערך המוצנח. כמו כן היה אלוף פקוד המרכז וסגן הרמטכ"ל (צילם. דו"צ)

ישראל גרשה עוד 8

(המשך מעמוד ראשון)

הסתה והתפרעות. כמה מהאנשים נמנים, לדברי דובר צה"ל, עם ראשי המסיתים והמארגנים של הפרות הסדר האלימות שהיו באחרונה בשטחים וריצו תקופות מאסר שונות בגלל פעולות טרור.

בדיקה רפואית ו־50 דולר

הם הובלו אתמול אחר־הצהריים, במסוק של חיל־האוויר, אל מעבר הגבול בזומריה, בצפון אזור הבטחון, שם הוקראו באוזניהם צווי הגירוש, רופא צבאי בדק אותם ולכל אחד מהם ניתן סכום של 50 דולר להוצאות ראשונות. ממעבר־הגבול הוסעו בשתי מוניות למזרח בקעת־הלבנון.

שמות המגורשים

שמות המגורשים הם: עדנאן מחמד פתאח דאהר (אל־בירה); אחמד מחמד גאבר סלימאן (תורמוס עיא); לואי עלי נאפע עבד (שכם); גמאל דיאב לאפי אבו לטיפה (קלנדיה); מורסי האדי חסן אבו עוילה (קלנדיה); סמיר מחמוד עבדל קאדר צביחאת (אל בירה); זיאד רושדי חסין נתאלה (עזה); גמאל עוואד הוואר זבות (עזה).

גורמים בטחוניים אמרו באחרונה, כי מדינת ישראל תמשיך במדיניות הגירושים, אולם אין כל כוונה להרחיב את השימוש באמצעי זה.

המתקדמת: מעשה נבלה

"גירוש שמונת הפלשתינים הוא מעשה נבלה, המצטרף לשרשרת המעשים המתועבים שמבצע קבלן הגירושים והמאסרים יצחק רבין" — אמר אתמול ח"כ מתי פלד באסיפת בחירות של הרשימה המתקדמת לשלום, בירושלים. "זהו ניסיון נואש של רבין להתחנף לבוחרי הימין הקיצוני, הלאומנים והגזענים", אמר פלד.

התחייה מברכת

"לאחר שביצע את סעיף ו' בתוכנית האנטי־אינתיפאדה של התחייה, בדבר סגירת גופים ומוסדות של אש"ף, המשיך רבין וביצע חלק מסעיף ב' בתוכנית, המדבר על גירוש מן הארץ של פעילי אש"ף ביש"ע," אמר אמש דובר התחייה.

הפגנות בעזה

הפגנות היו אתמול בעזה, עם היוודע דבר גירושם של שניים מתושבי העיר.

גינוי אמריקני למעצר המינהלי של חוסייני

• פעם ראשונה שארה"ב מגנה מעצר מינהלי • דוברת משרד החוץ: ארה"ב מבקשת הסברים למעצר • ישראל מרפה ידי המתונים מדו־שיח

איי.פי., מוטי בסוק

וושינגטון. — בצעד חסר־תקדים, גינה אתמול משרד החוץ האמריקני את מעצרו המנהלי של פייסל חוסייני, וקבע, כי בכך מרפה ישראל את ידי הפלשתינים המתונים ומרתיעה אותם מדו־שיח עימה.

דוברת משרד החוץ, פיליס אוקלי, אמרה, כי ארה"ב מבקשת הסברים למעצרו של חוסייני. "אם פעל חוסייני בניגוד לחוק, יש להגיש נגדו כתב־אישום ולהעמידו למשפט על־פי ההליכים המשפטיים המקובלים ובפומבי", אמרה אוקלי לעיתונאים. "אנו טורחים לעודד פלשתינים לחתור לפשרה ולהתפייסות עם ישראל, ואנו סבורים, כי היה מן הראוי שגם ממשלת ישראל תעודד דו־שיח עימם", אמרה הדוברת.

חידוש ביחסי ארה"ב־ישראל

הגינוי האמריקני למעצרו המנהלי של חוסייני הוא חידוש ביחסי ארה"ב עם ישראל. מקורות במשרד החוץ בירושלים הבהירו אתמול, כי ארה"ב לא גינתה מעולם מעצר מנהלי של פלשתיני על־ידי שלטונות ישראל.

מצד שני, כבר התרגלו בארץ לגינויים אמריקניים לגירושים מהשטחים. המקורות במשרד החוץ בירושלים הדגישו, כי ארה"ב מתנגדת עקרונית לגירושים בטענה, שהם נוגדים את החוק הבינלאומי. כשהנושא מגיע למועצת הבטחון, נוהגת ארה"ב להימנע ולעיתים היא אף תומכת בגינוי לישראל.

"המשמר" עתון יומי
المرصد
המו"ל: עתון וספר בע"מ
עיתון מפלגת הפועלים המאוחדת
עורך ראשי: מארק גפן
עורך משנה: ישראל זמיר (בחופשה)
מרכז המערכת: רוביק רוזנטל
המערכת והמנהלה: רח' חומה ומגדל 2, תל־אביב טל. 378833 חשבון בבנק הדואר 4—43360—3
המען למברקים: שירות שקדואר נעול־ת"א 61999
"AL-HAMISHMAR"
(The Daily Guardian) 2, Choma Umigdal St. Tel-Aviv 67771 Phone 378833 Telex: 341652
סניפים: ירושלים 94622 רח' בן־יהודה 2, בניין סנסור חדרים 102—121. טל' 3—233161. המען למכתבים: ת"ד 1216 ירושלים 91008. חיפה: 33134 רח' פבזנר 17, טל' 673673. המען למכתבים: ת"ד 4007 חיפה 31040.

מנהיגת האחיות אילנה כהן: התמיכה האמיתית קיבלנו מצעירי מפ"ם

כתב "על המשמר"

כ־300 חברים ופעילים בסניף מפ"ם בראשל"צ התכנסו אמש במועדון צוותא המקומי לפתיחה חגיגית של מערכת הבחירות. הערב הונחה על־ידי דלית דורון ואורחי־הכבוד היו ח"כ יאיר צבן ואילנה כהן, יו"ר הוועד הארצי של אחיות ביה"ח ואחת משובתות הרעב.

התכנסות החברים נוצלה גם לציון מתן אות יקיר ההסתדרות לשישה נבחרי הסניף.

אילנה כהן ברכה את מפ"ם וצעיריה, שעמדו לצידה מהרגע הראשון, העניקו עידוד רוחני בכל שעות היום והלילה, סיפקו את הציוד הדרוש במהלך השביתה ואיפשרו למעשה את קיומה. היא אמרה, שגדולים ומפורסמים, ביניהם גם שרים, הסכימו להצטייר לאוהל השביתה, אך לא לפני שבדקו אם נמצאים שם צלמי העיתונות, בעוד שאת התמיכה החברית האמיתית קיבלו השובתות מחבורת צעירי מפ"ם.

"החברה שאיבדה צלם אנוש יכולה להתחבר באנשים כמו צעירי מפ"ם, שנוכחותם לא היתה קשורה לחדירות הופעת התקשורת במקום. אם תחרוט מפ"ם על דגלה את הדאגה לחינוך, לבריאות ולרווחה, רבים יתנו לה את קולם, ואני אומרת זאת למרות היותי לא־מפלגתית", אמרה אילנה כהן.

ח"כ צבן הקדיש את נאומו לסקירת המצב המדיני, בעיקר לאור נאומו של חוסיין. הוא התייחס להצהרותיו של השר ויצמן בזכות משא ומתן עם כל גורם פלשתיני שיכיר בישראל וימנע מטרור, ואמר, שבהכרזתו אימץ ויצמן את עמדת מפ"ם בנושא המדיני. עמדות אלה, אמר צבן, נציבות לפני אש"ף אתגר: "אנו אומרים לפלשתינים ולאש"ף, כל עוד לא תכירו בישראל ותמשיכו בדרך הטרור, לא תשיגו כלום. תגדלו בנים דור אחר דור כעם של פליטים, והללת הפליטים על ראש המנהיגים שלכם.

כהתייחסו למסמך אבו־שריף ותגובת הממשלה, אמר צבן, שגם פרס וגם שמיר, כל אחד בלשונו, קוטלים את המסמך. "נאומו של חוסיין מהווה אולי סטירת־לחי להססנותה של מפלגת העבודה", אמר צבן.

פורת מנע מרז לראיין את ביילין ונתניהו ב"מבט"

טוביה בסקינר

מנכ"ל רשות השידור, אורי פורת, מנע שלשום מכתב הטלוויזיה מנשה רז לקיים את הראיון, עם ד"ר יוסי ביילין, ובנימין נתניהו, שהוזמנו אתמול לאולפן כדי להביע את דעתם על סיכויי מימושה של האופציה הירדנית לאחר הודעתו של המלך חוסיין.

הראיון התקיים בסופו של דבר ושני המועמדים לכנסת רואיינו ע"י כתב הטלוויזיה לענייני הערבים אהוד יערי. פורת מנע מרז לקיים את הראיון כנראה משום הנחייתו לפיה מנוע רז מלראיין פוליטיקאים לאחר שלדעתו נכשל בעבר בראיונות מסוג זה. כזכור, הועבר רז מתפקידו כעורך חדשות בהוראתו הישירה של אורי פורת.

איים לא להגיש "מבט"

ועד העובדים הציע לרז להמנע מלהגיש את תכנית "מבט לחדשות", אלא אם כן יראיין את שני הפוליטיקאים. רז עמד לפני מימוש איומו, אך חצי שעה לפני תחילת המשדר הצליח מנהל הטלוויזיה, חיים יבין, לשכנע אותו כי יגיש את מהדורת החדשות כמתוכנן. פורת התייחס אתמול לפרשה בישיבת ועד המנהל של שרות השדור והדגיש כי לוועד העובדים אין כל זכות להתערב בנושאים כגון אלה.

פורת תוקף גל"צ

במהלך ישיבת ועד המנהל נמתחה אתמול ביקורת על גלי צה"ל כאשר יעד התקפתו של פורת היה הפעם המשדר "בוקר טוב ישראל" שאירח את הפרופסור ישעיהו ליבוביץ שנשאל לדעתו על אתיקה רפואית לעומת שביתת רופאים, אך בחר להשיב לדעתו על ה"עשה" בגדה המערבית וברצועת עזה. לדעת מנכ"ל רשות השדור "גלי צה"ל פורקים מעצמם כל עול, וקול ישראל צריך להתחרות בהם כשידיו קשורות מאחורי גבו".

מפקד גלי צה"ל נחמן שי השיב: "הראיון עם ליבוביץ היה עבורנו טרגדיה מסויימת. לא עלה על דעתנו, שזה מה שליבוביץ יעשה לנו. כאשר המראיינים הבינו שהוא לא עונה על מה ששואלים אותו, הראיון הופסק."

מזג אוויר

התחזית להיום: ירידה קלה בטמפרטורות בעיקר באיזור ההרים ובפנים הארץ. הטמפרטורות החזויות: ירושלים 19־28, רמת הגולן 19־31, צפת 18־27, חיפה 25־31, טבריה 25־37, עפולה 22־33, השומרון 21־30, תל־אביב 24־31, נמל התעופה לוד 22־31, יריחו 24־38, עזה 24־30, באר שבע 21־33, אילת 20־40. (עתיים)

למשפחת רובין
אתכם באבלכם במות חברנו היקר
חנוך רובין
מזכירות סניף מפ"ם
תל־אביב–יפו

במלאת שלושים לפטירתו של סבא
יוסף ביטלמן
נתייחד עם זכרו
העלייה לקבר ביום ה' 4.8.88 בשעה 17.00
המשפחה וקיבוץ גן־שמואל

THE UNIVERSITY OF JORDAN 76 ||.6

ויצמן: אם אש"ף ישנה עמדותיו, נשוחח עימו; שמיר: מדברי חוסיין עולה שאין עם פלשתינאי

ח"כ צבן: יש לברך את ויצמן על אומץ ליבו, אך על מפלגת העבודה להחליט מי מייצג אותה: קולו של וייצמן או ידיו של רבין, העוצר פלשתינאים מתונים שאפשר לשוחח עימם ■ מטה הליכוד: העבודה במבוכה — הפתרון היחיד — האוטונומיה

דורית גבן

השר עזר וייצמן אמר אתמול, כי אם תקום מנהיגות פלשתינאית בשטחים או בחוץ לארץ, שתכיר ב־242, ואשר תוכיח שיש לה כח וסמכות לקבל החלטות, תימנע מטרור ותכיר בישראל, אנו נהיה מוכנים להידבר איתה. בתשובה לשאלה האם כוונתו גם לאש"ף, אמר וייצמן, כי אם אש"ף יקבל את התנאים האלה הוא לא יהיה אש"ף.

וייצמן, שהתייחס להחלטות חוסיין, אמר כי מי שחושב שאפשר להגיע לשלום בלי ירדן — טועה. להערכתו, אי־אפשר להשיג פתרון רק עם ירדן, ובלי הפלשתינאים, או רק עם הפלשתינאים, ובלי ירדן. המסר של חוסיין כפול — גם לפלשתינאים וגם לישראל.

עוד אמר, כי הוא מקווה כי עכשיו תהיה התעוררות בשטחים לכיוון של פתרון מדיני. לדבריו, ממשלת המערך, אם תקום לאחר נובמבר, לא תחכה לטלפון אלא תפנה לחוסיין, ובשיתוף מצרים וכל הגורמים המעוניינים בהסדר, תנסה להשיג פתרון, שיהיה בו גם הסדר לפלשתינאים. להערכתו הפתרון שימצא יהיה "משהו ירדני־פלשתיני".

צבן: מבורך ותמה

ראש רשימת מפ"ם לכנסת ח"כ יאיר צבן הגיב על הצהרת השר וייצמן בדבר נכונות למו"מ עם כל גורם פלשתינאי, שיכיר בישראל וימנע מהטרור, ואמר כי יש לברך את וייצמן על אומץ ליבו ועל נכונותו לאמץ את המצע המדיני של מפ"ם. יחד עם זאת הביע ח"כ צבן תמיהה כיצד יוכל וייצמן להידבר עם פלשתינאים כאלה, כאשר יצחק רבין אוסר אותם במאסר מינהלי, כפי שעשה לפייסל אל חוסייני, דווקא כשהצהיר בשבוע שעבר על נכונותו לשלום עם ישראל.

"מפלגת העבודה חייבת לומר באופן ברור מי מייצג אותה בנושא המדיני, קולו של וייצמן או ידו של רבין."

ח"כ חיים רמון והמועמד לכנסת אברהם בורג קראו אתמול לפלשתינאים בגדה המערבית ורצועת עזה להיענות לאתגר של המלך חוסיין. "אנחנו קוראים לכם לבחור מקירבכם הנהגה אשר תשא ותתן עם ישראל, על בסיס הכרה הדדית והפסקת פעולות האיבה וההתקוממות".

הם קראו גם לממשלת ישראל לאפשר קיום בחירות כלליות בגדה וברצועה לבחירת מנהיגות מקומית פלשתינאית, שתייצג את הציבור הערבי במגעיו עם מדינת ישראל.

ראש תנועת צומ"ת ח"כ רפאל איתן קרא אתמול לממשלת ישראל לנצל את המצב שנוצר, ולא להשאיר אפילו לזמן קצר חלקים מארץ־ישראל שאינם תחת ריבונותה. יחד עם זאת הדגיש, שאסור למדינת־ישראל לבלוע את הפתרון שבהודעת חוסיין, ולהעניק לתושבים אזרחות ישראלית. לדבריו, אם תישלל אזרחותם הירדנית ימצאו עצמם עוד מיליון ערבים במעמד של חסרי אזרחות.

לדעת רפול, הצהרת המלך היא לא לצרכים טקטיים, כפי שפרס ווייצמן טוענים. עובדה היא, אומר רפול, שחוסיין נוקט צעדים מבלי להיוועץ בהם, ומבלי להתחשב במצבם המפלגתי. על פרס ווייצמן לפקוח עיניים על כל המישגים שהם עושים בהערכתם השגויה את הנעשה בעולם הערבי.

ח"כ גדות (ליכוד) טען אתמול כי "ראש המדינה הפלשתינאית של ירדן, המלך חוסיין התנער שליטוש מהאופציה הפלשתינית, וכל זאת במאמץ אחרון לשמור על כסאו וכתרו". לדבריו, הודעת חוסיין מחזירה אותנו אל המציאות לפיה יש להכריז על ירדן כעל מדינה פלשתינית, ולקרוא לכל המחזיקים בדרכון ירדני להחליט באופן דמוקראטי את מי הם רוצים כראש מדינתם. עם המנהיג שייבחר יש לנהל מו"מ על שלום, והגבול המדיני בין שתי המדינות יהיה נהר הירדן — אומר גדות.

שמיר: היכן העם הזה

ראש הממשלה, יצחק שמיר, קיבל אתמול בלשכתו את שגרירה החדש של ניו־זילנד, ג'ון קנינגהאם. בפגישה אמר רה"מ, כי נאומו של המלך חוסיין "מנחיל מהלומה לתאוריה של קיום עם פלשתינאי, משום שאם לפי דברי חוסיין חלק אחד צריך להקים מדינה פלשתינאית ובו בזמן החלק השני הוא ירדני, וכל זה מתרחש בן לילה, היכן כאן העם הפלשתינאי האחד".

שמיר הוסיף כי מדברי המלך חוסיין אפשר להסיק את המסקנה שכל עניין העם הפלשתינאי הוא המצאה לצורכי תעמולה. רה"מ ציין כי "המלך חוסיין, ברוכה לאש"ף, רוצה בנסיגתנו המלאה מהשטחים, אך הדבר לא יקרה לעולם. הפיתרון אינו יכול להיות טריטוריאלי וצריך למצוא נוסחה לחיות יחד ללא גבולות הדיים. לפיכך, הגישה הריאלית היחידה היא נוסחת קמפ־דייויד, שתכלול אוטונומיה לפלשתינאים לתקופה של 5 שנים והסדר שלום עם ירדן".

התחיה: סיפוח

בתגובה לדבריו של שמיר שאמר שהוכח היום שהאוטונומיה לפי קמפ־דייויד היא הפתרון המעשי היחיד ובעבור חמש שנים יחליטו תושבי הגדה הפלשתינאים מה יבוא במקומה" אמר יו"ר תנועת התחיה פרופ' יובל נאמן "שוב טועה הליכוד טעות נוראה שכן האוטונומיה לפי קמפ־דייויד תגשים את חלום אש"ף למדינה פלשתינית".

שר הבטחון יצחק רבין אמר אתמול, כי מוקדם עדיין להסיק מסקנות מנאומו של חוסיין ואם היה זה מהלך טקטי או מהלך בעל משמעות אסטרטגית.

רבין אמר, כי אם יינקטו צעדים שיממשו את החלטת הניתוק, יהיו לכך השפעות קשות על חיי האזרחים בגדה. שר הבטחון יצחק רבין היה אתמול אורח "אולפן עקיבא" בנתניה וקיבל שם אות הוקרה ממנהלת האולפן שולמית כצנלסון.

השר החל את ביקורו בשיחה עם צוות המורים ועבר על פעילות הלימודים במקום.

שר האנרגיה משה שחל סבור שנאומו של חוסיין הוא הישג לליכוד ואש"ף. במהלך סיורו בגולן אמר שחל שהליכוד ואש"ף צוהלים ושניהם שמחים מהסתלקותה של ירדן. "הליכוד טיפח והפך את אש"ף לגורם הכמעט בלעדי בשטח וכך הוא חושב שיהיה לו יד חופשית. אך לדעתי הסתלקותו של חוסיין תחזק את שליטת אש"ף בשטחים ותחזור לכמעט ודאי העימות בין ישראל והפלשתינאים". לדבריו, אולי יש סיכוי להחזיר את ירדן לנו"מ אם מפלגת־העבודה תרכיב את הממשלה הבאה.

בחירות '88

"לעולם לא נרד מהגולן"

יהודה צור

ארבעה שרים ועשרה חברי־כנסת, ומועמדים חדשים לכנסת, סיירו אתמול ברמת־הגולן, במה שהוגדר מבצע הסברה שנערך ביוזמת [illegible] מתיישבי הגולן "להחזיר את הגולן לסדר העדיפות הלאומי [illegible]". אתמול בבוקר החלו להגיע מכוניות הוולוו הממשלתיות של שרי המערך: שחל, יעקבי, צור, ארבלי־אלמוזלינו. הם התכנסו במועצה האזורית גולן, יחד עם חברי־הכנסת בנימין אליעזר, [illegible], מיכה חריש, פרופ' ליבאי והמועמדים החדשים [illegible] ורענן כהן. לנבחרי המערך נערך סיור מקיף בקיבוצים ובמושבים והם סיימו את היום הארוך והמייגע בארוחת ערב [illegible] סמוך כבר לארוחת הערב. כל נציגי המערך [illegible] את הקשר עם הגולן [illegible] אשר גורם [illegible] סיבוב דומה.

השר יעקבי הצהיר: העולם לא נרד מהגולן.

"לעולם לא נרד מכאן": שרי המערך צופים מהר כרמים ברמת הגולן, בסיור הבחירות שערכו אתמול.
(תצלום יונתן סליגר־ישראל סאן)

מפ"ם החלה המערכה בר"ג

כתב "על המשמר"

מפ"ם תמקד את עיקר מאבקה נגד ממשלת האחדות הלאומית, המשותפת למערך ולליכוד, ותבוא חשבון עם תוצאות מדיניותה הכושלת בתחום המדיני, הבטחוני, במאבק על [illegible] היחסים היהודי־ערבי, כמו במחדליה בתחום החברתי־כלכלי. אמר יו"ר מטה הבחירות חנן ארז באסיפה לפתיחת מערכת הבחירות ברמת גן וגבעתיים.

לדבריו, מפ"ם תפנה לנפגעי מדיניות זו בכל מגזרי החברה הישראלית, ותקרא להם לתת את קולם למפ"ם, בזכות מאבקה בנחרצות 4 השנים האחרונות, למען ציבור העובדים, העבודה [illegible].

הוא ביקר קשות את מדיניותה החברתית־כלכלית של הממשלה, שהעדיפה את התשואה להון, רווחיות הבנקים ומניית ההסדר בהטילה את מלוא הנטל על המשק היצרני התעשייתי והחקלאי.

עוד אמר כי ממשלת האחדות הלאומית הסתלקה מדאגה לסדר העדיפות הלאומי המבטיח מדיניות ציונית של צמיחה, פיתוח ופיזור אוכלוסין בהביאה להתמוטטות עיירות הפיתוח, ההתיישבות העובדת, והמשק היצרני תוך פגיעה אנושה בחינוך, בבריאות וברווחה.

שאקי מציע "פרטנרים" למו"מ

כתב "על המשמר"

לנוכח הצהרותיו של המלך חוסיין, המבטלות כל אופציה מדינית, ובאין שותפות אמת לרעיון השלום, מציע ח"כ פרופ' אבנר חי שאקי לקיים... ועידת פיסגה פנימית בין ראש הממשלה, יצחק שמיר, לבין ממלא מקומו, שמעון פרס.

הינתקותו של המלך חוסיין מהגדה המערבית והתנפצות אשליית האופציה הירדנית, טוען ח"כ שאקי, מחייבת את קברניטי ישראל לגבש עמדה אחידה וברורה, וחד־משמעית. שתעבור בקרב אומות העולם בצלילות ובבהירות ותחזק את אחיזתנו בחבלי יהודה, שומרון ועזה.

שאקי מציע את שירותיו לתיווך בין פרס לבין שמיר, כדי שיגיעו להידברות ישירה ואמיתית ביניהם בלי חכמונות פוליטיקאיות זרים, המנוכרים לצרכי העם בישראל.

רבע מיליון קולות צפים — קהל המטרה של "העבודה" בבחירות

מפלגת העבודה תשקיע במבצע הסברה בקרב קהל זה — מיליוני דולרים

דורית גבן

"מפלגת העבודה והליכוד הולכים להוציא במערכת הבחירות מיליוני דולרים על 250,000 קולות" — אמר אתמול יו"ר מטה ההסברה של מפלגת העבודה נסים זווילי — במסיבת עיתונאים בת"א.

לדבריו, זוהי אוכלוסיית היעד העיקרית שאליה תפנה מפלגת העבודה, והיא מורכבת מחמישים אחוז של מצביעים בפעם הראשונה, וחמישים אחוז של מתלבטים.

באפיינו את המתלבטים אמר זווילי, כי מדובר באנשים יותר פתוחים, בעלי רמת השכלה גבוהה יחסית, לא מבוגרים, המוטרדים מבעיות שונות, ומעיזים להתמודד עם שאלות, כאלה שלא הולכים בתלם. להערכתו, קו ההסברה של מפלגת העבודה חייב להיות תקיף, ברור, חד משמעי, וכזה שנותן תשובות לחוסר הבטחון של האנשים.

עוד הדגיש, כי בקרב המתלבטים אין כמעט ויכוח, שתמורת שלום יש להחזיר שטחים. הם לא נבהלים מהמחיר של השלום, אך הם רוצים לדעת שמאחורי המחיר יש תוכנית בטחונית נוקשה וכוחה — אמר.

טלפון לבוחר

יו"ר מטה הארגון של מפלגת העבודה ח"כ אברהם (בייגה) שוחט עמד במיוחד על המבצע המקיף של הקמת מרכזיות טלפוניות מיוחדות, אשר בהם יפנו לכמיליון וחצי בוחרים, וזאת על מנת לאתר את אוכלוסיית המתלבטים. לדבריו, מבצע כזה עוד לא היה בארץ. עוד אמר כי מפלגת העבודה ערוכה כבר בצד הארגוני, בכ־85% מהיישובים נבחרו כבר מטות בחירות. הוקם מטה מתנדבים, והתארגנות הערכות כרוכבית, אשר בה יפעלו יקירים בראשי כרוכבים, וזאת כדי ליצור מוטיבציה, אחריות פוליטית, וקשר לסניפים. לדברי שוחט, עיקר ההיערכות היא כדי להגיע עם הבוחרים באופן יותר אישי, על ידי טלפונים, חוגי בית ומכתבים, ולצורך זה יופעלו עשרות אלפי פעילים. גם הוא הדגיש, כי הכוונה לרכז את המאמץ באוכלוסיה המהססת, ולהבקיע בקהל שבו אפשר לקבל קולות.

השר עזר ויצמן, יו"ר מטה הבחירות של מפלגת העבודה, אמר בתשובה לגבי המורל ומצב הרוח במפלגת העבודה: "הרבה יותר כיף להתחיל עם מצב רוח נמוך, ולהגיע למעלה, מאשר עם מצב רוח גבוה, שיירד למטה".

אי הבנה עם קיסר

בהתייחסו לדברי קיסר, כי מפלגת העבודה הופכת ליהדורה של ד"ש אמר ויצמן: קיסר, כשמו כן הוא, קיסר במפלגה. קרתה אי הבנה, שהכעיסה אותו, אך לא תהיה מערכת בחירות בלי ההסתדרות, ובלי מזכיר ההסתדרות.

על המתקפה של הליכוד נגד המוסדות המשקיים של ההסתדרות אמר ניסים זווילי: אני מציע למי שאף פעם לא גנב, לא לבנות על תעמולה נגד מפעלי חברת העובדים. קל מאוד לפרוס את המפה, ולהוכיח לציבור מה עשתה תנועת העבודה, ומה עשה הליכוד. זה נכון, שיש לנו צרות במערכות, אך הצוות שעומד היום בראש חברת העובדים לקח על עצמו לעשות רפורמה.

השר ויצמן אמר באותו עניין: "אני ראיתי את "הכלכלה הנכונה" ואכלתי אותה גם כשר הבטחון, וגם כאורח. חשוב לשמור על אינפלציה נמוכה, אך המטרה העיקרית היא צמיחה ועידוד המשק, ושר ה"נסים" עדיין לא השיג נפלאות בענין הזה".

מפלגת הפועלים המאוחדת
המרכז
פגישת עבודה של הדור הצעיר במפ"ם
לפתיחת מערכת הבחירות
תתקיים ביום ד' ה־3.8.88 בשעה 17.00
בבית המרכז בתל־אביב
חברי מרכז, פעילים ואוהדים – מוזמנים
להתראות – הדור הצעיר

עוד זכויות לצעירים לפני ואחרי השירות בצה"ל
שיפור שירות נוסף בקופת חולים. אם הגעת לגיל 18, הוריך חברים בקופ"ח הכללית, אך מסיבות שונות לא הצטרפת לקופ"ח במועד, הינך רשאי לקבל עזרה רפואית 3 חודשים נוספים תוך כדי השלמת תהליכי ההצטרפות.
לאחר שחרורך מצה"ל הינך זכאי ל־3 חודשי חברות חינם כאשר כל תקופת השירות נחשבת לתקופת חברות עם ותק לכל דבר ועניין.
קופת חולים הכללית
בריאות היא ענין רציני

המשכים

הקונגרס חוקר כיצד הוצאו כספי הסיוע לפרויקט „הלביא"

דליה שחורי (וושינגטון)

משרד רואי חשבון, הקשור לקונגרס, מנהל זה שישה שבועות חקירה לגבי אופן הוצאת כספי הסיוע, שישראל קיבלה לפרוייקט ה„לביא". החקירה נערכת על־פי פניית עוזרו של יו"ר תת־הוועדה לאירופה ולמזרח התיכון בקונגרס מייקל ואן דוזן.

נציגי ישראל הקשורים בנושא קיבלו שאלון מטעם משרד רואי החשבון.

יפוטרו אלפי פלשתינים

(סוף מעמוד ראשון)

שכרם, שהסתכם כ־63 מיליון דולר במהלך 17 החודשים האחרונים, הוסיף ואמר המקור הבכיר.

רבת עמון מוותרת איפוא על בעלותה על בתי־הספר ובתי־החולים שהיו קיימים לפני הכיבוש הישראלי. בין השאר, המוסדות שהוקמו על ידי הוועד הירדני־פלשתיני מאז 1985 יועברו לסמכות התיאורטית של אש"ף. „ירדן מוותרת למעשה על תפקידה לטובת אש"ף, שיהיה מעתה האחראי היחיד לשטחים הכבושים", הוסיף ואמר המקור הבכיר.

הדרכונים לא יוחרמו

עם זאת לא ברור עדיין מה תהיה השפעת הצעד הירדני על מעמדם של 900 אלף הפלשתינים בגדה המערבית בעלי דרכונים ירדניים, אמרו חוגים מדיניים ברבת־עמון. עם זאת הוסיפו ואמרו חוגים אלה שהדרכונים לא יוחרמו, אך אין להוציא מכלל אפשרות שירדן תחליט שלא לחדשם.

הגשרים יישארו פתוחים

שני הגשרים על הירדן המקשרים בין ירדן לגדה המערבית, אשר נפתחו אחרי מלחמת ששת הימים, יישארו פתוחים, מסרו מקורות אלה, בהוסיפם כי ירדן תמשיך לקנות פרי הדר מהשטחים. רבת עמון תמשיך להנפיק „רשיונות יצוא" לחקלאים של הגדה המערבית, המוכרים בירדן 50 אחוז מתוצרתם.

הבנק היחיד בעל הון ירדני הפועל בשטחים הכבושים, בנק קהיר־רבת עמון הירדני, יוכל להמשיך בפעילותו, מסר לסוכנות הידיעות הצרפתית המנכ"ל של הבנק, ג'אוואד שאשא, ששוחח על כך עם נציגי הבנק המרכזי של ירדן. אולם, הבטים רבים של „גירושין" אלה, שהפתיעו את החוגים הפוליטיים בירדן, נשארים מעורפלים, וביניהם האחריות על המקומות הקדושים המוסלמים במזרח ירושלים והמצב של הנכסים הדתיים „וואקף".

משלחת אש"ף לירדן

אש"ף ישגר בתוך יומיים משלחת לירדן, כדי לדון בהחלטת המלך חוסיין לנתק את הקשרים עם הגדה המערבית — אמר דיפלומט ערבי בבגדד. הדיפלומט מסר לכתב רויטר, כי בראש המשלחת יעמוד חבר של הוועד הפועל של אש"ף. עוד אמר כי המועצה המרכזית של אש"ף קיימה ביום ראשון בלילה שיחות דחופות בבגדד על הודעת המלך חוסיין ביום ראשון, ושיחות אלה נמשכו גם ביום שני.

ועדת בדיקה מיוחדת

אש"ף מינה ועדה מיוחדת שעליה הוטל „לבדוק את כל ההבטים" של השפעת ההחלטה הירדנית. ועדה זו כבר החלה בעבודתה, ציינו המקורות.

לא תשנה יוזמת ארה"ב

מימשל רייגן הכריז אתמול כי החלטת ירדן לנתק את הקשרים הרשמיים עם הפלשתינים בגדה המערבית, לא תביא לשינוי בתוכנית השלום האמריקנית במזרח התיכון. אולם דובר הבית הלבן מרלין פיצווטר, שגילה שהמלך חוסיין הודיע מראש לארה"ב על צעדו, סרב להגיב על השאלה האם החלטת הניתוק תיגרום לכך שיהיה קשה יותר להשכין שלום. „ההחלטה איננה משנה את גישתנו" אמר הדובר, בתידרוך לעתונאים. „צעד זה לא שינה את מדיניותנו בצורה כל שהיא.

„את השאלה אם יהיה יותר קשה או פחות קשה, אני אשאיר לשיפוטם של אחרים, אך אנו לא שינינו את הצעתנו בצורה כל שהיא בגלל החלטה זו", הוסיף.

בריה"מ לא תגיב

בריה"מ איננה מתכוונת להגיב רשמית על החלטות המלך חוסיין בעניין הגדה המערבית, שכן היא איננה „מעורבת במישרין" במהלך זה, התואם את רצונה של ועידת הפיסגה הערבית האחרונה באלג'יר — הכריז ביום שני ולדימיר טראסוב, סגן מנהל מחלקת המזרח התיכון במשרד החוץ הסובייטי.

חרדה ומבוכה בגדה חששות וצער בירדן

כתבנו בשטחים, אורי הורביץ, רויטר, סי"צ

תושבי הגדה, תומכי ירדן, הביעו אתמול חרדה מנאומו של המלך חוסיין, שהודיע על ניתוקה של ירדן מן הגדה המערבית. תומכי אש"ף, מצד שני, הרואים בהצהרת חוסיין הכרה באש"ף, כשותף שווה לשיחות אפשריות עם ישראל, לצורך הקמת מדינה פלשתינית בגדה, הביעו שביעות רצון מהנאום.

התושבים הפרו־ירדנים, חוששים עתה מערעור מעמדם בשטחים, וחוששים לנקוט עמדה נחרצת. אישים בשטחים צופים, כי אי־הבהירות תימשך עוד זמן רב, שכן לא ברור אם אש"ף יגבש עמדה רשמית מוסכמת בעקבות החלטת חוסיין וכיצד יגיבו האמריקנים בפועל על הודעת המלך.

תושבי ירדן ממוצא פלשתיני הביעו צער על החלטת חוסיין. רבים אומרים, כי נאום חוסיין יוצר אווירה של חוסר בטחון. הם רוצים לדעת, בין השאר, כיצד יקבלו דרכונים, תעודות לידה, נישואים או פטירה בגדה המערבית ומי ינהל את בתי־הספר, בתי־המשפט, בתי־החולים והמסגדים.

כמה פלשתינים הביעו את החשש, שישראל עלולה לספח את הגדה המערבית, אחרי שירדן התנערה מאחריותה.

ירדנים אחרים קידמו את הניתוק בברכה, כצעד שהיה חייב להינקט מזמן. הם הביעו תקווה, שמעתה תוקדש תשומת־לב רבה יותר לצרכים של ירדן עצמה וההתעניינות לא תתמקד בעניינים פלשתיניים.

במצרים דנים עתה בסיוע כספי ואחר לרצועת־עזה, במסגרת תוכנית התקציב לשנת 89/88. פקידים מצריים קיימו כבר מגעים בנושא זה עם פקידים אמריקניים, ישראליים וארגון אונר"א.

מסע החלוויה של האברכים במאה שערים. כ־20 אלף השתתפו בו, החנויות נסגרו והחופשות מלימודים בוטלו (תצלום: רחמים ישראלי)

חסידי גור הביאו למנוחות 4 האברכים; המשטרה תעמיד לדין האחראים לטיול

האברכים שטבעו נשאבו כלפי מטה ונתפסו ברשת המגינה על משאבות בבריכה ◻ במקום אין גדר ואין שילוט המזהיר מפני רחצה במקום שהוא למעשה מאגר שאיבה

טוביה במקינד, יהודה צור

ארבעת האברכים מישיבת הצעירים של חסידי גור שטבעו שלשום סמוך לשפך הירדן, הובאו אתמול למנוחות בהר־הזיתים.

במסע הלוויה השתתפו כ־15 אלף חרדים שצעדו מבית המדרש של חסידי גור, ברחוב שבטי ישראל, דרך מאה שערים ועד מוסררה. משם התבקשו האבלים לעלות לאוטובוסים עימם עשו את הדרך להר הזיתים.

במהלך ההלוויה קרא אחיו של הרבי מגור, הרב פנחס מנחם אלתר „לשוב בתשובה". מותם של הארבעה פורש כאות משמים, כאשר היושב במרומים נטל מאיתנו את הטובים ביותר.

הרב יצחק פלקסר, אב בית הדין של אגודת ישראל, קרא להמנע ממותרות וביקש מהציבור להסתפק בחיי צניעות. החנויות ברחוב בו עבר מסע ההלוויה נסגרו באופן ספונטאני.

כל החופשות בחסידות גור שנועדו למחר, בוטלו והאברכים חזרו ללימודיהם גם אסיפות פוליטיות מטעמה של חסידות גור נדחו לשבוע הבא.

אחד הצעירים דוד לודמיר הוא בן למשפחה מיוחסת בחסידות גור, והוא נטמן ליד אמו שנספתה לפני כשנה וחצי בתאונת דרכים.

משטרת מרחב הגליל מתכוונת לפתוח בהליכים פליליים נגד המלווים שהופקדו על המטיילים — למעלה ממאה בחורי ישיבה מירושלים, ואשר לא נקטו אמצעי זהירות, שיכלו למנוע את טביעתם של 4 בחורי הישיבה.

המשטרה חוקרת גם מהי הסיבה שלא הוקמו גדרות ושלטי אזהרה סביב הבריכה העמוקה. מדובר באיזור תחנת גשר בנות־יעקב שבו ישנן מערבולות, וזרמים חזקים ונחשב למקום מסוכן, גם לאלה היודעים לשחות. בתחתית הבריכה שבה טבעו ה־4 יש רשת, המכסה את המשאבות של חברת מקורות ועליה נוצרה במשך הזמן שיכבה עבה מאוד של בוץ והיא למעשה עכשיו ביצה טובענית.

קובי לאופר, ראש צוות חילוץ „גולן" שרבים מאנשיו השתתפו בחילוץ בחורי הישיבה אמר שמדובר ברשלנות שנבעה מכך שהאחראים על הטיול לא וידאו שיש ביניהם מציל מוסמך, ושניתן בכלל להכנס למקווה מים זה. „יש לזכור שמדובר כאן בנהר הירדן, שיש בו זרימה וסחיפה חזקים, ולא בכל מקום שיש בריכה אפשר לשחות". לדבריו, האחראים לא וידאו גם שאנשים שנכנסו למים אכן יודעים לשחות. קובי לאופר סבור שרובם אכן אינם יודעים לשחות. הוא הרגיש שהאחראים לא נקטו בשום פעולת זהירות על מנת שאנשים שנכנסו למים יעשו זאת בצורה מבוקרת, ולא הותירו בחוץ אנשים שיוכלו להזעיק עזרה במידת הצורך.

לדברי קובי לאופר, עלול היה להתרחש אסון כבד יותר שכן במהומה ששררה בבריכה, עלולה היתה להתפתח פניקה ונפגעים רבים יותר.

„נס קרה, כי רובם יצאו בשלום. רובם לא ידעו לשחות, נכנסו בבגדים ונעליים והם נמשכו כלפי מטה".

רק עירנותם של קבוצת דייגים חובבים מחצור הגלילית שהיו במקום, מנעה אסון כבד יותר כאשר הזעיקו עזרה וגם החלו לסייע לאנשים לצאת מן המים. אנשים נכנסו להיסטריה, צרחו, דחפו זה את זה כי למעשה הם היו לבושים וחשו שנסחפים כלפי מטה. אמרו אנשים שסייעו להצלת בחורי הישיבה.

במלאת שנה להפעלת תוכנית ההבראה:

מינהלת ההסדר לחובות ישובי הגולן מצאה פתרון לישוב אחד מתוך 30

יהודה צור

אתמול „חגגו" ישובי הגולן שנה להקמת מינהלת ההסדר לחובותיהם, אשר עד כה הצליחה לפתור את בעייתו של ישוב אחד בלבד, קיבוץ מבוא־חמה, וגם זה באורח חלקי לעומת כ־30 ישובים שהפתרון רחוק מהם, אמר אתמול יהודה וולמן, ראש מועצה אזורית גולן לארבעה שרים, ו־6 חברי־כנסת של המערך שסיירו אתמול בגולן.

„בגולן הצליחה המינהלת על הצי האדיר של רכביה, אנשיה ונכסיה לטפל עד כה בישוב אחד וזהו בזיון גדול ביותר, אמרו אתמול ראשי הישובים לחברי־הכנסת.

כאשר ד"ר רביד הגיש את הדו"ח שלו על מצב ההתיישבות העובדת, ישובי הגולן היו חייבים 350 מיליון שקל, והיום החוב תפח ל־500 מיליון שקל אמר איתן ליס מראשי הישובים.

לדבריו, בכל חודש מתווספים כ־12 מיליון שקל לחוב ישובי הגולן ולא ברור מאין ימצאו התושבים שמחזור עסקיהם 200 מיליון שקל בשנה, את הכספים הדרושים לתשלום החוב, בלי שהממשלה תמחוק חלק גדול של החוב, אמר איתן ליס.

לדברי ראשי הישובים בגולן, על הממשלה למחוק למעלה מ־200 מיליון שקל של החוב, ולפרוס את היתר לפרקי זמן ארוכים מאוד.

ראשי הישובים קבלו על כך שהבנקים מערימים קשיים גדולים לבצע אפילו את הסעיפים שעליהם הגיעו התושבים להסכם עם מינהלת ההסדר.

בגולן קובלים על ביורוקרטיה של האוצר ומשרדי ממשלה המכבידים על התושבים. איתן ליס הוסיף שיש להגיע לפתרון נוסח „מניות ההסדר" של הבנקים, כאשר הממשלה והמדינה כולה עמדו מאחורי ההסדר לטובת הבנקים. שר האנרגיה משה שחל ציין שעל פי בדיקה שהוא ערך התברר שבשנים האחרונות גבו הבנקים ריבית חריגה בגין אי־ביצוע הסכם עם ההתיישבות העובדת בסך 334 מיליון שקל. לדבריו יש למחוק את החוב הזה, כי אחרת אי־אפשר למצוא פתרון לישובים.

„אני מעולם לא האמנתי במינהלת ההסדר ובסיכוייה לפתור את הבעייה" אמר אתמול שר האנרגיה. התושבים בגולן מסרו כי הם חיים בצניעות וכל הרווחים של החקלאות והתעשיה בגולן נאכלים על־ידי החוב שמקורו בריבית הרצחנית במשק.

טוביה פרידמן יוזם תערוכה על פשעי הנאצים בביתו של היטלר

קובי מנדל

טוביה פרידמן, ראש המכון לדוקומנטציה של השואה מתכוון לפתוח בשנה הבאה תערוכה שתתאר את מעשי הרצח שביצעו הנאצים, בביתו של אדולף היטלר בעיר לינץ שבאוסטריה, העיר שבה נולד היטלר. פרידמן, שבו מביקור בן שבועיים באוסטריה, בהזמנת הממשלה האוסטרית, סיפר לכתבנו, כי ביקר בביתו של היטלר, וכי הבית משמש כיום הוסטל לחולי נפש. לדבריו, אלפי איש באים מידי יום לראות את הבית. בכוונתו לבקש מבעלי המקום להקצות לו שטח בבית, כדי שיוכל להציג בו את התערוכה על פשעי הנאצים.

טוביה פרידמן סיפר כי ראש עירית מטהאוזן, הסכים להקים באתר מחנה ההשמדה בעירו — אתר הנצחה ל־112,000 יהודים שנרצחו במקום. אתר זה יכלול אדמה שתובא מירושלים וכן אבן ירושלמית. פרידמן הדגיש כי בשיחותיו עם קנצלר אוסטריה ורניצקי, ועם נשיא אוסטריה קורט ולדהיים, הוא ייצג את עצמו בלבד. הוא סבור כי אין כל חומר מפליל נגד ולדהיים, „ואפילו לא כזה היכול להושיבו יום אחד בבית הסוהר". לדבריו, מיהרו פעילי הקונגרס היהודי להאשים את ולדהיים בפשעי מלחמה נגד יהודים, ורק אחר כך החלו לחפש חומר שיפליל. „ולדהיים אמר שנשיא המדינה חיים הרצוג הינו ידידו האישי והביע פליאה על שהוא שותק. השבתי לו — עוד יבוא יום והוא ימסור את כל האמת החיובית עליך".

הבית הלבן: איראן מוכנה לדבר אבל בתנאים שלא נוכל לקבל

מומחי האו"ם קובעים, כי גם עיראק וגם איראן השתמשו בגז חרדל במלחמתן

אי. פי., רויטר, סי"צ

וושינגטון. — ממשלת איראן השיבה רשמית על הצעה שקיבלה מן הממשל האמריקני לפעול יחדיו לשיפור היחסים בין שתי המדינות. אך הציבה תנאים שאין וושינגטון יכולה לקבלם — הודיע אתמול דובר הבית הלבן.

האיראנים העלו בתשובתם תביעות שכבר השמיעו בפומבי, כגון הפשרת נכסיהם שהוקפאו בארה"ב, אמר הדובר.

ממרכז האו"ם נמסר אתמול, כי מומחי האו"ם, שביקרו באיראן ובעיראק לבדיקת האשמות, שלפיהן הופעל נשק כימי במלחמה, מצאו קורבנות של גז חרדל משני עברי הגבול. המומחים הגיעו למסקנה, כי „כלי־נשק כימיים הופעלו נגד עמדות איראניות", ומצד שני, הוברר, כי תשעה חיילים עיראקיים נפגעו מגז.

סוכנות הידיעות האיראנית מסרה אתמול, כי הוצאו להורג בתלייה שבעה מתנגדי המשטר האיראני, חברי תנועת „מוג'אהדין חאלק" הוצאו ביום א' להורג באשמת „שיתוף־פעולה עם חברי תנועה זו שפלשו לאזור". השבעה הוצאו להורג בתלייה, בנוכחות קהל רב, שהשמיע את הסיסמה „מוות לכופרים".

נדחו הבחירות בעיראק

עיראק הודיעה אתמול, כי היא דוחה בשישה חודשים את הבחירות הכלליות שנועדו לסוף אוגוסט, בשל המלחמה עם אירן.

הכוחות האיראניים תקפו אתמול בבוקר ריכוזי כוחות עיראקיים בגיזרת באן רחמן, בקירבת העיר האיראנית מהראן, בחזית המרכזית, והסבו לעירקים 270 אבידות בנפש ופצועים — טענה אתמול סוכנות הידיעות האיראנית.

הסוכנות הוסיפה, כי בני שבטים כורדיים השתתפו בקרבות לצד הכוחות האיראניים.

עוד טענה טהרן כי מסוק עיראקי הופל, ונתפסה כמות גדולה של ציוד צבאי.

הסובייטים השמידו 4 מטיליהם — ביצוע ראשון להסכם הפסגה

פיצוץ ארבעת הטילים, אתמול בקזחסטאן (צילום: איפי.)

סי"צ, רויטר

מוסקווה.— ארבעה טילים סובייטים לטווח של 900 ק"מ „מדגם S.S. — 12", הושמדו אתמול באתר סארי־וזק שבאסיה המרכזית, בנוכחות משקיפים אמריקנים — מסרה סוכנות הידיעות הסובייטית „טאס".

זו הפעם הראשונה שהושמדו טילים במסגרת ההסכם הסובייטי־אמריקני לחיסול הטילים לטווח בינוני, שנחתם בועידת הפסגה בדצמבר '87 בוושינגטון.

על פי הסכם זה התחייבה בריה"מ להשמיד בתוך שלוש שנים 1,752 טילים לטווח שבין 500 ל־5,500 ק"מ. הצד האמריקני התחייב לחסל 859 טילים מאותו סוג.

נציגי תנועות פציפיסטיות ועיתונאים זרים נכחו במעמד. הטילים הושמדו באתר, 200 ק"מ מצפון מזרח לאלמא־אתא, בירת קזחסטאן.

לאחר ההתפוצצות נשמעו מחיאות כפיים של כמה משקיפים זרים, ביניהם רבים ממדינות שבהן מוצבים טילים אמריקניים.

קולונל סטניסלב פטרנקו, העומד בראש יחידה של הצבא הסובייטי שעליה הוטל לארגן את השמדת הטילים, אמר לכתבים שבאתר זה יפוצצו טילים מדי יום ב־18 החודשים הבאים.

„מצפה לנו עבודה רבה. זו רק ההתחלה", אמר הקולונל הסובייטי, כאשר כתבים בדקו את שרידי הטלים שהתפזרו על שטח של כמה מאות מטרים.

עוד אמר פטרנקו, כי המטענים הגרעיניים של ארבעת הטילים סולקו, והם ישמשו לביצוע פיצוצים לצרכי שלום.

קרלוצ'י קרא במוסקווה לבריה"מ לצמצם תקציבה הצבאי, ולפרסמו

ישהה בבריה"מ 4 ימים, שבהם ייחשפו בפניו סודות־לשעבר, ביניהם המפציץ „בלק ג'ק"

סי"צ, רויטר

מוסקווה. — שר ההגנה האמריקני, פרנק קרלוצ'י, הזמין אתמול את שלטונות בריה"מ לפרסם את התקציב הצבאי הסובייטי, בהדגישו, כי ארה"ב שואלת עצמה, אם הרפורמות המתבצעות בבריה"מ יחולו גם על התחום הצבאי.

בנאום שהשמיע באקדמיה של המטה הכללי הצבאי הסובייטי במוסקווה, תהה קרלוצ'י אם מדיניות הגלאסנוסט תאפשר את „ביטול הסודיות העוטפת את העניינים הצבאיים" בבריה"מ, ואם מדיניות הפרסטרויקה תביא לחלוקה־מחדש של המשאבים שהוקצו למגזר הצבאי, כדי לשרת את „הצרכים האזרחיים".

קרלוצ'י העריך, כי הייצור הצבאי בולע 15 עד 17 אחוז מהתוצר הלאומי הגולמי הסובייטי וההוצאות הצבאיות גדלות משנה לשנה. הוא הוסיף, כי ארה"ב „מקציבה 5.7 אחוזים מההכנסה הלאומית שלה להגנה.

ביקורו של שר ההגנה האמריקני בבריה"מ הוא חסר תקדים. הוא הגיע אתמול וישהה בבריה"מ ארבעה ימים, במהלכם ייחשפו לפניו כנראה כמה מהסודות השמורים ביותר של הצבא האדום.

בקדמו את פניו בנמל־התעופה, אישר עמיתו הסובייטי, גנרל דמיטרי יאזוב, באוזני עיתונאים, כי כינויו במערב של אחד המטוסים שקרלוצ'י יוכל לראותם הוא ה„בלק ג'ק" — המפציץ הגרעיני האסטרטגי הסובייטי החדיש ביותר. מטוס זה, הנמצא עדיין בשלב של ניסויים ושום נציג מערבי לא ראה אותו מעולם, דומה מאוד כנראה למפציץ הבין־יבשתי האמריקני בי־1, שבא להחליף את המפציצים המפורסמים מדגם בי־52. המטוס, הצבוע שחור, טס כנראה במהירות 2 מאך. הטווח שלו הוא 7,300 ק"מ, לפי אומדניהם של מומחים צבאיים מערביים. סבורים, כי הוא מסוגל לשאת את הדגמים החדישים ביותר של טילי־השיוט הסובייטיים, בין היתר דגם איס־15, שטווחו מגיע ל־1,200 ק"מ.

● המורדים האפגאניים שחררו אתמול שני שבויי מלחמה סובייטיים „כדי להוכיח רצון טוב" — נאמר בהודעה שפורסמה על ידי כוחות ההתנגדות האפגאניים.

שערי מטבע־חוץ בנק הפועלים — 1.8.1988

	היחידה	בנקנוטים קניה	בנקנוטים מכירה	העברות והמחאות קניה	העברות והמחאות מכירה	שערים יציגים
דולר אמריקני	1	1.60	1.68	1.269	1.6471	1.7173
מרק גרמני	1	0.85	0.89	0.8667	0.8775	0.8719
לירה סטרלינג	1	2.73	2.86	2.7803	2.8150	0.8033
פרנק צרפתי	1	0.25	0.26	0.2573	0.2605	0.2589
ין יפאני	100	1.20	1.26	1.2241	1.2394	1.2314
גילדן הולנדי	1	0.75	0.79	0.7677	0.7773	0.7721
פרנק שוויצרי	1	1.02	1.07	1.0406	1.0536	1.0468
כתר שבדי	1	0.25	0.26	0.2531	0.2563	0.2548
כתר נורווגי	1	0.23	0.25	0.2390	0.2420	0.2406
כתר דני	1	0.22	0.23	0.2283	0.2311	0.2298
מרק פיני	1	0.36	0.38	0.3760	0.3716	0.3694
דולר קנדי	1	1.32	1.38	1.3448	1.3616	1.3538
דולר אוסטרלי	1	1.26	1.36	1.3100	1.3264	1.3184
ראנד דר' אפריקני	1	0.40	0.55	0.6621	0.6703	0.6665
פרנק בלגי	1	—	—	0.4132	0.4184	0.4162
שילינג אוסטרי	10	1.21	1.27	1.2343	1.2497	1.2409
לירה איטלקית	1,000	1.15	1.23	1.1759	1.1905	1.1817

פרו תגרש שלושה חברי ארגון הטרור של אבו נידאל

סי"צ

לימה.— שלושה חשודים בהשתייכות לארגון הטרור של אבו נידאל שנעצרו בפרו יגורשו ממדינה זו באשמת „הפרת החוק החל על שהותם כזרים" — נאמר בהודעה שפורסמה ביום א' על ידי המשטרה בלימה.

ההודעה מציינת כי שלושת „הטרוריסטים הזרים" התכוונו „לבצע פעולות בשיתוף פעולה עם טרוריסטים של „הנתיב הזוהר".

השלושה, ביניהם הוצ'יין בוודי או עלי עיסה אל באטמי, המכונה „סאמיר" (36) בעל אזרחות אלג'ירית נעצרו ב־16 ביולי בבית מפואר במיראפלורס, רובע יוקרה בלימה.

בוודי מתואר על ידי המשטרה כ„מנהיג בכיר במערכת הטרור הבינלאומית". בזמן מעצרם החרימה המשטרה מסמכים, המראים שהם התכוונו לבצע פעולות טרור נגד שגרירויות ישראל, בריטניה, בלגיה וקולומביה וכן נגד הקונסוליה האמריקנית — אמר מקור משטרתי.

מסמכים אחרים שהוחרמו אצלם מתייחסים למשרד אש"ף בלימה ולמסעות של נציגים פלשתינים, אמר אותו מקור. מתברר מהמסמכים כי השלושה התכוונו לגייס ערבים המתגוררים בפרו לשורות הארגון.

בהודעה שפורסמה בלימה על ידי משרד אש"ף נאמר כי השלושה שנעצרו התכוונו לפגוע בנציגות הפלשתינית „ולחבל ביחסים הטובים שנציגות זו מקיימת עם ממשלת פרו". יתכן שהשלושה יגורשו מפרו ביום ו'.

טרמפ הביתה

אניית הצי האמריקני „סמואל ס. רוברטס" מגיעה לנמל ניופורט, נושאת על סיפון האנייה ההולנדית „מייטי סרוונט 2". ה„רוברטס" נפגעה ב־14 באפריל ממוקש במפרץ הפרסי (צילום: איפי.)

היום סיבוב נוסף בשיחות ה־4 על עצמאות נאמיביה

יוסף אלפרן (שווייץ)

ג'נבה — לאחר שלושה סיבובים של שיחות בלונדון (במאי), קהיר (ביוני) וניו יורק (ביולי), יקיימו נציגי דרא"פ, אנגולה, קובה וארה"ב סיבוב שיחות נוסף בז'נבה שיחל היום ויימשך שלושה ימים. דרא"פ וארה"ב קושרות את כינון העצמאות לנאמיביה בנסיגת 50 אלף החיילים הקובניים המסייעים לממשלת אנגולה נגד המורדים.

ערב פתיחת הסיבוב החדש שוררת אופטימיות זהירה באשר לאפשרות לקבוע לוח זמנים לנסיגה הקובנית, לאחר ששליט קובה, פידל קאסטרו, הצהיר בשבוע שעבר שהדבר ניתן לביצוע „אך לא בבת אחת".

נציגי ארה"ב ובריה"מ בשיחות, תת מזכיר המדינה, צ'סטר קרוקר, וסגן שר החוץ, אנטולי אדמישין, נפגשו אתמול ל„שיחה פרטית".

קול בטלפון קיבל אחריות לפיצוץ בעיתון „גלוב" אך שם הארגון לא ברור

ארנון יעוז (צרפת)

פאריס. — ארגון לא ידוע קיבל אתמול על עצמו את האחריות לפיצוץ הירחון „גלוב". „כן אנו הרסנו את העיתון הציוני של המפלגה הסוציאליסטית גלוב. נהרוס בקרוב גם אתכם", אמר קול בטלפון לשבועון „אבנמה דה ג'ודי". במשטרה מסרו כי הקול לא נשמע ברור, וקשה היה לקלוט את שם הארגון, שאולי טושטש בכוונה, שים כי פרט לשם ההודעה ברורה.

„גלוב" הוא עיתון יהודי המקורב לשמאל, ששמר על האהדה לישראל. אין עוד ספק כי המתנקשים התכוונו לפגוע בכתובת יהודית. הירחון שוכן בלב הרובע היהודי במונמרטר. הימין הפאשיסטי והשמאל הקיצוני חוברים עת בשנאה לישראל.

המשטרה עדיין לא עלתה על עקבות המתנקשים. הנשיא מיטראן שיגר הודעה לעורך הירחון והביע זעזוע, כל מנהיגי השילטון הסוציאליסטי גינו את הפיגוע, אך באורח מוזר, הימין שותק.

בגיליונו האחרון פירסם „גלוב" גילויים על שיתוף פעולה בין מפלגות הימין למפלגת להפן הפאשיסטית.

בריה"מ וקטאר כוננו יחסים

סי"צ

מוסקווה.— בריה"מ ונסיכות קטאר כוננו אתמול יחסים דיפלומטיים ביניהן — מסרה סוכנות הידיעות „טאס".

סוכנות הידיעות הסובייטית הרשמית מציינת, כי הודעה בנושא זה נחתמה על ידי שגריר קטאר בפאריס, עבדול רחמן בן חמאד אל־עטיה, ומיופה הכח הסובייטי בפאריס, אולג קריבונוגוב.

קטאר היא המדינה הרביעית משש המדינות המשתייכות למועצת שיתוף הפעולה במפרץ, המכוננת יחסים דיפלומטיים עם בריה"מ. אחרי כווית, עומאן ואיחוד הנסיכויות הערביות כבר נקטו בצעד זה.

לאחרונה התגלעה מתיחות ביחסים בין קטאר לארה"ב לאחר שהנסיכות רכשה תריסר טילי „סטינגר" מתוצרת ארה"ב בשוק השחור.

31 נהרגו בהתמוטטות רציף במלזיה

סי"צ, רויטר

קואלה לומפור. — צוותי הצלה עבדו עד שעות מאוחרות בלילה שבין שלשום לאתמול בניסיון לחלץ את נפגעי תאונת התמוטטות המעגן בעיר באטרוורת בצפון מלזיה. הרציף התמוטט בעת שאלפים הצטופפו עליו לקראת עליה על מעבורת.

מספר ההרוגים 31, ואילו מספר הפצועים הגיע ל־832. 413 אנשים מוגדרים כפצועים קשה ועוד 419 קיבלו טיפול ומצבם קל.

הרציף התמוטט בגלל העומס הרב ביום ראשון אחר הצהריים, בעת ש־3,000 נוסעים הצטופפו עליו כדי להפליג לאי הנופש פאננג, לפסטיבל דתי בודהיסטי המתקיים אחת ל־60 שנה.

על היום
2.8.88

לקראת התנערות פנימית

דו"ח מבקר ההסתדרות ומסמך הרפורמות מסמנים את קיצו של עידן ה"לא ידעתי" בהסתדרות ובחברת העובדים ■ חשיפת החוליים עשויה להוביל לשינויים ניהוליים מרחיקי־לכת

אבשלום קווה

גורמיה של רעידת האדמה, הפוקדת כיום את ההסתדרות ומערכותיה השונות, טמונים בעבר הרחוק והקרוב. דו"ח עב־כרס של מבקר ההסתדרות, נפתלי בלומנטל, אשר הונח בשבוע שעבר על שולחן הוועד הפועל, מהווה אבחנה־לעומק של שורת חוליים וקשיים, באופן שלא נעשה עד כה בהסתדרות.

הדו"ח זוכה להערכות חיוביות ביותר, בתוך המערכת ומחוצה לה. בשילוב עם מסמך הרפורמות של מזכ"ל ההסתדרות לשינוי פניה של חברת העובדים — הוא מסמן כיוונים ברורים ביותר לשינויים בעלי משמעות, שיהיו להם השלכות לתחומים רבים. מסמך הרפורמות אושר שלשום על־ידי הוועדה המרכזת. בלומנטל זוקף לזכותו של המזכ"ל, ישראל קיסר, את האפשרות לחשוף חשיפה של ממש את המערכות השונות — דבר, שכאמור, לא נעשה כך בעבר.

באשר לביקורת עצמה, מבקר ההסתדרות אומר, כי הגורם העיקרי, שבו תלויה פעילותה ויעילותה של מערכת זו, הוא "טון הצמרת" המבטא את מידת התעניינותה ונכונותה של הצמרת הניהולית והמפקחת לאמץ לעצמה נורמות ניהוליות ובקרה, שייעלו בקנה אחד עם כללי מינהל תקין וטוהר־מידות. ההתייחסות של הצמרת הניהולית קובעת את הגישה, היכולת והרצון לתקן ולפעול לפי אמות־מידה נדרשות. ללא אלו לא נגיע לשלמותה של המערכת. לכן, יעילותה תימדד במידת יכולתה לרחוף ולהשפיע על הצמרת לנהוג בהתאם לסידורי מינהל תקין, כנדרש".

נקודות משותפות

אחד הדברים הפיקנטיים הוא, שכמעט כל המנכ"לים והיחידות, שבהם מטפל הדו"ח, הוחלפו במהלך תקופת גיבושו. על המנכ"לים החדשים — אומר המבקר — מוטלת לא רק המשימה של המשך, ברוב המקרים, עליהם אף לשנות פעילות. "לשם הבראה, לא מספיק רק לקצץ את האיברים החולים, אלא להצעיד את המערכת קדימה, בתנאים הקשים השוררים כיום במשק. המנכ"לים הקודמים הסירו את כתמי האשמות מהם, תוך שהם טופלים אותם על מדיניות הממשלה והריבית הגבוהה. אם המנכ"לים החדשים יתלו שוב את הקשיים באילן הממשלה ומדיניותה, הם לא יוכלו להתגבר על המשבר".

מבקר ההסתדרות נפתלי בלומנטל ● שעת־חסד (צילום: בועז לניר)

מסמך הרפורמות בחברת העובדים ודו"ח המבקר קשורים, על־פי בלומנטל, בכמה עניינים: האחד — תפישת הריכוזיות והצורך בביזור — "מה שברור הוא, כי השליטה והתגובה הניהולית במערכות הגדולות הינן איטיות ואינן עונות לדרישות הניהול המודרניות. יש צורך להכניס שינויים בקונגלומרטים, לתת עצמאות ניהול, תוך מתן דגש על אי־כיסוי גרעונות בצורה אוטומטית.

העניין השני הוא הצורך בבקרה ישירה על המנכ"ל ועל המצויים תחתיו. הדבר השלישי הוא ויתור על השליטה והכנסת שותפים חיצוניים למערכת. "אם לא יחליטו לקרוא לילד בשמו ולומר שזהו ויתור, אם ינסו לשחק במלים, מושגים ובהתכחשות לא יושג שום אפקט". בלומנטל מדבר על הנפקת מניות לעובדים, וקביעת נהלים לשיתוף עובדים.

העניין הרביעי נוגע בתחום הרגיש והבעייתי של יחסי עבודה. משפטו של בלומנטל קצר כברק: "יש להשוות את המפעל ההסתדרותי למפעל הפרטי, בכל הקשור לאיגוד המקצועי". באשר לתנאי הפרישה המוגדלים, הנהוגים הן במשק ההסתדרותי והן בציבורי ואף בפרטי, קובע המבקר, כי "הם הורסים את הריקמה של יחסי העבודה. אין, לדעתי לשלם מעבר להפרשות".

נושא הכשלון העיסקי והשפעתו על הניהול עומדים למעשה במוקד הדו"ח. במאמר שהופיע בחוברת "המבקר הפנימי" (בטאון לשכת המבקרים הפנימיים, 9.87) כתב בלומנטל: "ניתן להגדיר את מצב הדברים ולומר, כי הכשלון העיסקי של מפעלים ועסקים הינו בבחינת מחלה עיסקית, העלולה להסתיים בהתמוטטות טוטאלית. ודווקא על רקע מצב דברים זה מפליא הדבר, עד כמה מצומצם הטיפול הממשי במחלה".

הדו"ח ומסמך הרפורמות מסמנים, ואולי אף מסמלים, כיוונים חדשים. עידן ה"לא ידעתי" הגיע לקיצו, לפחות בשעה קשה זו, העשויה להיות, בפרספקטיבה היסטורית, שעת חסד. בלומנטל מאמין, כי גם כשלונות גדולים עוד יותר לא יוכלו לזעזע את חברת העובדים ואת ההסתדרות, שלמרות הכל יש להן יסודות עמוקים. "לא עוד שליטה באמצעות כוח וקפיטאל וכוח הקפיטאל, אלא שליטה באמצעות אנשים ותפישות חדשים. אם זה יעשה־הכל יראה אחרת", מסכם המבקר.

להסיק מסקנות, באומץ

● תגובות ●

מזכיר מרכז מפ"ם, חנן ארז: יש לשבח את המבקר ואת הוועד המבקר. בלומנטל שם את האצבע על נקודות כאובות ונכונות, מבלי לטשטש. מפ"ם היתה מאז ומתמיד מאוד מחודדת בנושאי הביקורת וראתה בכך אבן־בריח בהסתדרות, כתנועה חברתית. צריך להתמודד באומץ עם הדו"ח ולהסיק את המסקנות בכל הרמות, על־מנת להבטיח את הרפורמות והשינויים.

סגן יו"ר האגף לאיגוד מקצועי, מאיר הת: באופן כללי, המבקר עשה ועושה עבודה מצוינת. השאלה, כמובן, באיזו מידה יתבצעו השינויים שעליהם ממליץ הדו"ח. החלת העיקרון האישי וקביעת מבקרים פנימיים יסייעו לתיקון המערכת ולהתאמתה ליעדים של ציבור העובדים.

איש האיגוד המקצועי, דן שווארצבארד (מפ"ם): הדו"ח מתפרסם ללא קשר למצב. בלומנטל חודר יותר ומעמיק יותר מהמבקרים הקודמים. חלק גדול מהדברים תוקנו כבר. לדעתי, הדו"ח אינו קשה יותר מכל הדו"חות של מבקר המדינה. זהו חלק מתהליך שינוי מהותי בהסתדרות. התוכנית של קיסר נכונה באור, אבל לא מספיקה, לדעתי, בתחום האיגוד המקצועי.

א.ק.

על הפרץ

ראש הדסק לענייני היום: לוי מורב. עורכת אחראית של עמודי הפנים: עמית אנטר

מ"מ ראש דסק יום:
חנה איש־הורביץ

כל הארץ גרדום

אריה פלגי

דם ואש, הרג והרס והמתה וגירוש, שלילת זכויות, עקירה והריסה, חרם והחרמה — בכל שורה, בכל פרק. קריאתם מתעצמת באוזניהם לסימפוניה של טירוף.

מאז הצעות החוקים ותקנות הענישה של הגרועים בצוררינו שם באירופה, לא נפל לידי מסמך מצמרר כמו "תוכנית האנטי־אינתיפאדה" של התחייה, שפורסמה על עמודים שלמים בעיתונות סוף השבוע.

את מי יוציאו מחוץ לחוק, את מי יגרשו, ממי ישללו אורחות, על מי יטילו עונש מוות, פרדס מי יעקרו, חנות מי יחרימו, בית מי יהרסו, על מי יפתחו באש, ממי ימנעו הטבות כלכליות, באחת: את מי ייסרו בכל הייסורים האלה? רק אותם תושבי הגדה והרצועה (צריך לומר, גם להם (!) יהודה שומרון ועזה) הפעילים באש"ף, או המזדהים איתו או האוהדים אותו. לא רק את המחבלים, ואת המסיתים ואת המציתים ואת המבעירים, אלא גם את כל העסקנים המרכזיים, את כל המורים ואת כל התלמידים ואת כל הסטודנטים באוניברסיטאות ואת כל העיתונאים ואת כל האיגודים המקצועיים של המהנדסים, הסופרים, הרוקחים, הרופאים וארגוני עובדים "אחרים". וגם את ארגוני הנשים ואת חברי הסהר האדום ואת אגודת המתנדבים ואת כל הוועדות הלאומיות וחברי משרדים ומכונים למיניהם. כלומר, כך מפורט בתוכנית. כלומר, רק את אלה מביניהם, שפעילים באש"ף, מזדהים איתו או אוהדים אותו. כלומר, את הרוב המכריע של ערביי השטחים (צריך לומר: ארץ־ישראל השלימה).

ואנחנו נתהלך במחוזות האלה בין בתי הסוהר ומחנות המעצר ותחנות הגירוש ומסעות ההגליה וגם משטחי גרדומים, זקופי קומה ומלאי אמונה בכוחנו ובצדקתנו. והערבים המעטים שיישארו יהיו לנו חוטבי עצים, שואבי מים ומצחצחי נעליים.

הטירוף בתוכנית התחייה הוא כפול: היא קוראת לפעולות ברבריות וגם מעריכה, שהן עשויות להועיל. היא מתעלמת מכך, שפעולות כאלה — אם אכן יבוצעו — יעשו אותנו לחיות. אבל בערבים, בלית־ברירה, הן יגבירו את הנכונות להקרבה עצמית גוברת. מחבריה לא העלו על הדעת, שמי שמסוגל לקיים את שלטונו רק באמצעים כאלה, חייו אינם חיים, צלמו אינו צלם אנוש, קיומו הלאומי שלו הולך ומתערער. שלא לדבר על כך, ששימוש באמצעים כאלה אינו נעצר על סף ביתך. במרוצת הזמן הם יהיו כשרים גם כלפי פנים, נגד אלה המתנגדים להם, השוללים אותם — כי הרי הם שותפים לאויב. בעיקר, אם האמצעים האלה לא יביאו אל השקט המיוחל. ואין בכוחם להביא. על כך יש קבלות היסטוריות ברוקות, הכוללות את המאבק הלאומי שלנו, שכמה ממנהיגי התחייה היו מפעיליו. אבל אחד מסימני ההיכר של הטירוף, שהוא לא לומד מן הניסיון ומנגנון ההגיון שלו אטום או משובש לחלוטין.

לכן, לא כדאי להזכיר, שתנועת הקוממיות שלנו, שהונהגה בידי תנועת הפועלים, בסימן ההתיישבות וההגנה, ושרבים מאנשי גוש־אמונים (הגרעין המוצק של התחייה) רואים את עצמם כיורשיה, שתנועה חלוצית־לוחמת זאת, שהובילה את העם אל מדינתה העצמאית, מעולם לא חיברה חיבור הרסני כזה. גם לא בתקופות מתוחות ועקובות מדם, שלא חסרו. ובכל זאת, צריך לומר, דווקא בגלל זאת, הגיעה אל המטרה.

לטירוף הלאומני דינמיקה משלה: ככל שהוא מצליח להרחיק את הציבור מכל רצון של ויתור ופשרה — והוא עושה זאת תוך ניצול הפחדים הטבעיים והסכנות הממשיות — העימות בינינו לבין הפלשתינים נעשה חריף ומביך יותר. ככל שהעימות מחריף, הפתרונות הקיצוניים יישמעו סבירים וריאליים יותר. וכך מתוך חששות מוצדקים "ובחוסר ברירה" נגיע למרחץ דמים. המתכון כתוב בסעיפי המצע האנטי־אינתיפאדה של התחייה.

ימים כאלה, כאשר האשלייה המערכית קיבלה סתירה מצלצלת מחוסיין המלך, הם מתנה משמיים לגיוס אהדה לפלוגת העונשין ששמה מפלגת התחייה.

עם כל הקושי הנפשי לעבור על החומר הזה, קיראו אותו. אולי הוא יוציא אתכם מראגנותכם השלווה ותבינו, שהגיע הזמן ללכת מבית לבית, מאיש לאיש, בעיקר אל האנשים הצעירים הצמאים כל־כך לשמוע "ציבור ברור" כדי לעצור את הטרוף, שהתחייה היא בין מפיציו הפעילים והתוקפניים ביותר. למרבה הדאגה, היא לא רק סמן ימני לליכוד אלא גם אנשי המערך לא מעמידים כנגדם אלטרנטיבה ברורה של הידברות עם הנציגים המוסמכים של העם הפלשתיני. שר הבטחון, איש המערך, לא רק ממונה על המאבק נגדם, הוא גם עוצר את אלה המוכנים לשבת איתנו — ורואה בכך חלק מן המאבק...

ים של מלל

ממצאי דו"ח מבקר ההסתדרות אינם חושפים את הליקוי העיקרי שחברת העובדים טרם פתרה, את בעיית הבעלות על חברותיה

צבי טימור

הדו"ח השנתי של מבקר ההסתדרות, נפתלי בלומנטל, לא כלל סנסציות בלתי ידועות. אוסף פרטים של ממצאי ביקורת, לעתים חשובים, לעתים נושאים צדדיים ובעיות של נוהל. כמו בדו"חות של מבקר המדינה גודש הפרטים מטשטש את העיקר ועוטף אותו בים של מלל.

ממצאי הביקורת אינם חושפים את הליקוי העיקרי שחברת העובדים טרם פתרה, את בעיית הבעלות על חברותיה. הסנה מפסידה 52 מיליון דולר בעיסקות לא מוצלחות. סולל בונה ממשיכה שנים רבות להעסיק עובדים ללא תעסוקה ולשלם משכורות. קיימת דאגה לעצם קיומו של עיתון "דבר".

כל הממצאים האלה והאחרים מעמידים שאלות רבות על תפקידי הדירקטוריונים, אך במיוחד על ההנהלה המרכזית של חברת העובדים. הנהלות המפעלים חייבות לדאוג לניהול השוטף ולתפעול היום־יומי. מוסדות הבעלות — שהיא חברת העובדים — הן חייבים לדאוג לטווח הארוך ולהתוות כלי מדיניות. נראה כי המוסדות המרכזיים התעלמו מתפקידם.

יכול כמובן רוזוליו לטעון, כי קיסר ידע על הכל והוא תיאם איתו את המדיניות, אולם היוזמה, יצירת תמונת מצב בזמן אמיתי, הינה מתפקידיו. הוא לא עמד בתפקיד זה. לא ייתכן כי אנשי ציבור לא יסיקו מסקנות, אלא ייעצרו בשלב של מנהלי החברות או מנהלי הקונצרנים.

הרפתקאות כלכליות

חברת העובדים אינה יכולה להתקיים עם ציבור עובדים מנוכר למפעלו. היא אינה יכולה להקים שכבה בירוקרטית רחבת ממדים, היא אינה מסוגלת לתפקד, כאשר לציבור העובדים אין הרגשת בעלות על המפעל בו הוא מועסק. מעט מאוד נעשה בתחום זה. מעט מאוד נעשה במניעת הרפתקאות כלכליות ומעט מדי בתחום תכנון העתיד.

המנהיגות העליונה ממשיכה בפולמוס על החלוקה המדויקת של גבולות האחריות בינה לבין עצמה. אולם קשה יהיה לבצע את השינויים, אף את אלה שאושרו בישיבה האחרונה ללא שינוי פני ההנהגה שהביאה את חברת העובדים לשפל ללא תקדים בתולדותיה.

אין באחריות הניהולית כדי לשחרר את הממשלה מאחריות על מדיניותה, אולם מתפקידי ההנהגה היה לראות את הנולד ולקבל החלטות לאור מדיניות זו. ההנהגה התעלמה מתפקיד זה גם בתחום הפוליטי וגם בתחום המשקי.

המסרים של המלך

הדלת נעולה, הבית לא

אורי הורוביץ

צעדי ירדן בשבוע החולף ונאומו של המלך בנוגע ליחסי ירדן — שטחים לא הפתיעו איש. זה מכבר ציפו למהלכים ירדניים ביחס לגדה ולרצועה, בהמשך לאירועי האינתיפאדה והשפעתה על ירדן, אש"ף והתהליך המדיני במזרח התיכון. גם פיסגת ראשי מדינות ערב (פיסגת האינתיפאדה) באלג'יר, שהעניקה גושפנקה רשמית למצב המתחדש ובעיקר לעליית מעמדו של ארגון אש"ף בעיני העולם בכלל, העולם הערבי ואנשי השטחים בפרט — פתחה דרך לתגובות ירדניות.

חוסיין ניצב למעשה עם גבו אל הקיר. בטרם החלה יוזמת שולץ, אולי היו לו עוד תקוות קלושות ("קלושות מאוד") שאכן יקרה משהו כתוצאה מיוזמה זו. אף שבשלוש הפעמים כהן ביקר שולץ, במהלך מסע הדיונים שלו בירדן, הבהיר חוסיין לאורחו היטב, כי לדעתו יש לשתף את אש"ף במעמד שווה בוועידה בינלאומית וכן שאין הוא, חוסיין, מייצג את הפלשתינים. למרות שחוסיין וירדן טענו בכל תוקף, שהם דבקים בהכרזותיהם, יש צדק בטענה, כי לו היו הצדדים לסכסוך במזרח התיכון מסכימים על הליכה לוועידה בינלאומית על בסיס עיקרי תוכנית שולץ — ההסכם עליו חתם חוסיין עם שר החוץ פרס ב־10.4 1987, היה עשוי לשמש לירדנים כבסיס לדיונים באותה ועידה.

אולם לא כך אירע בפועל. חוסיין עם זאת טרח להזהיר את ארה"ב, ישראל ואש"ף, כי יש לו עדיין מה לומר, ואפילו הרבה, ביחס לעתיד השטחים, לטוב או לרע. המלך, האומר כאילו: נראה אתכם מסתדרים בלעדי, עשה זאת באמצעות ביטול תוכנית הפיתוח שלו לשטחים, פיזור בית־הנבחרים והכרזתו על ניתוק מנהלי וחוקתי של ירדן מהשטחים.

הסיוע הירדני לשטחים אומנם לא גדול, ואולם הוא בכל זאת משמעותי. הסיוע כולל את משכורות עובדי המדינה, קליטת עודפי התוצרת החקלאית שימוש בדרכונים ועוד. לכל אלה אין תחליף.

צעדי ירדן ונאומו של המלך חוסיין לא הביאו עדיין לסגירת הבית הירדני בפני הפלשתינים

ישראל תתקשה להתמודד עם נושאים אלה, אם חוסיין יקצין נוחר את צעדיו עוד יותר ויבטא את ניתוק שתי הגדות. אש"ף בוודאי לא יוכל לשאת בנטל, והתוצאה תהיה תוהו ובוהו שיגרור הקצנת צעדי ישראל בשטחים. גם ארה"ב תתקשה להמשיך את מדיניותה הנוכחית.

הצעדים שנקט בהם המלך חוסיין עד כה אינם חריפים בייחוד כיוון שמבחינה ירדן לא היתה מסוגלת להתמודד עם תוכנית הפיתוח [illegible]

הפרלמנט, שמחצית מחבריו הינם תושבים מהגדה, אינו סוף פסוק, כל עוד לא נבחר פרלמנט חדש, שכולו על טהרת אנשי הגדה המזרחית, הכל נשאר עדיין פתוח.

עם זאת חוסיין עדיין מחזיק באמתחתו אפשרויות לנקיטת צעדים חריפים הרבה יותר. צעדים העלולים להכאיב לכולם. כגון סגירת גשרי הירדן, ביטול דרכונים ירדנים לאנשי הגדה, הפסקת תשלום משכורות, הפחתת מספר הפלשתינים בממשלתו, ביטול מיניסטריון "האדמות הכבושות" ועוד.

כך שבאש"ף מבינים שהם ניצבים בפני בעיה. ערפאת, שאולי יגיע השבוע לירדן, יצטרך כנראה, לדבר עם חוסיין גם על האבות המהותיות ולא להסתפק בסיסמאות.

גם בישראל הבינו. חוסיין טרח לתרגם את דבריו לאנגלית, בגוף נאומו, כך ששמיר ופרס יכלו לקרוא בניקור את המסר של המלך אליהם, בלי שיזדקקו לתרגום. ואכן, תגובתם לנאום באה דקות מספר לאחר סיומו. כל אחד לפי השקפתו הפוליטית. גם בארה"ב קלטו את המסר והם מודאגים.

בשטחים, שצעדי ירדן יגעו בהם במישרין, הרוב, שהוא הגיוני ופרגמטי משמע לא נמנה עם הצעירים המלבים את בערת האינתיפאדה — מודאג, ואפילו מודאג מאוד.

אפשר אם כן לסכם ולומר, כי צעדי ירדן ונאומו של המלך חוסיין לא הביאו עדיין לסגירת הבית הירדני בפני הדיירים הפלשתינים. אכן, ירדן החלה השבוע לסגור דלתות, ובהן דלתות חשובות, אולם הדלת הראשית נשארה עדיין פתוחה. אפשר לומר: "אופציה הירדנית מתה". אולם בעיני ירדן נראה לא היתה אופציה כזאת. ירדן חשבה תמיד על צעידה בשיתוף עם הפלשתינים בגיבוי של קונפדרציה ירדנית. כך שהשאלה איננה אם יש או אין "אופציה ירדנית". השאלה היא: האם יבינו כל הצדדים להם נאותת חוסיין, מה רצונו.

ניסתבר גם, שמה שמדאיג היום באמת את חוסיין הוא לא התהליך המדיני, שהוא עניין לטווח בינוני עד ארוך, אלא יציבות ממלכתו.

חוסיין ● העיקר יציבות ממלכתית

נשארנו לבד

למעשה, היה נאום חוסיין שלב נוסף בתהליך הנראה יותר ויותר בלתי נמנע, המחזיר את הסכסוך אל שורשיו

רוביק רוזנטל

שני הנסיכים החדשים של המערך והליכוד — יוסי ביילין וביבי נתניהו — הובהלו לאולפן "מבט" ביום א', כדי להגיב על נאום חוסיין. נתניהו, מתוח משהו, הבין שפה העסק רציני — פה אין מדובר באומות המאוחדות, שבהן אתה יכול לומר כל דבר העולה על דעתך, מפני שממילא אין איש מסכים לדבריך. בכל־זאת טען טענה ליכודית בהירה ושקרית: אין אופציה ירדנית ומעולם לא היתה, ולכן אין עם מי לדבר. ביילין, נינוח דווקא, לא הבין עדיין שגם דברים מסובכים ומעורפלים יש לומר בבהירות. ביילין נשאר דבק בגירסת המערך בדבר האופציה הירדנית. אבל בניסיון להדביק את האופציה לנאום העכשווי של חוסיין, נותר אי־שם באדי הנוסחאות.

שניהם טעו, ושניהם היו חייבים לטעות מפני שעליהם לספק את קהל בוחריהם. והדבר הגרוע ביותר בפנייה אל קהל־בוחרים הוא העמדתו מול המציאות החשופה. למעשה, היה המפגש הקצר ביניהם יריה ראשונה במערכת הבחירות, שבה מתכוונות המפלגות הגדולות, כמו בכל מערכת בחירות, למכור לבוחריהן אשליות. הליכוד ימכור לבוחריו את האשלייה שאפשר בדרך כלשהי לאדות את הפלשתינאים, אם לא באמצעות טרנספר הרי באמצעות האוטונומיה, שהיא שיטת אידוי דרום־אפריקנית — האנשים קיימים פיזית, אך נעדרי זכויות אדם וריבונות. המערך ימכור לבוחריו את האשלייה שאפשר לפתור את בעיית השטחים ללא חיכוך, ללא מאבק מדיני עם תושבי השטחים עצמם ועם מנהיגיהם, אלא דרך המתווך האלגנטי, הנוח לכאורה, והוא ממלכת ירדן.

למעשה, היה נאום חוסיין שלב נוסף בתהליך הנראה יותר ויותר בלתי נמנע. מעין הפירבולה היסטורית, המחזירה את הסכסוך אל שורשיו. הסכסוך נולד ממפגש שני הלאומים על אותה פיסת ארץ, פשט צורה ולבש צורה של מלחמות ומאבקים עם מדינות ערב לאורך השנים, ועתה הוא חוזר ומתנקה מעטיפותיו, ושני העמים על אותה פיסת ארץ נותרים לבדם.

נאום חוסיין מעביר מסר כפול. הוא משדר לפלשתינאים שבשלב הקרוב, המכריע, לא יעמוד עוד לצידם. לשיטתו יכולה ישראל להמשיך ולשלוט בהם. והוא משדר לישראלים שאינו מוכן עתה, כפי שאולי היה מוכן בעבר, לעבור את התהליך המייגע וכפוי הטובה של משא־ומתן עימה. מצרים העבירה את השידור הכפול הזה מזמן — היא אינה מוכנה להקל על ישראל בדרך לפתרון מדיני, ומשדרת לפלשתינאים שלא תצא מעורה גם עבורם. למעשה, היו הפלשתינאים תמיד לבדם ברגעים המכריעים. עכשיו מסתבר שגם אנחנו לבד. ארצות־הברית החמיצה כבר שרשרת של פתרונות כפויים אפשריים, והיא תמשיך להחמיצם. ארצות־הברית ממשיכה לשחק את המשחק הכפול — היא אינה מעניקה הכרה כלשהי לאש"ף, אך על פי כמה הצהרות אחרונות לא תהיה החומה האחרונה בדרך למהלך, שישאיר את אש"ף לבדו בזירה הפלשתינית.

הפסד בנקודות

אנחנו לבד, עם הפלשתינאים החיים בשטחים, ועם מנהיגותם, מחוככים יום יום, הורגים ומוצעים זה בזה. הוועידה הבינלאומית, למרבה הצער, הופכת אחרי נאום חוסיין אף היא למעטפת אשלייה. לפני שנה יכול היה פרס לנצח בעזרתה בבחירות. היום היא חושפת את מבוכתו, ומתרחקת והולכת. נכון לעכשיו, ככל הנראה, יש לאשלייה, שמוכר הליכוד, מהלכים טובים יותר בשוק מאשר לאשלייה שמוכר המערך, גם אם ללא ספק כוונותיו של המערך טובות יותר, מפני שאשליית הליכוד היא אשלייה ההולכת טוב עם דימוי עצמי כוחני. במלחמה כנגד האינתיפאדה הפסדנו מזמן, אך זהו הפסד בנקודות, וכל עוד איננו על הקרשים נראה לחלק גדול מאתנו, שננצח, אי־שם בעתיד, בקרב הבא, בנוקאאוט. היתרון הפסיכולוגי של אשליית הליכוד מפחיד, אבל המערך לא ינצח את הליכוד כאשלייה נגדית.

האם יש למערך כוח לשנות עמדה ולהציג בפני הבוחר את גרעין המציאות שנחשף? האם יש מי שמוכן לשמוע ששעון החול של הראשון בנובמבר הולך ואוזל.

הפתעה חסרת חידוש

ד"ר רפל ברקן

לכאורה נדמה, כי המלך חוסיין הטיל בנאומו אבן בביצה הקפואה של המזרח־התיכון. ההודעה על ניתוק הגדה המערבית מירדן — לפחות מבחינת המשפט הבינלאומי הפומבי — אין בה כל חידוש ביחס למצב ששרר בחבל ארץ זה למן יוני 1967, אם לא מאז 1948.

ההסבר הוא פשוט: משפט המלחמה הבינלאומי התפתח כאשר עדיין לא היתה מניעה משפטית להזדקקותן של מדינות למלחמה. השגת טריטוריה כתוצאה ממלחמה נחלקת לשני סוגים: ● ההוקה (occupation) ● וכיבוש (Conquest, Conquete). לסוג השני יש גם מינוח לטיני — debellatio.

מי שהיה נשיא בית־הדין הבינלאומי לצדק בהאג, הצרפתי ז"ל בארוואן, הגדיר מונח זה: "מונח בו משתמשים, כדי לציין רכישה של שטח, המתבצעת אחרי מלחמה, כאשר המדינה המנוצחת נעלמת והמדינה המנצחת מכבשת את ריבונותה על כלל השטח אשר נלקח מן המדינה המנוצחת — או כאשר מעשי האיבה נפסקו מסיבה זו או אחרת, נשארה אחת המדינות בבעלות חלק מן הטריטוריה של המדינה אשר איתה היא היתה במלחמה ומכבסת את ריבונותה, מבלי שיתערב בכך הסכם של שלום". במילים אחרות: אין חלל משפטי ריק. כאשר מדינה אחת מפסיקה להתקיים או מאבדת את השלטון בחלק ממנה, יכולה המדינה המנצחת להשליט בה את ריבונותה.

המצב כיום השתנה. ההזדקקות למלחמה אסורה מאז הסכם פאריס (בריאן־קלוג, 27.8.1928) ובתוקף סעיף 4(2) של מגילת האו"ם. מציאות נורמטיבית־משפטית זאת אסרה את המלחמות התוקפניות, אך לא אסרה הגנה עצמית. ולכן, עקרון ה־debellatio אפשרי כיום, רק כאשר רכישת השטח נעשתה תוך מימוש זכות מסויימת — למשל, זכות ההגנה העצמית.

איך מתרגמים עקרונות משפטיים אלה למונחים מובנים של המציאות שלנו? — ירדן תקפה את ישראל ביוני 1967. במלחמה זו איבדה ירדן את השליטה במה שכונה על־ידיה הגדה המערבית. יתר על כן, אחרי שהממלכה ההאשמית סיפחה אליה, ב־1951, את השטחים שכבשה במלחמת 1948, היא הקימה משטר ריבוני הבנוי על שני עמודים — מבחינה חוקתית — שתי הגדות והפרלמנט והממשלה כללו נציגות מובטחת לשתי הגדות. כאשר פסק השלטון הירדני בגדה אחת, קרס המיבנה כולו, שהיה בנוי על שני עמודים אלה — ומדינת ירדן פסקה, להלכה, להתקיים במתכונת הריבונית הקיימת.

מבחינת המשפט הבינלאומי הפומבי, צעדו של חוסיין כמוהו כאישור בדיעבד למצב שקיים מאז 1967: הוא ישתנה רק במו"מ עם נציגות של יישות פלשתינית

באחר שבשטח היתה קיימת יישות ריבונית אחת — ישראל — היתה זו בעלת הזכות לקיים בו את ריבונותה. קיום זה בשטח לא בא בשל מעשה בלתי לגיטימי, של מלחמה תוקפנית לכשל, אלא כתוצאה של מימוש זכות — של הגנה עצמית.

כאן, למעשה, קיימת התשובה על השאלה שהוצגה בראשית הדברים: האם נאום חוסיין שינה משהו במצב שקיים בגדה המערבית מאז סיום מלחמת 1967? התשובה ברורה: חוסיין רק נתן את הסכמתו החוקית למצב שכבר היה קיים. שוב אין לירדן כל תביעות על הגדה המערבית, אשר כבר ב־1967 פסקה מלהיות חלק ממלכתו.

התנגשות בין שתי זכויות

הדברים נראים נדירים: האמנם נותן המשפט הבינלאומי הפומבי אישור לכיבוש או יותר נכון, בהגדרה המשפטית — להחזקה של ישראל בשטחים? וכה על הפלשתינים?

בעצם השאלה טמונה התשובה. באין כל בעל זכות אחרת לשטחים אלה, ישראל היא בעלת הזכות. אולם קיימת כאן גם זכות נסתרת אחרת או יותר נכון: התנגשות בין שתי זכויות. מצד אחד קיימת הזכות להגנה עצמית, שעל פיה פעלה ישראל כאשר כבשה את הגדה מידי ירדן, ומצד אחר — זכות העמים להגדרה עצמית. כל עוד קיימת כאן הזכות להגדרה עצמית של העם היהודי — אין היא באה בסתירה לזכות להגנה עצמית של ישראל. אך מה על הזכות להגדרה עצמית של העם הפלשתיני? פתרון מקפסי לכך נתן המשפטן יוליוס סטון: עניין הזכות המושהית או הזמנית (Suspended Right). במלים אחרות: כל עוד אין קיימת בפועל יישות פלשתינית שלה הזכות למימוש עקרון ההגדרה העצמית של הפלשתינים — הזכות הבלעדית היא בידי ישראל, אולם משתהיה בשטח יישות אחרת — תצטרך ישראל לבוא איתה חשבון.

הדברים היו נכונים כאשר כתב סטון את אלה הביא אותם בעבודת מחקר שלו בשנת 1971. אולם עתה נראים הדברים מגובשים עוד יותר. אכן, עדיין אין בשטח ארץ־ישראל קום יישות מדינית מאורגנת אחרת, פרט לישראל, אולם אין כמעט מי שיכחיש, כי ישנה תנועה לאומית פלשתינית. וזו — אם אנו רוצים בכך אם לאו — רואה באש"ף את נציגה הלגיטימי, ועל ישראל להתדיין אתה באורח מדיני, על חלוקת הריבונות על ארץ זו.

אינו מוכר סחורה

בכך, למעשה, מסתיים הדיון המשפטי נורמטיבי ומתחילות ההערות הפוליטיות. מי שסירב לבוא בדברים עם ירדן — יצטרך עתה, לפחות מן הבחינה המשפטית, לבוא בדברים עם יישות פלשתינית כלשהי. ואין לצפות כיום שתהיה יישות כזאת מבלעדי אש"ף.

יתר על כן, מי שדיבר בעבר על האופציה הירדנית, עמד גם הוא בסתירה לטיעון המשפטי רב־השנים של ישראל. ישראל לא הכירה מעולם (ולמעשה, רוב אומות העולם, פרט לבריטניה ולפקיסטאן) בסיפוח שסיפחה ירדן את הגדה המערבית ב־1951, מקום שהוא לא ענה אפילו על המינימום המשפטי של ה־debellatio. שכן הסיפוח לא בא תוך כדי מימוש זכות. ובכך, אפילו היתה האופציה הירדנית נבחרת על־ידי ממשלת ישראל והיה מו"מ עם חוסיין — גם אז הוא היה מוכר סחורה שלא היתה בידיו כחוק. עתה, כאשר אופציה זו חוסלה — יצטרכו לשוב אל האופציה הלגאלית היחידה.

מטען חלול

לא משריינים מקום לשריון

מסיפור פרישתו של תת־אלוף אביגדור קהלני ניתן להשליך גם על תהליך שחיקת השריון בצה"ל בכלל ועל מימד הקצונה הבכירה בפרט. לפני שנה רבו ההכרזות של ראשי מערכת הבטחון וצה"ל כי השריון הוא החיל המכריע והמרכזי בשדה הקרב, וכי יש להחזיר אותו למקום מרכזי בתודעה ובמעשה.

תא"ל אביגדור קהלני, שכנראה יסיים את שירותו בקרוב, הוא אחד הקצינים הבודדים ברמת מפקדי עוצבות שהתגייס לשריון, צמח בו כמפקד ולחם בראש הכוחות בכל מלחמות ישראל. בשנתיים האחרונות אנו עדים לתהליך של שחיקת הקצונה הבכירה של חיל השריון ולכך שפחות ופחות קצינים מחיל זה מגיעים אל שולחן המטה הכללי. רוב המקודמים הם קציני חיל־רגלים שהוסבו לשריון לאחר מלחמת יום הכיפורים או לאחר מלחמת לבנון, כאשר הם מגיעים לפיקוד על עוצבות או לדרגת אלוף עם ניסיון קצר יחסית מבחינה מבצעית ומקצועית בשריון.

אם נבחן את מצבת אלופי צה"ל כיום, נמצא את התמונה הבאה: רק האלופים יוסי פלד, עמרם מצנע, משה בר־כוכבא ויעקב לפידות התגייסו במקור לשריון וארבעתם פיקדו על יחידות שריון במלחמה. האלופים דני יתום ואהוד ברק הוסבו לשריון לאחר מלחמת ששת הימים. האלופים שגיא, דורון רובין, מנחם עינן, אמנון שחק ויצחק מרדכי הוסבו אחרי מלחמת יום כיפור, ואילו האלוף מתן וילנאי הוסב לשריון לאחר מלחמת לבנון. ברמת מפקדי העוצבות מצטיירת תמונה בה הולכת קצונת השריון ונשחקת.

חלק ממפקדי העוצבות המשוריינות לא פיקדו על שריון במלחמות. שישים אחוז מאלה הוכנו לאחר יום כיפור, כך שהם בעלי ניסיון קצר יחסית ורק 40 אחוז מהם התגייסו במקור לשריון.

קהלני. אוטוריטה מקצועית

קצינים בכירים במילואים, הערים למצב זה, מצביעים על כמה מסקנות: המקצועיות בתרגולת ברמות הזוטות והתפעול הקרבי של יחידות ונקים עלולים להיפגע משמעותית כתוצאה ממיעוט מפקדים שהם בעלי אוטוריטה מבצעית ומקצועית בחיל העיקרי של הצבא.

● המשמעות שהיתה אופיינית לנייסות השריון הוכיחה עצמה במלחמות ששת הימים ויום כיפור עלולה להידרדר.

● העובדה שרוב מפקדי העוצבות, כולל העוצבות הסדירות, הם מוסבים לשריון וללא ניסיון קרבי בשריון, גורמת לאובדן המורשת הקרבית המפוארת שהביאה להצלחת צה"ל במלחמות. אין זאת אומרת שכדי לתקן תכונת מצב זו ולשים הצהרות והכרזות היו צריכים להשאיר את קהלני בצה"ל ולקדם אותו בדרגה. צה"ל אינו יכול לטפל באנשים ובקידומים רק על־פי עברם והותם "סבל דור הצעיר", אבל בהחלט יש מקום לצפות בתהליך הזה ולהסיק ממנו את המסקנות הנדרשות.

עשרת הדיברות של המודיעין

בחיל המודיעין חיברו את עשרת הדיברות לאיש המודיעין, ואלה הן:

1. איש המודיעין הוא דובר אמת ודבק בה ללא פשרה. הוא הקפדן, דייקן ומקפיד דווקא בדיוק מירבי. אומר דעתו בלי מורא וללא משוא־פנים.
2. הוא זהיר והכסן.
3. הוא עניו, צנוע ודהוה מיחצנות ומיהירות.
4. איש המודיעין הוא רגיש.
5. הוא סקרן מטבעו.
6. הוא השדן, לא מזהיר באויב ולא מקל ראש ביריע.
7. הוא אדם משכיל בכלל ובקי בייחוד בידיעה בערבים, בערבית ובאיסלאם.
8. הוא עומד על דעתו בפגישות [illegible] עם עובדות חדשות [illegible] דעתו.
9. איש המודיעין לא דבק בתפיסה [illegible], נשמר מפני הקונספציה ומפני [illegible] הדוגמטית.
10. איש המודיעין בישראל יודע היטב בכל עת לתפקיד ההתרעה המוטל עליו על מנת שלא תחזור על עצמה ההפתעה. תמיד תהיה חרוטה על לוח ליבו "לעולם לא עוד הפתעה".

לבחוש או לשבת בצד

בסוף החודש הנוכחי אמור להיבחר נשיא חדש בלבנון.

גורמים רבים מהאיזור ומחוצה לו בוחשים זה חודשים בשאלת המינוי של הנשיא הבא של המדינה־הלא־מדינה זו.

הלקחים והניסיון המצטבר לא כל־כך נלמדים, ולראייה העובדה שארצות־הברית שילחה לפני זמן ללבנון את האחראית במחלקת המדינה על דסק סוריה־לבנון כדי לעסוק בעניין הנשיא הלבנוני המיועד.

בישראל זוכרים רבים את הטרגדיה שלוותה את הניסיון הישראלי להמשיל נשיא לבנוני. כיום ברור מצד אחד, כי בעבור ישראל אין כל משמעות לעובדה מי יהיה הנשיא הבא על לבנון, ומצד שני, הגורסים כי "לבנון לא מאחורינו", אלא היתה ונשארה מצפון לנו, ואנו עדיין צפויים להתכתשות עם הגבול הצפוני ולכן אנו צריכים להפגין גם נוכחות ומידה מסויימת של מעורבות. בישראל יש אישים שאילו היו נשאלים על כך, היו בוודאי ממליצים לנסות להשפיע ולהביא למינויו של נשיא לבנוני "פרו־ישראלי". רבים אחרים שהפיקו את הלקח, היו ממליצים בוודאי שלא נכניס את ידנו שוב לקדרה הזו.

אם אכן התנהל ויכוח כזה בין גורמים שונים בישראל, יש לקוות שהפעם השכל הישר ניצח.

צה"ל בודק ידיעות לפיהן חיילי מילואים השליכו עצירים על צברים

מאת עזרא ינוב

"התחלנו לבדוק את העניין, ותוך 48 שעות נוכל להגיב על הנושא", אמר אתמול תא"ל מ., מפקד כוחות הבטחון ברצועת עזה, בתגובה לידיעות שהתפרסמו אתמול, בדבר קבוצת חיילי מלואים ברפיח "שנהגו להשליך ערבים מקומיים אל משוכות צבר — לאחר שהוכו".

בפרסומי העתונות בנושא נאמר גם, שבמהלך מרדף אחר ארבעה דעולי פנים, שניסו לחבל במיתקני תחנת דלק בגזרת רפיח, תפסו החיילים ארבעה צעירים מקומיים, והיכו אותם נמרצות. בתום "החקירה" — נאמר בפרסומים — הובלו הצעירים החבולים לבנין המושל ברפיח, ובשכבם על הארץ, בא אחד החיילים, ודרך על ידיהם.

תא"ל מ. אמר, כי קצין בודק החל לחקור את התקריות הנ"ל, במקביל לחקירתה של המשטרה הצבאית: "מאחר שהגדוד עליו מדובר השתחרר ביום חמישי האחרון, יהיה עלינו להזמין את המפקדים שהיו מופקדים על הכח שפעל בשטח. איננו יודעים על כך דבר, בינתיים. אם נפצעו אזרחים — ככתוב בעתונים — נבדוק במינהל האזרחי ובמיתקני הכליאה אם ישנם פצועים כאלה. בשלב זה אין לנו יכולת לחקור חיילים שהשתחררו. עלינו להזמין את מפקדיהם הם הישירים ולהמתין לחקירת מצ"ח".

מפקד גיזרה ברצועת עזה, אל"מ א., אמר: "גם אני, כמו כולם, קראתי בעתון את הכתוב. ההתייחסות שאוכל לתת בנושא זה, היא שעד קריאת הידיעות, לא היה ידוע על ארועים חריגים אלה, ובוודאי שלא על "שיטה" של דחיפה, זריקה, או הכאה של מקומיים, ודחיפתם לעבר שיחי צבר".

אבל אתם בודקים את הנושא?

"הנושא בבדיקה מרגע שהופץ. יצרתי קשר עם מפקד הגדוד, ואני מקווה לדבר אתו בקרוב ולערוך בדיקה לעומק. בדי־מה של שלטונות הצבא - הנושא הועבר לבדיקה מלאה".

מחכים לתגובה

ב־13 ביולי השנה, פורסמה ב"על המשמר" ידיעה שסיפרה על מקרה בו השליכו חיילי מילואים ערבים אל משוכות הצבר, לאחר שהוכו.

המדובר היה בגדוד חיילי מילואים של חיל־ההנדסה, שפעל ברפיח ביולי. בידי "על המשמר" נמצאות עדויות חיילים שנכחו במקום בשעת מעשה.

למחרת פירסום הידיעה, התראיין ל"מעריב" מפקד כוחות צה"ל ברצועה, תת־אלוף מ. ואמר: "התחלנו לבדוק את העניין, ותוך 48 שעות נוכל להגיב על הנושא".

באותו יום הגשתי שאילתא לדובר־צה"ל, תוך בקשה לקבל את תוצאות הבדיקה ואת הצעדים שננקטו כתוצאה מבדיקה זו.

בינתיים, עברו לא 48 שעות, אלא 480 שעות, ותשובה אין. בפיקוד הדרום אומרים, "שהבדיקה טרם נסתיימה". בינתיים, סיים גם תא"ל מ. את תפקידו כמפקד רצועת עזה.

לשבחו של פיקוד הדרום ייאמר, כי אכן מונה קצין בדרגת סגן־אלוף לשמש קצין בודק. הנ"ל התמקם בבית־הספר לפיקוד ומטה (פו"מ) וזימן אליו את אנשי המילואים. מה שמעניין, שכמו במקרים דומים, גם כאן החלו הכל לחקור דווקא מהיכן דלף הסיפור לעיתונות ולא כיצד בוצע הפשע של השלכת ערבים ל"סברס" לנגד עיניו של קצין בצה"ל.

ככל הידוע לנו, הגיש הקצין הבודק את ממצאיו לממונים עליו כבר לפני שבעה ימים לפחות, ואנו ממתינים לתשובת דובר צה"ל באשר למסקנות ולדרך הטיפול. אבל תשובה כאמור אין, והמקרה הזה לצערנו די משקף את הטיפול באירועים מסוג זה בחודשים האחרונים.

מינהל אזרחי במקום חיילים־שוטרים

חנוך בארי, חבר קיבוץ הזורע וקצין במילואים, סיים בחודש יולי תקופת שירות במינהל האזרחי בגדה המערבית. בשיחה עם "מטען חלול" מספר בארי על אשר מצא בשטח ועל רשמיו ומסקנותיו. הלקח העיקרי: ללא תיגבור מיידי של מערכת המינהל האזרחי בשטחים אין לגוף הזה כל יכולת לפעול ולמלא את ייעודו.

— איך הגעת לשרת בשטחים ובאיזו מסגרת?

כאזרח העוקב שנים אחרי המתרחש בין הפלשתינים, אני רואה את האינתיפאדה כאתגר המורכב והקשה ביותר, ביחסינו עם הפלשתינים שעמד בפני ישראל מאז הקמתה. ביקשתי להישלח במסגרת שירות המילואים לשטחים עצמם, לשמוע ולראות ולא לקבל מידע מאמצעי התקשורת בלבד. כקצין, יכולתי לבחור בין כמה אפשרויות ובחרתי את המנהל האזרחי. העדפתי לא להיות בכוח הצבאי המפזר הפגנות באלה ובנשק, אלא בגוף הצבאי־אזרחי האמור לטפל במכלול "העניינים של התושבים המקומיים".

— כיצד פועל המינהל האזרחי כיום?

המנהל האזרחי הוא זרוע הקשר הישראלית עם תושבי השטחים. התשתית שנבנתה מאז 67 הועמדה במבחן מאז תחילת ההתנערות וזאת בכלל המערכת הישראלית. למרות הקריאה להחרמת המינהל (וזאת נאמר במפורש בזמן שירותי בכרוז 21) לא עשו כן מירב התושבים ובפועל, המינהל האזרחי עם מגבלותיו ממשיך לפעול כאשר מדי יום פוקדים אותו מאות תושבים בכל נפה הן לבקשות רשיונות, תשלום מיסים וכו' וכן מוכתרים, נכבדים וראשי ציבור הבאים לממשל ודרישתו ממשיך להתקיים.

— על אלו מגבלות אתה מצביע?

כבר ציינתי שהמדיניות והתפקידים שהוטלו על המינהל האזרחי לא שונו, למרות שלשטחים הוזרמו כוחות צבא רבים מאוד וישראל נאלצה להשקיע בהחזקתם משאבים אדירים. למעשה, נמשכת המדיניות אותה קבע משה דיין לאחר הכיבוש והיא לא להתערב, לא להחליט בנעשה, ובפועל אלה המובילים את הפלשתינים בשטחים הם הגורמים האלימים והטרור שהשתלטו על השטחים. לדברי התושבים עצמם, אלה המכתיבים את הסדרי השלטון והפעולה הם הצעירים ו...ילדים. יש ועדות מקומיות בהם גורמים וארגונים כאש"ף דתיים וכו'. היתה כאן שבירה של המנהיגות המסורתית (הקיימת בכל ציבור אנשים) על רקע כיבוש, חוסר תקווה להסדר מדיני ואיום הטרור שהוא לא תופעה חדשה בחברה הערבית. המינהל האזרחי מוגבל, ראשית כי אין לו מדיניות אקטיבית לקשר עם האוכלוסיה, ושנית הוא מוגבל במשאביו. כיצד יכולים כמה קצינים ואזרחים שאפשר לספור על אצבעות שתי ידיים, לטפל בנפה כה יש מאות אלפי תושבים: מי בכלל יודע מה קורה במאות הישובים בשטח. מה מתרחש ונחוץ טיפול בתחום המוניציפאלי, בחינוך, בתעסוקה, בבריאות, בתשתית, בתעשיה? גם אצלם יש אישים וגורמים הרואים מה קורה, המבינים שמדינה פלשתינית בהנהגת אש"ף לא תקום בעתיד הקרוב, אבל קולם וידיהם כבולים במציאות שנוצרה עכשיו ולפני כן. הם טוענים שאנחנו רוצים את הקיצונים.

„ביקשתי להישלח במסגרת שירות המילואים לשטחים עצמם, לשמוע ולראות ולא לקבל מידע מאמצעי התקשורת בלבד" — אומר חבר קיבוץ בארי, שחזר עם כמה מסקנות שהוציא מן השטח ■ „מי יכול לצפות מקצין הבא לחודש מילואים, שיפתור בעיות כה מורכבות, אלא אם כן מצפים שישתמש בכוח?"

— מה היו ההנחיות ותחומי הפעולה בהם עסקתם?

כתדריך שניתן לנו — קבוצה קטנה של קצינים — היה הצורך בחיזוק המינהל האזרחי שמאז פרוץ האינתיפאדה (וחצי שנה) לא תוגבר, לא נקבעו לו יעדים חדשים והוא מבצע כרגיל את תפקידיו בעוד סביב הכל בוער. האוכלוסיה מתקוממת, נקראת לסירוב תשלומי מיסים ופשוט לא לשתף פעולה עם השלטון הישראלי. בפגישה עם ראשי המנהל הודגש לא אחת שתפקידנו לעבוד עם הפלשתינים ע"פ אמות מוסר המקובלות אצלנו, בכבוד וכן לברור הקשיים הכלווים את הפעילות. שימוש בכוח או בנשק ייעשה רק באשר נשקפת סכנת חיים. אנחנו נקראנו לחזק את פעולת גביית המסים, אבל כמובן שעסקנו בפעולות נוספות.

— אם המינהל האזרחי מוגבל, מי מטפל באוכלוסיה?

במציאות שנוצרה עכשיו, עוסקים בה השב"כ והצבא, שתפקידיהם מכוון לאתר את הגורמים השליליים והאלימים ולטפל בהם. לצבא אין מגע סביר ואפשרי עם האוכלוסיה, במקום לדבר ולגנות לאחר התפרצויות או לטפל בהן בעודן באיבן, שוברים אותן והן מתפרצות מחדש. השתתפתי בפעולות בהן המפקדים לא ידעו מה מתרחש, לא הכירו את המקומיים ואת שפתם ומי יכול לצפות מקצין הבא לחודש מילואים שיפתור בעיות כה מורכבות שרובן ככולן אינן צבאיות אלא אם כן מצפים ממנו שישתמש בכוח ובאמצעים העומדים לרשותו. היריב, הפלשתינים שאני לא רואה בהם אויבים, מכירים את מגבלות הצבא ומנצלים זאת בדרכי מאבקם.

— היו לך קשרים קודמים עם פלשתינים, הצלחת לחדשם, מה עמדתם?

נפגשתי שוב עם פלשתינים שבעבר ביקרו אצלנו בקיבוץ. הם שמחו מאוד למפגש ולא חששו לפגישה. יש המאוכזבים מהטיפול במצב. הדעות על פתרון שונות ורבים סבורים ששינוי יבוא רק לאחר הבחירות או... לאחר מלחמה נוספת. לא שמעתי דעות אופטימיות אבל הרבה סימני שאלה.

— ואם השתנו אצלך דעות, מה המסקנה שלך?

התחזקה עמדתי שיש לחתור מהר להסדר מדיני. עד להסדר שעשוי להיות זמני ומתמשך, יש לעורר ולחזק כמדיניות את הגורמים והאישים המוכנים להכיר בישראל, השוללים את הטרור ומוכנים למו"מ עמנו על בסיס פשרה וחלוקה. לחזק גורמים מתונים מחייב לנקוט מדיניות אקטיבית לגביהם ולהבהיר שמטרתנו להגיע להסדר בו נוותר על דברים רבים בהתאם להתפתחות שתיבחן לאורך שנים. במקביל, נפעל נגד אלה שמשוללים זאת באמצעים העומדים לרשותנו. במקום לגייס הסיבות לשיטור, לתגבר את המינהל האזרחי ולהטיל עליו מדיניות זו. לצערי, המחדל בתפיסת ישראל את הבעיה וההתייחסות לשטחים מאז 67 וחוסר היכולת לטפל בתוצאותיה שהן האינתיפאדה — עלולים להביא את הליכוד והימין לשלטון בנובמבר. העם רוצה בפתרון ואותו יציג הליכוד המצייר את המציאות בצבעים של שחור ולבן.

שאלה של „ריכוז"

ביקורת שנמתחה על הגננת יהודית מעלה שאלות לגבי סמכותן ומידת התערבותן של המפקחות על גני הילדים. כותב המאמר ממליץ על שלושה צעדים עיקריים

בוחן מדי יום

גדעון לוין*

עם סיום שנת הלימודים פנתה אלי יהודית (שם בדוי), גננת צעירה באחת מערי ישראל בהתרגשות, שהיו בה כעס וגם עלבון, ייאוש וגם תקווה לשינוי, וכך סיפרה:

"... שנת הלימודים מתקרבת לסיומה, הילדים פעילים ויוזמים ומצפים בדריכות למעבר לבית־הספר. קיבלתי מכתב הערכה חתום בידי רוב ההורים של ילדי הגן. אני עצמי הייתי מרוצה מהשנה הזאת אלמלא יחסיי עם המפקחת, איתה היו לי במשך כל השנה בעיות קשות. היא שוללת את דרכי העבודה שלי, ואת הגישה שקיבלתי בהכשרתי. אני עובדת לפי שיטה בה הילדים יכולים לבחור הפעילויות המעניינות אותם. [illegible]

איתם הרבה משחקים לימוד ותרגול חשבון, זיכרון ותפיסה: כיוון ש"יצירתיות באה על חשבון ההתפתחות הקוגניטיבית"! ואפילו אני, הגננת הקטנה, יודעת שזו טענה שאין לה על מה שתסמוך..."

זהו סיכום קצר של דברי הגננת. למעשה היא מעלה, בעיה חמורה ביותר שיש לה היבטים ציבוריים רבים: האם מוסמכת ורשאית המפקחת לדרוש מגננת לעבוד לפי שיטה נוגדת להכשרתה ולהשקפתה הפדגוגית? מכיוון שהמפקחת נמצאת בעמדת כוח מנהלית, היא הקובעת את מקום עבודתה, והיא המאשרת את המשך עבודתה או את הפסקתה, הרי שרק גננת בעלת שיעור קומה תוכל להתמודד עם לחציה של המפקחת. גננת בראשית דרכה, אשר [illegible]

וכדומה. מוקצב גם זמן ל"משחק חופשי", בדרך־כלל כחצי שעה עד שעה, שבו הילדים "חופשיים" לשחק כרצונם. בשאר הזמן הם חייבים להשתתף בפעילות יזומה על־ידי הגננת. זו מדגישה אימונים ותרגולים, ולעתים נותנת "דפי עבודה" מוכנים מראש. בגן "ריכוז" בוקר וצהריים של כחצי שעה כל אחד. זהו שיעור פרונטאלי ובו הגננת מלמדת, מספרת, מדגימה וקובעת. זו רואה בגן טרום־בית־ספר, שתפקידו המרכזי הוא לדאוג למוכנות הילד לבית־הספר. לכן בה מודגשים הם ההתפתחות הקוגניטיבית, התרגול והאימון.

הגישה האחרת היא בחירה חופשית פתוחה וסדר היום לפיה מתבצע בעיקרו על־פי יוזמות הילדים. [illegible]

[illegible] "ללימוד להקשיב ולהתרכז". היא דורשת ממני לקיים לפחות שני "ריכוזים", והיינו, שני שיעורים בני 30 דקות כל אחד, כדי שהילדים יהיו "מוכנים" "לבית־הספר".

הורי הילדים בגן שלי מרוצים משיטת עבודתי. הם ביקרו בגן והביעו את שביעות רצונם בכתב ובעל־פה. בכל זאת טורחת המפקחת מותחת עליי ביקורת לפיה אין לתת לילדים לבחור בפעילויות: יש לשחק

[illegible] לברכה למערכות ולילדי ישראל כולם. אני רוצה לקוות שפתיחות זו אכן תימשך, וכי המפקחת של יהודית (ועוד אחרות כמותה) היא יוצאת מן הכלל הזה בלבד.

בצד הוויכוח הציבורי הנ"ל מתנגשות כאן שתי השקפות חינוכיות לגבי החינוך בכלל ולזה שבגן בפרט: יש גישה מובנית, לפיה הכל מתנהל בהתאם לסדר יום ושבוע קבועים מראש. סדר זה נקבע על־ידי המבוגר. מוקצב זמן ברור ומחייב לכל פעילות, כמו ציור, סיפור, נטילת ידיים

[illegible] ותבחון את יכולתם [illegible] התנהגותם ופעילותם של הילדים ותבדוק את יכולתם ובשלותם לפי מעשיהם בשטח. יש לצאת מן הילדים אל התיאוריה, שלמדנו אצל פיאז'ה, ולא מן התיאוריה אל הילדים.

ג. תעודד את הגננות הנתונות בפיקוחה להעמיק בשיטות העבודה שלהן כדי שתוכלנה לבססה יותר ויותר.

* גדעון לוין הוא אבי "המרכז ללימוד פעילויות הילד" בסמינר אורנים, ועוסק שם בהכשרת גננות ובחקר הגיל הרך.

אורח חיים בריא

משבר גיל ההתבגרות הוא הנושא החינוכי־פסיכולוגי המעסיק ביותר בבתי־הספר התיכוניים. סקר שערך השירות הפסיכולוגי־ייעוצי במשרד החינוך בדק כיצד התארגנו בתי־הספר לביצוע תוכנית חינוכית חדשה בשם "אורח חיים בריא".

מטרת התוכנית היא להגביר את המעורבות של הצוות החינוכי והמקצועי ביצירת אקלים שיאפשר פיתוח חברתי ורגשי של התלמידים.

בתוכנית החדשה השתתפו 74 בתי־ספר תיכוניים וכן 2 תחנות פסיכולוגיות למתן ייעוץ כולל בתחום בריאות הנפש. כבר בתחילת ביצוע התוכנית התברר כי בבתי־הספר יש ביקוש מיוחד לסייע לתלמידים להתמודד עם המשברים והמצוקה המתלווים לגיל ההתבגרות, שיפור התקשורת בין תלמידים, הורים ומורים. הנהגת יחסים חברתיים תקינים. סיוע בדרך של קבלת החלטות של כן ולא בנושאים כגון עישון, סמים, אלכוהול, מין. כתות והתמודדות עם מצבי לחץ עם דגש על להציו של בית־הספר עצמו. [illegible] אחוזים מהתוכניות הופעלו על־ידי צוותי בתי־הספר. [illegible] אחוזים מהתוכניות שותפו גם ההורים.

מבין עשרת הנושאים שבתוכנית התברר כי ב־57 אחוזים מבתי־הספר הופעל הפרק המתייחס למשבר גיל ההתבגרות. 41 אחוזים מבתי־הספר עסקו גם בהתמודדות עם מצבי לחץ ותקשורת בינאישית. 25 אחוזים בחינוך מיני והכנה לחיי משפחה, 19 אחוזים בעישון, סמים ואלכוהול. 9 אחוזים — [illegible] אחוזים — ייעוץ פסיכולוגי אישי. [illegible]

כל הנשיקות שמורות

[illegible] 1987 [illegible]

„זה חינוך למצוינות?"

הצעה חדשה של פרופ' פלק, יו"ר ועדת הקבלה של האוניברסיטה העברית, מפרטת דרך קבלה חדשה למוסד. בינתיים, היא נדחתה על הסף

למרות הדיונים האינטנסיביים במשך [illegible] בין האוניברסיטאות לבין משרד החינוך [illegible] 100 [illegible]

לפעול בקרב ראשי ההשכלה הגבוהה והמזכירות הפדגוגית של משרד החינוך כדי לשכנעם שיקבלו את הצעתו. [illegible]

אמנות וספרות. [illegible]

התקרבות זהירה

האפשרות להסכם אמריקני־איראני, בעניין הרכוש האיראני, היא חלק ממדיניות אמריקנית כלל־עולמית ■ עד שתושג ההתקרבות — ימשיכו האיראנים להוכיח נאמנות למהפכה

דפנה ורדי, לונדון

דובר הבית הלבן הודיע בסוף השבוע, כי ישנה אפשרות, שממשלת ארצות־הברית תגיע להסכם דיפלומטי עם איראן, בעניין הרכוש האיראני שבארצות־הברית. הוא ציין, כי האפשרות מועלית עתה באמצעות פנייה אל בית־הדין לבוררות שבהאג, אשר הוקם בשנת 1981, לצורך הסדרת תביעות של ארצות־הברית ואיראן.

הדובר מרלין פיצג'רלד שלל בתוקף אפשרות, שמדובר בעיסקה של נכסים תמורת בני־הערובה האמריקנים, המוחזקים בלבנון. דבריו של הדובר באו בסופו של שבוע, שבו שוב נפוצה בבריטניה השמועות בדבר גישושים בכיוונים שונים בין ארצות־הברית לאיראן.

השמועות על הקשרים בין וושינגטון לטהרן לא הוגבלו רק לנושאים בילטרליים, אלא גם למעורבות אמריקנית, בנסיונות

מבחינה זו הן אלה הגובלות בברית־המועצות. כדי להשלים מערך זה, האמריקנים זקוקים ליחסים ידידותיים עם איראן, אשר ישלימו את הקו הקיים עם טורקיה ופקיסטן, הנחשבות בנות־בריתה של ארצות־הברית. אם אכן תצליח ארצות־הברית בהידוק הקשרים עם טהרן, בכל הנוגע למוסלמים, המתגוררים בחלק האסיאתי של ברית־המועצות.

מצד אחר, לאור המצב הקיים בתוך איראן, יש להניח שגם אותם גורמים, שהיו נכונים לשפר את היחסים עם ארצות־הברית, יהיו בזמן הקרוב הססניים מאוד. שכן, איש באיראן אינו מוכן להיחשב פרו־אמריקני. הצעת האמריקנים לשיתוף־פעולה ביישום הפסקת־האש, אשר האמריקנים העבירו לטהרן בשבוע שעבר, לא זכתה לתגובה רשמית מאיראן. גורמים רשמיים איראנים, אשר צוטטו באמצעי־התקשורת בבריטניה הבהירו, "כי היחסים בין איראן והמערב מתנהלים עתה על חבל רק. הדבר הקטן ביותר יכול לגרום לנפילתם".

חייבים להציג הישגים

הגורמים הקיצוניים בתוך איראן יעשו כמיטב יכולתם, כדי להכשיל כל נסיון התקרבות בין שתי המדינות. קשה לראות

ג'ורג' בוש. חידוש היחסים יועיל למערכת הבחירות

פוליטיקאי איראני, שיעז להיחשב פרו־אמריקני, בעיקר עכשיו, כאשר הפלת המטוס האיראני עדיין טרייה בזכרונם של ההמונים.

אם אכן איראן תוכל להראות, שיש אפשרות לקבלת פיצוי אמריקני על נכסים, שהיו מוקפאים מאז המהפיכה — דבר שיסייע לשיקומה הכלכלי של איראן, לאחר המלחמה הממושכת — ייתכן שהגורמים המתונים יותר בממשלת טהראן יפעלו בכיוון של נורמליזציה ביחסים עם ארצות־הברית. זאת, מבלי להיחשב כבוגדים ברעיונות המהפכה. אך בשלב זה נראה, שאם ארצות־הברית מעוניינת בהתקרבות לטהרן — מה שיכול לסייע למערכת הבחירות של ג'ורג' בוש ולצמצם במידה מסויימת את הנזק שנגרם בעקבות פרשיית איראנגייט — האיראנים חייבים להציג הישגים.

הישגים כאלה יכולים להיות יתרונות כלכליים, כמו פיצוי אמריקני על נכסי איראן. כמו כן — יתרונות אסטרטגיים ותעמולתיים, כמו פינוי ספינות המלחמה האמריקניות מהאזור ותמיכה בעמדתה של איראן במועצת הביטחון, בוועדה שאמורה להתמנות, כדי להכריע על הגורם התוקפן, אשר השפיע על פריצתה של המלחמה בין איראן לעיראק.

בעזרת הישגים אלה יש לארצות־הברית ולגורמים המתונים בטהרן סיכוי להראות להמונים, שכדאי להם להוריד את הטון האנטי־אמריקני. אך עד אז יש להניח, שהגורמים שהיו מעוניינים לחדש את הקשר עם ארצות־הברית, יקפידו להשמע אנטי־אמריקנים ולהראות את נאמנותם למהפכה.

להביא להפסקת־אש במלחמה הממושכת בין איראן לעיראק. השבועון הלונדוני "אובזרבר" פרסם כתבה, שבה צוטטו מקורות איראניים בכירים, הטוענים שאיראן החליטה לקבל את החלטת מועצת הביטחון 598; לא רק בעקבות הלחץ הבינלאומי שהופעל עליה, אלא גם בעקבות הסכם סודי עם ארצות־הברית, לפיו תהיה נורמליזציה ביחסים בין שתי המדינות, טרם הבחירות לנשיאות ארצות־הברית.

לפי אותם מקורות, הוסכם על העיסקה בין שתי המדינות כבר לפני חודשיים או שלושה. ההישג היחיד שהיה בה לממשלת טהרן הוא הבטחה, שוועדת החקירה שמועצת הביטחון תמנה, כדי לחקור את האשם במלחמה בין איראן לעיראק — תקבע בסופו־של־דבר, שעיראק היתה הגורם התוקפני שגרם למלחמה הממושכת. עוד הוסכם בין שתי המדינות, שארצות־הברית תוציא את ספינות המלחמה שלה מן האיזור.

הגבלת ההשפעה הסובייטית

בבריטניה מעריכים, כי צעדים אלה לקראת נורמליזציה ביחסים בין ארצות־הברית לאיראן יסייעו לא רק לשלום באזור, אלא גם למערכת הבחירות של ג'ורג' בוש. חידוש הקשר עם טהרן עולה בקנה אחד עם מדיניותה הכלל־עולמית של ארצות־הברית ונסיונותיה להגביל את ההשפעה הסובייטית בעולם; דבר, שהיא יכולה לעשות רק כל זמן שהיא שומרת על קשר עם אותן מדינות, שבהן מנסים הסובייטים למצוא מאחז.

המדינות החשובות ביותר לארצות־הברית

השבוע בשוק הסחורות

הקפה נחלש, הכסף נסוג

	מחיר סגירה	שינוי שבועי	1988 גבוה	1988 נמוך
כסף (אונקיה)	457.75 פני	-46.25	457.75 פני	338.75 פני
אלומיניום (99.7%)	$2,685.00	-145.00	$4,205.00	$1,915.00
נחושת (סוג א')	£1,252.00	-24.00	£1,657.50	£1129.50
קקאו (ספטמבר)	£949.00	-11.00	£1,182.00	£892.00
קפה (ספטמבר)	£1,025.00	-50.00	£1,317.00	£985.00
סוכר גולמי	£297.00	-57.00	£372.00	$213.60
תבואה (נובמבר)	£108.45	-0.25	£115.00	£103.35
כותנה	60.55 סנט	-2.05	75.30 סנט	60.55 סנט
נפט (חבית)	$15.75	-0.15	$17.52	$13.85

המחיר לטונה, אם לא צויין אחרת.
האירועים הבולטים בשוק הסחורות השבוע: התחדשות חולשת הקפה ונסיגתו של הכסף מהגבהים אליהם הגיע בשבוע שעבר.

חנה איש־הורוביץ

מזכירת פועלי הטקסטיל:

השכר נמוך, עלות העבודה גבוהה

65 אלף עובדים בתעשיית הטקסטיל, אומרת אמירה אנדריאנוב, מזכירת הסתדרות פועלי הטקסטיל וההלבשה והעור, ומאפיין אותם הוא שכר עבודה נמוך. רובם עובדים במפעלי טקסטיל בעיירות פיתוח. היא מדגישה כי כל זעזוע בענף הוסף לבעיה חברתית ולכן, לדבריה, על הממשלה להיות ערה להתפתחויות השליליות המתרחשות בענף.

כמי שהיתה בעצמה פועלת ייצור במפעלי פולגת בקרית־גת, ובמשך שנים רבות יו"ר ועד העובדים, סבורה אנדריאנוב, כי דיבורים על העלייה בשכר העבודה של עובדי הטקסטיל כגורם למצב הקשה הם לעג לרש. עליית שכר המינימום ב־26% היא מרשימה באחוזים, אך כשמדברים בכסף ממש, העליה היא מ־525 ש"ח ל־708 ש"ח, סך הכל 183 ש"ח. תעשייני הטקסטיל, כשהם מזכירים את עליית השכר, מעלימים ביודעין עובדה חשובה — ענף הטקסטיל בנוי על שכר עידוד. בהסכם על שכר המינימום, שנחתם לפני יותר משנה, סוכם כי בענף הטקסטיל יגולם שכר העידוד בשכר המינימום ויש להזכיר לתעשיינים שבשכר שהם משלמים לעובדים מחושבות כבר כל הפרמיות. לדעת אנדריאנוב, טוב יעשו תעשייני הטקסטיל אם במקום לעסוק בנושא גובה השכר, יפעלו להורדת עלות העבודה.

עלות העבודה למעסיק כוללת מיסים ותשלומים אחרים שהממשלה גובה מהמעסיק. העובד אינו נהנה מעלות העבודה הגבוהה; הנהנים הם הממשלה, האוצר. לדבריה, בנושא זה, של הקטנת ההוצאות בעלות העבודה, האיגוד המקצועי יקח חלק במאבק משותף עם התעשיינים.

אשר למשבר הפוקד את ענף הטקסטיל, לטענתה לא הממשלה ולא תעשייני הטקסטיל נתנו את דעתם על המתרחש בשוק העולמי. הכרת השוק העולמי היא צורך בכל הענפים, ובענף הטקסטיל במיוחד, כי הוא הענף היחיד בו יש חשיבות לעונות השנה — בישראל יש שתי עונות; באירופה ארבע, ויש לשים לב גם לשינויי האופנה. בשנתיים האחרונות חזרו לסיבים הטבעיים וכיום מחפשים כולם בגדים שהכותנה הטבעית היא המרכיב העיקרי בהם. לפני חמש שנים הובילו הבדים הסינתטיים. אלה הם גורמים המשפיעים על השוק. בשנות ה־50', כאשר המדינה היתה צעירה ושאפה לשלב אוכלוסיות גדולות בתעשייה, בנו כאן תעשיית טקסטיל. תהליך דומה מתרחש במדינות מתפתחות רבות, כמו ברזיל, תורכיה, מדינות מרכז אמריקה ומדינות דרום־מזרח אסיה. התפתחות הטקסטיל שם מזכירה מה שהיה כאן, ועם אלה צריך להתחרות בשוק העולמי. עליהם יש להוסיף את הבעיות בשוק המקומי והתמונה שלמה.

חיים מרגלית

בנק החקלאות

תכנית המיזוג לא מתה, רק נדחתה

בחודשים האחרונים הזרים האוצר לבנק לחקלאות 40 מיליון ש"ח כדי לשפר את ההון העצמי של הבנק — אומר אחד הבכירים בבנק, ושלא תהיה טעות, הוא מוסיף — באוצר היתה תכנית למזג את בנק החקלאות עם הבנק לפיתוח התעשייה, שהוא באחריות משרד התעשייה והמסחר. האוצר נסוג, רק לפי שעה, מהתכנית, אך מטרת שר האוצר משה נסים היא לחזור ולבצע את המיזוג.

לדבריו, שר האוצר נסים, איש הליכוד, שואף לבנק "ליכודניק", בו הוא ושרון יוכלו לאייש את הנהלת הבנק במיזוג ואת מועצת המנהלים שלו באנשים שלהם.

לבנק לפיתוח התעשיה אין רישיון לפעול כבנק מסחרי, לבנק החקלאות יש רישיון כזה. לדעת הבכיר, המיזוג לא בוצע, רק בגלל חילופי המנכ"לים במשרד האוצר. ויקטור מדינה שוכנע, לדבריו, כי לבנק החקלאות תפקיד חשוב בביצוע התכניות להסדר החובות של המושבים וכי עליו לקחת חלק בביצוע תכנית אה"ל לקיבוצים. מדינה הוא שיזם את הזרמת הכסף לבנק בשני חלקים. 27 מיליון ש"ח הוזרמו לבנק והביאו להגדלת ההון העצמי ל־45 מיליון ש"ח, ועוד 13 מיליון ש"ח שהזרמתם הותנתה בביצוע תכנית הבראה. מועצת המנהלים של הבנק החליטה על תכנית הבראה, הכוללת שלושה מרכיבים: הגברת הפעילות הבנקאית לביצוע ההסדר עם המושבים; התייעלות פנימית, על־ידי התאמת תקני כוח אדם — לדברי הבכיר, מאחורי המלים היפות מדובר בפיטורים מאסיביים בבנק, והסעיף האחרון, הקשה מאד לביצוע — הקטנת מספר הלקוחות המושבים.

ההפרשה לחובות מסופקים במאזן 1987/88 הסתכמה ב־12.3 מיליון ש"ח. המאזן האחרון הצביע על רווח של 1.2 מיליון ש"ח על מחזור של כ־500 מיליון ש"ח הלוואות. רווח זעיר, אך בכל זאת רווח, מטעים הבכיר, ומזכיר את הפסדי הבנק בשנתיים לפני מאזן זה. הוא מזכיר, כי מועצת המנהלים של הבנק גדלה בשבעה חברים, שהם לכאורה נציגי ציבור אך ברובם פקידי בנק ישראל או האוצר. לדעתו, בבוא העת, הם ילחצו למיזוג בנק החקלאות עם הבנק לפיתוח התעשייה.

חיים מרגלית

שיפור בעסקי יבמ

הרווח נטו של חברת יבמ מפעילותה ברחבי העולם במחצית הראשונה של 88', הסתכם ב־2.2 מיליארד דולר. מחזור המכירות של החברה הגיע בתקופה זו ל־25.3 מיליארד דולר. דובר יבמ ישראל דיווח, כי במחצית הראשונה של השנה חל שיפור בעסקי החברה בעולם. ההכנסות גדלו ב־8 אחוזים לעומת התקופה המקבילה אשתקד, והרווח לאחר מס עלה בכ־13 אחוז. הרווח למניה גדל בכ־15 אחוז והגיע ל־3.7 מיליון דולר.

פילפל

בתשלומים, בתשלומים

שלמה פרנקל

שנת ה־40 למדינה רצופה אומנם בחגיגות, גרושות, נוסטלגיה והתרפקות על העבר המפואר שלנו, אבל לפי מה שקורה עכשיו במשק, העבר הארוך והנחמד הזה יחוויר לגמרי לעומת העתיד המפואר והוורוד שלפנינו. ואת אפשר לדעת על־פי מה שקרה בשנת ה־40 למדינה בתחום הכלכלי.

לדוגמה, תחום החיסכון והצריכה של האזרח הקטן. פעם, לפני שהגענו ל־40, נהגו הבנקים לפנות לאזרחים בתכניות חיסכון מפתות לרכישת מכונית או לנופש, למימון שכר לימוד וכן הלאה. תמורת חצי שנה, שנה, שנתיים או חמש, אמרו לאזרח הקטן, ובתום תקופת החיסכון תקבל מאיתנו את הסכום המבטח — ותוכל לקנות אותו, לנסוע לחופשה של חודש באמריקה או לשלוח את הבת לאוניברסיטה.

[illegible]

500 הגדולות

שנה טובה לתעשייה בעולם

452 הרוויחו, 48 הפסידו 10 מיליארד דולר

המשק התעשייתי בעולם צמח ב־1987 בשיעורים ניכרים. כתב העת "פורצ'ן" סיכם בגליונו האחרון את דירוג 500 החברות התעשייתיות הגדולות בעולם מחוץ לארה"ב, וכך השלים את הדירוג של 50 הגדולות, כולל החברות האמריקניות.

המכירות של 50 החברות הגדולות בעולם (קנה המידה לגודל הוא מחזור המכירות) עלו בשנה שעברה ב־14 אחוז והסתכמו בכ־1.5 טריליון דולר. רווחיהן עלו בתקופה זו ב־17 אחוז והסתכמו ב־56 מיליארד דולר. ברשימת ה־50 ישנן 20 חברות אמריקניות, 20 אירופיות, 8 יפאניות, 1 מקוריאה ו־1 מברזיל. הן מעסיקות 8.8 מיליון עובדים — יותר מאוכלוסיית שוודיה, לדוגמה.

בשנה שעברה הובילו בצמיחה מפעלי המכוניות והאלקטרוניקה. אבל כלכלני "פורצ'ן" מציינים כי את התרומה המשמעותית ביותר להתפתחות הכלכלית ב־87 העניק הדולר — בחולשתו. לתעשייני המכוניות היתה שנה יוצאת מהכלל. המפעל היפאני "טויוטה", למשל, עלה מהמקום ה־12 ל־8 בדירוג, עם גידול של 31 אחוז במכירות. מפעל יפאני אחר בענף זה, "הונדה", הגדיל את המכירות ב־38 אחוז ולראשונה הצטרף לרשימת ה־50, במקום ה־39.

הצלחה רשמו גם מפעלי הרכב באירופה. מפעלי "רנו" בצרפת עברו מהפסד של 840 מיליון דולר ב־86 לרווח של 614 מיליון דולר ב־87, וגם חברת "פז'ו" רשמה שיפור במכירות ובדירוג. "פיאט" האיטלקי הצליח לקפוץ 10 מקומות בדירוג, למקום ה־187, בזכות רכישת מפעל המכוניות "אלפא רומיאו", והוא עבר את "קרייזלר האמריקני" ואת "ניסן" היפאני. את רשימת הגדולות ממשיך להוביל, כמובן, "ג'נרל מוטורס", עם מכירות של 101.8 מיליארד דולר.

שנה טובה היתה, כאמור, גם למפעלי האלקטרוניקה. גידול של 12 אחוז במכירות "ג'נרל אלקטריק" הותיר אותה הגדולה בענף. לחברות מחוץ לארה"ב היתה הצלחה גדולה עוד יותר וכמעט כולן התקדמו בדירוג. מכירות ענף הכימיקלים היו בדרך כלל טובות בכל העולם. במכירות חברות הנפט הגדולות חל גידול של 9 אחוזים, למרות שמחירי הנפט נותרו בשנה שעברה ברמה נמוכה. בענף זה בולטים הפסדי הענק של החברה האמריקנית "טקסאקו" — 4.1 מיליארד דולר.

ל־500 החברות הגדולות בעולם מחוץ לארה"ב היתה שנה טובה מאוד, וגם נפילות הבורסות ברחבי העולם, באוקטובר 87, לא קילקלו את התמונה. מכירות ה־500 עלו אשתקד ב־20 אחוז והרווח הנקי שלהן גדל בשיעור מרשים של 51 אחוז. מהצמיחה הגדולה ביותר נהנו החברות האירופיות.

החברות היפאניות הגדולות חזרו ועלו ב־87 על דרך המלך, לאחר שנתיים של מאבק קשה, בתנאים של ין חזק. אנשי ה"פורצ'ן" צופים, כי הפריצה המחודשת מכיוון יפאן תמצא ביטוי ניכר יותר במהלך 88, בתוצאות שיתפרסמו בעוד כשנה.

כאמור, הגורם המרכזי לצמיחה המואצת של החברות שמחוץ לארה"ב היה חולשתו של הדולר לעומת המטבעות האירופים והיין היפאני. אולם מלבד זאת הן רשמו גידול בתפוקה. במקביל לגידול בתפוקה ירד היקף המועסקים בחברות האלה באחוז אחד. חוזקו של המשק היפאני מצא ביטוי ב־157 חברות שנכללות ברשימה — 7 מהן חדשות ברשימה.

"כור" — שמינית בין המפסידות

בראש המפסידות מחוץ לארה"ב, חברת הפלדה הברזילית "סידרבדס", שסיימה את 87 בהפסד של 4.4 מיליארד דולר. גם המפסידה השנייה בגודלה שייכת לתעשיית הפלדה, וכוונה בחברה צרפתית שהפסידה כ־970 מיליון דולר. לקונצרן "כור" יש ברשימה זאת מקום מאוד לא מכובד. "כור", החברה הישראלית היחידה ברשימת ה־500, ממוקמת שמינית בין המפסידות הגדולות בעולם, עם הפסד של 252 מיליון דולר. התעשייה האווירית, שהיתה במקום ה־495 בדירוג של 86, יצאה אשתקד מהדירוג. אם היתה נשארת בדירוג, גם היא היתה מצטרפת לרשימת המפסידות. בסך־הכל סיימו את 87 בהפסד 48 חברות, 17 פחות מאשר ב־86. ההפסד הכולל שלהן הסתכם ב־10.15 מיליארד דולר. בין המפסידות הידועות, הקונצרן הספרדי הגדול "איי.אן.איי." (345 מיליון דולר) ומפעל האלקטרוניקה היפאני "סניו" (119 מיליון דולר).

אודי נחשון

מבזקים כלכליים

מוכרים נכסים

■ בנק הפועלים מכר בחודשים האחרונים כעשרה נכסים ששימשו אותו בעבר, בעיקר מבנים של סניפים לשעבר. זהו המשך של תהליך של מכירת נכסים על ידי הבנק, שאינם דרושים לפעילותו השוטפת. באחרונה נמכרו: מבנה ששימש את סניף הבנק בנצרת. שווי העיסקה היה 720 אלף דולר; מבנה ששימש את סניף הבנק בשכונת רגיה ברחובות, בשטח של כ־220 מ"ר, בכ־220 אלף דולר; מבנה ששימש בעבר את סניף הבנק בקרית אתא, בשטח של כ־160 מ"ר, ב־180 אלף דולר; מבנה ששימש בעבר את סניף הבנק ברמת הנשיא בבת־ים, ב־115 אלף דולר; מבנה ששימש בעבר את סניף רמת אביב, בשטח של 100 מ"ר, ב־350 אלף דולר; מבנה ששימש כמחסן במתחם דוד בחיפה, בשטח של 130 מ"ר, ב־90 אלף דולר.

עם השלמת מכירתם של נכסים אלה, ושל נכסים רבים אחרים, שנמכרו בשנתיים האחרונות, נותר בידי הבנק כיום מספר לא גדול של נכסים שאינם דרושים לו לפעילותו השוטפת. הבנק נמצא במשא־ומתן מתקדם על מכירת מספר נכסים נוספים.

משנה למנכ"ל "הסנה"

■ מרדכי ויצמן מונה כמשנה בכיר למנכ"ל "הסנה". בשנה הקרובה הוא יעסוק בעיקר בארגון קבוצת "הסנה". ויצמן ימשיך לכהן גם כמנכ"ל בירדמן חברה לביטוח. ויצמן, בן 55, סא"ל (מיל.) החל את עבודתו בקבוצת "הסנה" בשנת 1974 ומילא בה שורה של תפקידי ניהול בכירים. בארבע השנים האחרונות הוא מנכ"ל "בירדמן חברה לביטוח". מאז כניסתו לתפקיד שימרה החברה את פריסתה העסקית הארגונית והציגה מאזן רווחי במשך כל תקופת הניהול שלו.

המקדמות "ייעלמו"

שר האנרגיה משה שחל הורה לחברת החשמל לתת עדיפות בשימוש בכספי ההנפקה הצמויה של אגרות חוב בבורסה להחזר מקדמות על חשבון החשמל לצרכנים. על־פי סיכום שהושג בין השר שחל לבין הנהלת חברת החשמל, התשלום עבור צריכת חשמל שוטפת (המקדמות) בחשבונות החשמל יבוטל באופן הדרגתי החל מ־1.9.88. סוכם, כי צרכנים המקבלים חשבון דו־חודשי יקבלו את ההחזר הכספי בשני שלבים וצרכנים המקבלים חשבון חד־חודשי יקבלוהו בארבעה שלבים. ההסדר יביא לכך שעד סוף 88' יקבלו כל צרכני החשמל את הזיכויים המתאימים, ומרכיב המקדמות ייעלם בעתיד מחשבון החשמל.

מגפיים לרוכבים

■ "חרושת דפנה" בקיבוץ דפנה מייצאת השנה מגפי רכיבה המיועדים לרוכבי סוסים בעולם בהיקף של כ־2 מיליון דולר. המגפיים, שעוצבו בידי מעצב צרפתי בשיתוף עם המפעל, משווקים ביפן, ניו־זילנד, אוסטרליה, קנדה, אירופה וארה"ב — מסר דב כבירי, מנהל המפעל. המפעל מייצר כיום כ־170,000 זוגות מגפי רכיבה בשנה. השוק הישראלי קולט 200 זוגות בלבד והשאר משווק בחו"ל.

מטפים לצבא ארה"ב

■ היצוא של "להבות חרושת" שבבעלות להבות הבשן שבגליל העליון יגיע השנה ל־1.4 מיליון דולר, עד לפני כשנתיים לא ייצא המפעל כלל את מוצריו. כיום הוא משווק כמיליון דולר לשוק האזרחי האמריקני והמוסדי, בעיקר לצבא ארה"ב, שם הוא משתתף במיכרזים שונים לאספקת מכשירים לכיבוי אש. במקביל יסייעו מומחי המפעל לצבא האמריקני לפתח סוגי ציוד כיבוי אש מתוחכמים, המותאמים במיוחד לדרישותיהם. מגעים בעניין זה כבר נערכים, במטרה להכניס שיפורים ושינויים משמעותיים במכשירי כיבוי האש (מטפים) המסופקים כיום על־ידי "להבות חרושת" ועל־ידי מפעלי תעשייה אמריקניים לצבא ארה"ב, לצי ולחיל האוויר האמריקני.

גידול ביצוא לאסיה

היצוא לאסיה גדל במחצית הראשונה של 88 בכ־60 אחוז, ל־781 מיליון דולר, כולל יצוא יהלומים. ללא יהלומים היה שיעור הגידול מרשים יותר — כ־80 אחוז, אולם ענף זה עדיין מהווה מרכיב מרכזי ביצוא למדינות אסיה.

במשרד התעשייה והמסחר אומרים, כי ב־88 נמשכת המגמה שאיפיינה את השנה שעברה, בה גדל היצוא לאסיה ב־50 אחוז לעומת 86. ב־87 הסתכם היצוא לאסיה בכמיליארד דולר, ובקצב גידול כזה יגיע היצוא ל־1.7 מיליארד דולר השנה. על־פי תוכנית המשרד (85), לשינוי הגישה השיווקית באסיה, נקבע יעד של הגדלת היצוא ליבשת זו מחצי מיליארד ל־2 מיליארד דולר תוך חמש שנים ועל־פי הנתונים עד כה, התעשייה הישראלית עשויה לעמוד במשימה זו תוך שלוש שנים.

א.נ.

טיוטת המצע הכלכלי של "העבודה"

● "טוב" בתפישה הכללית
● "מספיק בקושי" בפירוט היעדים
● "נכשל" בקביעת האחריות

גד יעקבי
מי אחראי לקטסטרופה

התכנית הכלכלית מבוססת על השאיפה לישראל יהודית, דמוקרטית ובטוחה, על יסוד הסכמי שלום והסדרי ביטחון שבמסגרתם תוותר ישראל על שטחים שבהם אוכלוסייה ערבית צפופה מעבר לקו הירוק. על ידי כך יתאפשר להקדיש את רוב המאמץ הלאומי האנושי והכלכלי לפיתוח המשק ולהבראתו, לקידום החברה, החינוך, הבריאות, המדע, השכבות החלשות, אזורי ועיירות הפיתוח וההתיישבות. כך גם יחוזק מעמדה הבינלאומי של ישראל ויכולתה לגייס מקורות ולהגביר את השיתוף הבינלאומי עימה — כך זאת נאמר בהצעת מצע כלכלי למפלגת העבודה שהוגשה ע"י שר הכלכלה גד יעקבי לדיון במוסדות מפלגתו.

לראשונה כורכת "העבודה" את הדיון הכלכלי במצב הפוליטי, במדיניות כוללת. בהצעת מצע זו יש משום הכרה כי אי־אפשר להגיע ליציבות כלכלית, לרווחה ולצמיחה, כל עוד לא ישונו התנאים הסביבתיים, המדיניות הכוללת.

המצע שהגיש יעקבי נועד, בין היתר, לטשטש את אחריות מפלגת העבודה, כחלק מממשלת האחדות, להידרדרות הכלכלית והסקטור היצרני, שמפלגת העבודה אמורה היתה לייצג אותו. תקופת כהונתה של הממשלה מחולקת אצלנו לשני חצאים שונים: המחצית הראשונה, של קואליציה לאומית, שמנעה את הקטסטרופה, ומחצית שנייה, של קיפאון ונסיגה במשק, החמרת מצבם של ענפי הייצור והיצוא, נזק כלכלי גובר בעקבות האירועים בשטחים, שחיקת המדע והמחקר וזעזועים במערכת הבריאות. יתכן כי לא יעקבי בעצמו אשם במצב הזה — הוא הציע בשלבים שונים פרישה מממשלת האחדות הלאומית. אולם קשה יהיה לשחרר מאחריות למצב גם את מפלגת העבודה, שנתנה לכך יד ובלמה את המאבק הפוליטי נגד הממשלה.

מבחינה עובדתית, קשה לשחרר את מנהיגות מפלגת העבודה גם מהשגיאות שבוצעו בתקופת מדיניות הייצוב. שיעורי ריבית של 320־480 אחוז במחצית השנייה של 1985, למעלה מ־200 אחוז ריאלית, היתה הגורם העיקרי להתמוטטות המושבים, לקשיי הקיבוצים ולמצבה העגום של חברת העובדים. בכל תקופתו של פרס נעו שיעורי הריבית סביב 40־60 אחוז ריאלית ועד היום לא הצליחה המדיניות לרדת משיעורי ריבית מטורפים אלה לשיעורי ריבית סבירים. הורדת שיעורי הריבית לייצור וליצוא וצמצומו של פער התיווך הבנקאי אומנם מופיעים בתוך אמצעי מדיניות בטיוטת המצע, אך לא כיעד כמותי. כך, שאי־אפשר כלל לדעת באיזו מידה ישתחררו מנהיגי מפלגת העבודה מהתפישות המוניטאריסטיות שלא היו זרות גם להם, ושנציגם באוצר, ע"י אמוראי ייצג אותה בנאמנות. גם האמצעים להורדת נטל החובות והריבית על ההתיישבות אינם מפורטים ואינם בהירים.

בתחומי מדיניות השכר המצע עוד יותר מטושטש וכמעט לא מצויין בו מה מציעה מפלגת העבודה לשכירים בארבע השנים הקרובות — האם השכר ייקבע רק כפונקציה של יתר המרכיבים, או שיש לראות במדיניות השכר גם גורם עצמאי של סדר עדיפויות משקיות וחברתיות.

"שמירת איזון תקציב המדינה" מופיעה כסעיף חשוב, אך לא מוגדר כיצד יאוזן התקציב. אילו הוצאות מציע יעקבי להקטין או אילו מסים הוא מציע לבימון האיזון. חסרה גם התבטאות אשר לביכון מדיניות הרווחה והבריאות והיספה.

ניתן, איפוא, לתת ציון "טוב" לתפישה הכללית של המצע, "מספיק בקושי" לפירוט יעדי המדיניות וציון "נכשל" לתיאור האחריות למדיניות זו.

צבי טימור

השקל פוחת סביב 1%

בחודש יולי נמשכה מגמת הפיחות של השקל לעומת הדולר, מגמה שהחלה במארס 88. בחודש שעבר פוחת השקל בשיעור נומינאלי של 0.84 אחוזים כלפי הדולר. השקל גם פוחת יחסית ללירש"ט ולין היפאני, לאחר תיסוף ריאלי שהיה בכבכבת אלה בחודש הקודם. שיעור הפיחות לעומת הסטרלינג היה כ־1.3 אחוזים ולעומת היין 1.1 אחוזים — כך עולה מסקר המט"ח של המכללה הפיננסית.

המארק הגרמני ממשיך במגמת הירידה שהחלה באפריל השנה, וביולי תוסף השקל יחסית למארק בשיעור נומינאלי של 2.1 אחוזים. גם הפרנק השוויצרי והפראנק הצרפתי תוספו יחסית לשקל בשיעורים של 2.5 ו־2.1 אחוזים, בהתאמה.

ב־12 החודשים שהסתיימו ביולי 88' עלה מדד המחירים לצרכן ב־14.5 אחוז ובהנחה שמדד יולי עלה ב־0.8 אחוזים, על סמך ההנחה הזאת, תוסף השקל ריאלית כלפי כל המטבעות העיקריים בשיעורים שבין 14.4 אחוז כלפי הפראנק השוויצרי ועד 4.3 אחוזים כלפי היין היפאני. משמעות הנתונים היא, כי בשנה האחרונה לא היה מטבע אחד בין המטבעות העיקריים שההשקעה בו היתה כדאית יותר מההשקעה בצמוד מדד.

אודי נחשון

פער של 25 אחוז בשכר בין הסקטור הציבורי והעסקי

השכר הריאלי ירד בארבעת החודשים הראשונים של השנה בכחצי אחוז. בחודש אפריל נרשמה ירידה של 4.2 אחוזים בשירותים הציבוריים, לעומת עלייה של 1.7 אחוזים בסקטור הפרטי.

מספר המועסקים הגיע באפריל ל־1.80 מיליון איש, מהם 441 אלף בשירותים הציבוריים, 843 בסקטור הפרטי. מסתבר, כי באפריל נרשמה ירידה של פחות ממאה בתעסוקת שכירים.

השכר הממוצע בחודש אפריל הגיע, על־פי נתוני מחלקת המחקר של בנק ישראל, ל־1,623 ש"ח. על־פי הנתונים, היה פער גדול בין השכר בסקטור הפרטי לבין השכר בשירותים הציבוריים והממשלתיים. השכר הממוצע בסקטור הפרטי הגיע ל־1,771 ש"ח, בעוד שבשירותים הציבוריים השכר הגיע רק ל־1,340 ש"ח, פיגור של כ־25 אחוז בהשוואה לשירותים העסקיים.

ביחס ל־1978 עלה השכר הממוצע כ־34 אחוז בכלל, בשירותים הציבוריים כ־21 אחוז ובסקטור הפרטי ב־41 אחוז.

העורך הכלכלי: צבי טימור

בעריכת עלינא תורי

מה חדש?

ניקו מתה

עופר ניר

ניקו, אחת הדמויות האגדתיות של הרוק האוונגרדי בשנות ה־60 וה־70, מתה בגיל 49, כתוצאה משטף־דם במוח. ניקו שהתה בחופשה באיביצה, יחד עם בנה, ארי (מיחסיה עם השחקן הצרפתי אלן דילון) והתגוררה איתו בקוטג' מבודד, מרחק 17 קילומטרים מן העיר הסמוכה. ביום מותה, שהיה חם במיוחד, יצאה, רכובה על אופניה, כדי לקנות מצרכים. אחרי־הצהריים נמצאה מוטלת, חסרת־הכרה, בתעלה לצד הדרך. היא הוחשה לבית־החולים ושם מתה, בשעות הערב. בניתוח שלאחר המוות נקבעה סיבת המוות, שטף־דם מוחי כאמור, אך לא ידוע, אם זה נגרם כתוצאה מנפילה מן האופניים וחבטה שספגה בראשה, או שמא התעלפה בגלל החום הכבד.

ניקו, שמה האמיתי כריסטה פאפגן, היתה בת־טיפוחיו של אנדי וורהול והוא שערך את השידוך בינה לבין להקת „מחתרת קטיפה", באמצע שנות ה־60. היא השתתפה בהקלטת אלבומם הראשון ואחר־כך הוציאה תקליטים משלה, שהידוע בהם היה „קמרה אובסקורה", שאותו הפיק חבר „מחתרת קטיפה" לשעבר, ג'ון קייל. גם ההופעה האחרונה שלה, בברלין, היתה עם להקת הליווי של קייל. בשנים האחרונות התגוררה ניקו במנצ'סטר ועברה טיפולי גמילה מהרואין באמצעות מתאדון. גופתה של הזמרת נשרפה, בהתאם לצוואתה, ואפרה ייקבר לצד קבר אימה, בברלין, בשבוע הבא. באותו יום יתקיים מופע לזכרה, שבו אמור לקחת חלק גם ג'ון קייל.

חדש מג'ימי הנדריקס

ג'ימי הנדריקס האגדי הלך לעולמו לפני 18 שנה כמעט, כתוצאה מחנק, כתוצאה ממנת־יתר של הרואין לאחר מותו, יצאו לשוק הרעב תקליטים רבים, ובהם קטעים מוכרים ולא מוכרים, באיכות טובה ובאיכות פיראטית. בקרוב, יראה־אור תקליט חדש ובו קטעים נדירים, שלא היו מוכרים למעריצים. את החומר הזה, המעורר סקרנות רבה בקרב „שרופי הנדריקס" הלא מעטים, מוציא מנהלו לשעבר, צ'ס צ'נדלר.

צ'נדלר, שהיה חבר להקת „החיות" האנגלית, גילה את ג'ימי הנדריקס בארצות־הברית, התלהב מטכניקת הנגינה המדהימה שלו ולהביא אותו ללונדון, שם הפך לאטרקציה מיידית, תוך שהוא מסכן את מעמדם של גיטריסטים מקומיים כמו אריק קלפטון ופיט טאונסנד. עד מותו הספיק הנדריקס לזכות בתואר הגיטריסט הטוב ביותר בעולם, להקליט אלבומי־מופת, כמו „ארץ הנשים החשמליות", „האם עוברת עליך חוויה" ועוד. הוא הצליח גם בכמה להיטים, ביניהם „היי ג'ו", „ערפל סגול" ו„הרוח קוראת למרי".

התקליט החדש מורכב מ־15 קטעים, שהוקלטו בשנים 1966־67, תוך כדי העבודה על שני תקליטיו הראשונים של הנדריקס. צ'נדלר אומר, שלא השתמשו בקטעים האלה בעבר, משום שלא התאימו לרוח ולאווירת שני התקליטים ההם, ולא משום שנפסלו בגלל איכות ירודה. 15 הקטעים ועוד סרטי־הקלטה נוספים, ובהם חומר לא מוכר של הנדריקס וגם גירסאות שונות במקצת לקטעים מוכרים יותר שלו, נמצאו בחדר־כספות בחברה לשמירת חפצים, שנסגרה וביקשה מכל לקוחותיה לפנות את חפציהם. צ'נדלר טוען, שאין מדובר בקטעים שנשכחו או הוזנחו על־ידו. לדבריו, ידע כל הזמן על הקטעים הנדירים ומקום הימצאם, אבל לא היה לו כל רצון לקחת חלק במה שהוא כינה, „הקרקס" סביב תקליטי הפוסט־מורטום של הנדריקס, שהציפו את השוק בשנים שלאחר מותו. עכשיו גם הוא נכנס לזירה. לא נותר אלא לקוות, שהתקופה הארוכה שחלפה מאז הוקלט החומר הזה, לא פגעה באיכותם, מכל הבחינות.

ניקו מתה

צרות, צרות...

צרות לג'ורג' מייקל: לאחר שנאלץ לבטל הופעות אחרות בסיבוב הבריטי שלו, בגלל בעיות בגרונו, נאלץ גם לעבור ניתוח להסרת גידול שפיר ממיתרי־קולו. כשנסע לנוח בצרפת, פרצו למשרדו ושדדו את אוסף תקליטי־הזהב והפלאטינה שלו. הפורצים לא הסתפקו בכך וגם שברו והרסו כל מה שהיה נמצא. הם, כנראה, לא נמנים עם מעריציו של ג'ורג' מייקל...

צרות לאייק טרנר, בעלה־לשעבר ושותפה המוסיקלי של טינה: הוא נידון לשנת מאסר בעוון החזקת סם מסוכן. ברשותו נמצאו שישה גראם של קראק. נגד טרנר הופעל עונש מאסר על־תנאי, שהיה תלוי ועומד נגדו בחמש השנים האחרונות. טינה הודיעה לעיתונות, שהיא מצטערת בשבילו, אבל אין לה שום תגובה נוספת...

מופע חו"ל

לראות את ג'קסון ולהשתגע

עופר ניר

אם ההר לא מסכים לבוא אל מוחמד, אין ברירה, וצריך לנסוע עד להר, אפילו שהוא בתנניית־ביניים בלונדון. מייקל ג'קסון, עושה רושם, לא יופיע בארץ בעתיד הקרוב, או הרחוק, או בכלל. הוא יקר מדי. הוא גדול מדי. הוא אקסצנטרי מדי, אין בארץ אכסניה מתאימה למופע שלו. איצטדיון רמת־גן? אולי, בספק רב. אז אין ברירה, אורזים מזוודה ונוסעים עם המשפחה ללונדון, לראות אגדה חיה בפעולה.

ג'קסון, חברות וחברים, הוא בדיוק כזה. אגדה, אשכרה, הוא מפרנס את הטבלואידים הלונדוניים. מאז שהגיע אל הממלכה המאוחדת, הוא מככב בכל עיתון, צהוב וצהוב יותר, בעמוד הראשון ובעמודים הפנימיים. מייקל ג'קסון נפגש עם הנסיכה דיאנה ולוחץ את ידה. מייקל ג'קסון מאחר לאוחרת־ערב בבית העירייה של לונדון, אבל האורחים מוזהרים מראש שלא יעזו לפנות אליו ולדבר עם כבודו. ג'קסון משמח ילדים המאושפזים בבית־חולים בלונדון. ג'קסון פה, ג'קסון שם.

בשש וחצי בערב, אוריום מלא כחוץ, נרגשים ונפעמים, נסענו לוומבלי. המטרה, הפעם, היתה האיצטדיון, לא העולם שלידו. ג'קסון ואולמות, זה כבר לא הולך ביחד. הרכבת התחתית צפופה להחריד. רבים מן הנוסעי לבושי במדי ג'קסון, חולצות־טריקו, כפפה על יד אחת, אתם מכירים את זה. ביציאה מן הרכבת, מסתערים הספסרים, שמציעים לא רק כרטיסים, אלא גם תרכיות ותלצות ומזכרות אחרות, במחיר זול יותר ממחירן בדוכני האיצטדיון. אבל האיכות, האיכות.

איתרנו, כמובן, את קים ווילד, החימום של ג'קסון, פיספסנו בכמה דקות טובות. אבל זה באמת לא נורא, כשלוקחים בחשבון את מי הולכים לראות. מייקל ג'קסון לא עולה לבמה לפני שעל מסך הווידיאו מצטיירת צללית, בהנפשה, של דמות שאי־אפשר לטעות בה, בצעדי הריקוד שאי־אפשר לטעות בהם. השאגה של הקהל, ביציעי האיצטדיון ועל משטח הדשא, שכוסה ביריעות ברזנט כהגנה מפני עשרות־אלפי זוגות הרגליים, מחרישת־אוזניים, מרהימה בעוצמתה. ג'קסון הוא אלוהים ואלה מאמיניו. וכשהוא פותח בלהיט „רוצה להתחיל משהו", כאילו נפתחו השמיים ואור גדול נגה על פניהם. אקסטזה אמיתית. ג'קסון הוא האחד והיחיד בעיניהם, ואין לו מתחרים.

מייקל ג'קסון ואמרגנו פרנק דילאו בלונדון

מייקל ג'קסון והלהקה שלו מצטיירים בנקודות קטנות על הבמה המרוחקת. מסכי הווידיאו מצליחים לקרב אותו מעט, לא הרבה, אל הקהל. מי שיכול, רוכב על הכתפיים של הבן/בת־הזוג. מי שחשב על כך, הביא איתו משקפת מהבית. הדלתות נפתחו בשעה ארבע וחצי אחרי־הצהריים. ההופעה של ג'קסון החלה בשעה שמונה בדיוק. מי שהגיע מוקדם ותפס מקום קרוב ליד הבמה, הרוויח.

מייקל ג'קסון הוא זמר מצוין ורקדן שאין כמוהו. צעדי הריקוד שלו גוררים תגובות נלהבות, אפילו יותר מן הלהיטים. הטכנאים שלו מפגינים פירוטכניקה מרהיבה, מעשי־קסמים מודרניים. הוא נכנס לתוך אוהל ויוצא משם עם הגיטריסט שלו. נכנס חזרה ויוצא במסכת איש־זאב, לביצוע של „מותחן". הוא מקים לתחייה את הווידיאו־קליפים שלו.

המופע שלו אינו ארוך במיוחד, ביחס לרפרטואר הגדול שלו, מאלבומיו כסולו, מתקופת „הג'קסונים" ו„חמישיית ג'קסון". הוא, אכן, משלב שירים מכל התקופות, אבל עיקר המופע מורכב משירי האלבום האחרון „רע", שמכירותיו הוכפלו ושולשו בעקבות מסע ההופעות העולמי שלו.

לג'קסון יש כמה גימיקים, ששבים ונשנים בכל הופעה. למשל, בקטע „היא יצאה מחיי", הוא מעלה לבמה את אחת המעריצות הצעירות, שכמובן נוטה להתעלפות ופיקרכיים מעוצמת הריגוש, אוחז בידה, מנשק ומחזיר אותה, המומת־אושר, אל הקהל, שמריע באקסטזה ומודה לו על המחווה, כביכול, למעריצים.

יש לו להקת־ליווי מעולה, מתפקרת כחטיבת־צב יוצאת־מן־הכלל ומעניקה לפחות שליש מן ההנאה שבמופע. הסאונד, למרות האיצטדיון הענק, מצוין.

ו... זהו. ראינו את מייקל ג'קסון ובכך, נתגשם עוד חלום אישי ומקצועי. עכשיו, רק ספרינגסטין, בהזדמנות. תנו להתאושש מן המסע הזה. ובשלום חנוך, בינתיים, ננוחם.

תקליטים

בסיסי

יוסי וננו

איג' פופ „אינסטינקט" הליקון

אחרי „בלה־בלה־בלה" זכה איג' פופ לחשיפה, שלא קיבל קרוב ל־20 שנה, למרות שהיה ראוי לה. דווקא בתחליט בינוני נחשף אחד היוצרים החשובים של הרוקנרול לקהל הרחב. עכשיו, הוא חוזר עם תקליט מצוין „אינסטינקט". אני מקווה, שהתנופה של „בלה, בלה, בלה" תעזור למכירת התקליט הנפלא הזה.

אחרי 40, ליתר דיוק 41, עושה איג' פופ רוקנרול שורשי, בסיסי, מהבטן, ומוכיח שזה אפשרי, גם אם אתה בדרך להפוך לסבא. כוחו של איג' פופ היה תמיד בפשטותו, ביכולת התמידית, בניקיון המתוספס, אין אצלו צליל מיותר, הכל במקום. הכוח שלו טמון ביכולת להפיק מקסימום במינימום. אם ניקח את „בלה, בלה, בלה" כדוגמה, דיוויד בואי הפיק תקליט עמוס, מלא כהפקה, פופ הלך לאיבוד.

ב„אינסטינקט" חוזר ביל לאסוול, המפיק המוסיקלי, למקורות. הפקה מינימלית, לתוצאה, התחושה היא שזה הולך להתפוצץ. על ההפקה של לאסוול צריך להוסיף את הגיטרות המצוינות של סטיב ג'ונס, לשעבר חבר ב„אקדחי המין". לג'ונס צליל חזק, מלוכלך, פאנקי (פ' דגושה), השירה של פופ חודרת, קשה לעמוד בפניה, הטקסטים ממשיכים לחשוף את מה שקורה באיזור המעיים, אין מילים מיותרות.

הדרך להצלחה לא ריככה את פופ, הוא עדיין כעוס, שופך את מה שיש לו להגיד, צועק את זה. הוא אולי למד איך למכור את עצמו, אבל לשמחתי ייאמר, שהוא עושה זאת בלי להתפשר. הרוקנרול של איג' פופ הוא דרך־חיים, ובגיל 40 לא נראה שהוא הולך להפוך את עורו. הרווח כולו שלנו.

אל תיתנו לעטיפה המכוערת להפריע לכם. התקליט הזה שווה כל שקל. בקרוב, כך מספרות השמועות, יופיע פופ בארץ, כך ש„אינסטינקט" זו הזדמנות טובה לעשות חזרות.

מרוכך

פטי סמית „חלום חיים", הד־ארצי

למען האמת, אף פעם לא נמניתי עם מעריציה של פטי סמית, כך שלא היו לי ציפיות מ„חלום החיים". לטעמי, סמית גם ברגעיה הטובים לא היתה הרבה יותר בסדר. עכשיו, כשעולם הרוק מוצף בזמרות מהסוג של פטי סמית, קשה עוד יותר להבין את הייחוד שלה.

„חלום חיים" לא מספק תשובות. זהו תקליט סביר, שאינו מצדיק את הרעש שעשו סביב החזרה שלה. סמית עוברת את גיל הארבעים ומשתפת אותנו בחוויות האהבה, גידול הילדים, הנישואים וכיוצא בזה. לא ממש מרתק. חלק מהטקסטים מביך בפשטותו, מסקנות־חיים שרופות על אהבה ותקווה, מסרים היפים שעבר זמנם. דאו ה„שיר של ג'קסון" קיטש מתקתק, שיש כמותו נוספים בתקליט.

יש גם שירים טובים, ששייכים לצד הסביר של התקליט. „שם למעלה, שם למטה" — שיר על החיים והמוות והחיים שאחרי, המוות. כש„תחובה שראשי", שיר נוסף שעוסק במוות, עם רמיזות דתיות לא מוסתרות.

ההפקה המוסיקלית אינה תורמת לתוצאה הסופית. הגישורות של פרד סמית שיגרתיות, ניכר, שהצליל הסופי גובש כך, שהוא יוכל להתאים לכמה שיותר אוזניים. מעין רוקנרול „מרוכך", והעיקר שיהיה בסדר, שלום והלילה לא נרגיז את אחד. מי שאוהב את פטי סמית, שיקנה, אשר שנים, אולי ישמור לה אמונים, לצרף את „חלום החיים" לאוסף. מי שאינו בטוח שימצא בה עניין יכול לנסות.

נו, מ'ילא!

אלטון ג'ון „רג מכה חוזר" פונוקול

מאחורי שם התקליט מסתתרת רכילות. העולם, או יותר נכון העיתונות, יצא נגד אלטון. אז הוא ישב מלחמה שערה (רג, אם לא ידעתם, הוא הכינוי של אלטון ג'ון). עוד מלחמה כזאת, ואבדנו.

אלטון ג'ון גמר את הסוס, זה לא חדש. „רג מכה חוזר" הוא עוד תקליט בדרך למטה (גם אם חשבון הבנק ממשיך לתפוח). סתם תקליט, אפילו הלהיט „לא רוצה להמשיך אותך כך" מעצבן את האוזן. הטקסטים סתמיים, הלחנים סיגרתיים — אפילו המלודיות, שאלטון ג'ון כליכך הצטיין בהן בעבר, נעלמו. הכליכך מתוק, שאם לא הייתי יודע שזה אלטון ג'ון, הייתי חושב שמדובר בריצ'רד קליידרמן.

אלטון ג'ון היה דמות שהתאימה לשנים מסויימות בפופ של אמצע הדרך: פרובוקטיבי במידה, קצת מוזר, אוסף משקפיים, מגלומן לא קטן, בקיצור דמות צבעונית. אבל נר זה נמאס, ויש מטורפים מוצלחים יותר (קח, לדוגמה, את הניתוח הפלסטי, העונה לשם מייקל ג'קסון). כך, שנגיד שלום יפה לרג, ואם הוא מתכוון להכות חוזר — יזיכה. לאף אחד זה לא מזיז באמת.

צוענ'י

ג'יפסי קינגס — און־אפיטי

ג'יפסי קינגס, חבורה צוענית המתגוררת בפאריז, יכלה להישאר אלמונית אלמלא שמעה אותם אשת הנשיא מיטראן, דאגה לחבורה להופעות בתוכניות היוקרתיות של הטלוויזיה הצרפתית, ומשם הדרך להצלחה היתה קצרה. קודם כל צרפת, ואחר־כך אירופה ועכשיו מגסים בישראל. גברת מיטראן אהבה במיוחד את השיר „במבולאו" וזה גם הלהיט של החבורה. אחריו הצליח „גויבי גויבה". „ג'יפסי קינגס", חבורה של שבעה גברים, המשלבים בין כלים מקוריים ואותנטיים לסינתיסייזרים ושאר מיני חידושים. המוסיקה צוענית, היינו גיטרה עם הרבה טמפרמנט, ועדיפה על מה שעשתה ירדנה ארזי בזמנו, אבל עדיין עניין של טעם.

מוסיקה צוענית היא לא ספל התה שלי, מי שאוהב זאת — ג'יפסי קינגס היא המקור או לפחות ...ו פעם, לפני שהגברת מיטראן שמעה אותם...

ברצף

„יורופרייד 8" אוסף להיטים, אן אם סי.

תקליט שמיני בסדרה הנצחית של אוספי ריקודים הנקראים במקומותינו „יורופרייד". כנראה שזה הולך, הקהל מרוצה, חברות התקליטים מרוויחות עם מינימום הוצאות, אז למה לקלקל את השמחה. ערך את האוסף משה מורד, עריכה סבירה, על המיקס אחראי הדי־ג'יי יורם ואוואנא תקליטן הסינרמה ואלוף הארץ במיקסים (תתפלאו אבל יש דבר כזה), התקליט הודפס בטכניקת ה־D.J. SEQUENCE היינו שילוב השירים אחד לתוך השני תוך שמירה על רצף אחיד לטובת הרוקדים. הלהיטים בין שארשל סמנתה פוקס, ארי גרנט, אפריקה במבטה, ואלינג, גטלי קול ועוד הרבה טובים (ומרים/ות) של להיט אחד. אם יש לכם את „שבעת היורופרייד הקודמים, סביר להניח שתקנו את השמיני. לטעמי אפשר לרקוד גם עם יוצרים אחרים (טרנס לרוגמה), תחשבו על זה...

אירוע

בחוץ

יוסי וננו

מופעים ביריד חוצות ירושלים.

במסגרת היריד המסורתי לאמנות ואמנות שייערך בחודש אוגוסט על מרשאות גן מיטשל ירושלים, יתקיימו קונצרטים שיכללו ג'אז, רוק ומוסיקה קלאסית. זו יכולה להיות הזדמנות טובה להציץ בתערוכת העבודות ביריד ולהקשיב למוסיקה טובה ובחינם.

במוצ"ש 6/8 יתקיים המופע של אבנר שטראוס „בירושלים השמים נמוכים יותר". שטראוס במופע רוק חדש ילווה בחברי „צליל שכן" אהרוני בן־ארי (גיטרות) אותי רוזנבאום (קלידים), ויקטור אזוס (באס) אורן פריד (תופים). בראשון 7/8 ערב ג'אז של אמנים ותיקים — ג'וזף קייט — פסנתר, אמיל רם — באס, אהרון קמינסקי — תופים, ג'ס גרשטנקורן — סקספון, אילן קצקה — כלי הקשה.

בשני 8/8 ערב עם הזמר אריק סיני. ברביעי 10/8 ערב ג'אז „בוב־שוף" עם הזמרת עתליה פניאל בליווי ג'וזף קייט — פסנתר, אמיל רם — באס, ג'רי גרינוולד — תופים, ג'ס גרשטנקורן — סקספון בחמישי 11/8 ערב עם הזמר־מלחין מיקי גבריאלוב ולהקתו.

בריכת צביה בן־שלום

שבוע אופנה בסימן ה־40

„שבוע האופנה" מתקצר משנה לשנה, והפעם ייארך רק יומיים, ב־26־28 באוגוסט, בתל־אביב, בסימן 40 שנות אופנה בישראל.

בעקבות סדרת פגישות שקיימו נציגי מכון האופנה עם נשיאי רשתות וקניינים גדולים בארה"ב ובאירופה יש להניח שיבואו קניינים רבים מהרגיל. עד עכשיו נרשמו למעלה מ־40 יצרנים ישראליים המבקשים להשתתף בשבוע האופנה.

חברת גוטקס, שנמנעה בשנים האחרונות מלהשתתף, חוזרת לתמונה, ושוב נוכל ליהנות מן הצבעוניות והטיב שרכישו להם כבר שם בשם כל העולם. גם ראש אינדיאני, דוגה גיי, ששון ג'ינס, הוניגמן, טופר, גיבה, גלי, מאג ואחרים יציגו ייצר מפעלים המשתתפים לראשונה, כמו ג'ינס, ז'נה. ידידה גפן. ראה שגם השנה יהיו ההרגים המוצר הנבחר. החברות מאה, נוי מודה, דורינה, סריגי שחר וסריגי הלן כבר הוכיחו את עצמן.

צדוק צרפתי יביים את תצוגת האופנה המסורתית, אשר תתקיים השנה באמפיתיאטרון ווהל בפארק הירקון. קבלת הפנים של הקניינים והיצרנים, עם אנשי התעשייה וצוות מארגני שבוע האופנה, תתקיים במלון הילטון בתל־אביב, כו גם יציגו היצרנים את אופנתם. קבלת הפנים תהיה השנה בחסות החברה האנגלית הידועה מרקס אנד ספנסר.

ג'נג'י - סריגים חדשים

כליני וויק שמשתתף פעם ראשונה

בהשראת אינדיאנה ג'ונס

אמיר בן־שלום

אחוות אמנים בטירה

דנה יקיר

צילומים: טובי לוין־קמנץ

מיכל ודורון בין הבובות

בת־40 כמעט. נשואה לדני, אם למיכל בת־10.5 ולדורות בן־8. גרה עם משפחתה בדירה לא גדולה, בת־3 חדרים, ברחוב צדדי ושקט ברמת־אביב. אופטימיות.

„אלה הן הבכות שאני סורגת, הן הויז שבו אני נאחזת כדי לא להחליק, כדי להישאר עם הראש מעל למים הסוערים. האפשרות האחרת שהיתה לי היתה לשקוע ברחמים עצמיים, החליט בוקר אחד שפשוט אין לי כוח לקום."

מסיבות משפחתיות אינה יכולה לצאת לעבודה מחוץ לבית, למרות שבמשכורת שניה לא היתה מזיקה. היה לה קשה. „יום אחד נתקלתי על המדרכה ותיבה אהרילן, כזה שממלאים בו שמיכות או כריות. הרמתי אותה והבאתי אותה הביתה..."

ספרים למדף

איך לטפל בכלב

„אילו היה לי כלבי הוא כעין כפר־הדרכה לילד, עד גיל 8 בערך, הרוצה לגדל כלב ואינו יודע מה צפוי לו. כתבה דינה בן־קיפר, צירה שירה בתיאורה, הבאת לילה. זה לא סיפור, כי יש בו תיאור יומיומיות, איך יראה כלבו היומיומי... ומה צריך לדעת, כדי שיהיה הכלב יהיה מאושר."

אילו היה לי כלב

אמש אושר סופית ע"י הנהלת־הגג

מאטיץ' יאמן הפועל ת"א

נבחרה הנהלה חדשה • הכדורגלנים ימשיכו לקיים „אימונים פרטיים" ולא ישובו עד שישולמו חובותיהם • סיני הוסיף אימון רביעי

● כדורגל

יצחק ויסהוף

הנהלת־הגג של הפועל ת"א אישרה אתמול את המאמן היו־גוסלבי ראטיסלאב מאטיץ' כמאמן הקבוצה לעונה הבאה.

כבר הבוקר יעשו סידורים לקבלת השחרור מההתאחדות היוגוסלבית, שהעסיקה את מאטיץ'.

אתמול נקבע כי שמעון בן־יהונתן ישמש כעוזרו של המאמן היוגוסלבי, וכמו־כן נבחרה הנהלה לקבוצה, שבה ימשיך לכהן חיים צימר כיו"ר. יתר חברי ההנהלה יהיו: חיים ארנון, אברהם מזרחי, ניסן ניסנוב, ג'ורג' קנרה, סלומון הררי וקוני סידי.

עוד נקבע כי תוך שלושה חודשים תיהפך הפועל ת"א לעמותה וזאת בעקבות החלטת הוועדה המרכזת של ההסתדרות.

שחקני הקבוצה שעמדו לערוך היום אימון־בכורה לקראת העונה הבאה הודיעו כי לא יופיעו מאחר שהאגודה חבה להם כספים עוד מהעונה שעברה, ועד אשר לא ישולמו כספים אלו הם לא מכירים באגודה.

בינתיים הוסיף הקפטן משה סיני, המאמן את השחקנים באופן פרטי, עוד אימון שבועי, וכך יתאמנו השחקנים ארבע פעמים בשבוע, במקום שלושה אימונים בשבוע שעבר.

אתמול ערכו השחקנים אימון בפארק הירקון.

למרות הקשיים נוסעים לחו"ל...

למרות הקשיים הכספיים הרבים של קבוצות הליגה הלאומית והארצית בכדורגל, התקבלו אתמול בהתאחדות לכדורגל בקשות רבות של קבוצות לקיים מחנות אימון בחו"ל.

כך ייצאו הפועל טבריה, בית"ר ת"א והפועל חולון מה־לאומית להולנד. מכבי נתניה מהלאומית ומכבי שעריים מהליגה הארצית יתאמנו בגרמניה; מכבי ת"א באנגליה והפועל באר־שבע באוסטריה.

שני נצחונות ותיקו לנערי הפועל בגרמניה

נבחרת הנערים, עד גיל 16, של הפועל בכדורגל, סיימה מסע משחקים בגרמניה בשני נצחונות ובתיקו.

נבחרת הפועל ניצחה את נבחרת הנוער של מחוז וייסל — 0:1, ואת נבחרת הנוער של מחוז לומברג — 1:5, ונפרדה בתיקו 2:2 עם קבוצת הנוער של וורדן.

כשחקן המצטיין של הנבחרת נקבע לירון רייך מהפועל פ"ת.

נבחרת הפועל הורכבה מ־17 שחקנים מכל חלקי הארץ, שנבחרו ע"י המאמן אורי הילמן.

● מנכ"ל ההתאחדות לכדורגל, יעקב אראל, ישובץ בעתיד בצוות המרצים של פיפ"א, בנושא מינהל.

יעקב ישי, מחזיק תיק הפועל בהסתדרות:

מרכז הפועל יהיה ערב לחיסול החובות ב־5 שנים

„גם אם קבוצות הפועל יתחסלו — הדבר לא יהווה נזק אלקטוראלי בבחירות" – סבור ישי

יצחק ויסהוף

„לאחר גמר החקירות נגד האחראים לחריגות בתקנון התשלומים בקבוצות הפועל, בכדורגל ובכדורסל, אתבע ממזכירי מועצות הפועלים להסיק מסקנות, וכפי שדרשתי שיפוטר קאופמן, מזכיר מועצת פועלי ת"א יתפטר, כך יעשו מזכירים אחרים שיימצאו אשמים" — דברים אלו אמר אתמול יעקב ישי, מחזיק תיק הפועל בהסתדרות.

יעקב ישי אמר לעתונאים כי במידה שלא היתה מתקבלת ההחלטה להקים עמותות היתה ההסתדרות כולה מתמוטטת בגלל הספורט היצוגי בפרק זמן של 3־5 שנים.

יעקב ישי סיפר על מיקרים חריגים במועצות פועלים שבהם מזכיר מועצה זייף המחאות. במקום אחר נאלץ מזכיר מועצת פועלים לבצע הסכם־שכר עם הפועלים, ולאחר חתימת ההסכם העביר את הכסף לקבוצת הכדורגל המקומית בצורת תרומות, והפועלים נותרו ללא כלום...

מנהל לספורט

דוגמא נוספת של ישי על מועצת פועלים שסך־כל תקציב הספורט שלה היה גבוה פי שלושה מתקציב יתר הגופים (נוער־עובד, רשת עמל, נעמ"ת ועוד).

יעקב ישי אמר כי אלו דוגמאות לא הועלו בפני הוועדה המרכזת. הוא שמח כי ההחלטה להקמת עמותות התקבלה גם ללא צורך בהצגת עובדות חריגות אלו.

הדובר הדגיש כי כיום חיה ההסתדרות מהמס האחיד של החברים: „אין כיום להסתדרות חשש כי קבוצה זו או אחרת תתפרק, ויכולה להיות זו גם הפועל ת"א. אם קבוצה תתפרק הדבר לא יטריד אותנו".

ישי מאמין כי כיום יעלה הספורט היצוגי על הדרך הנכונה. ביום שישי תתכנס הוועדה שתכלול את יעקב ישי, גדעון בן־ישראל, יצחק אופק, יורם אוברקוביץ, מני ויצמן ואחרים ותלווה את המינהל הישראלי לספורט: „מינהל זה ידאג לתקציב קבוצות מסוייגות מערים בליגות הבכירות".

„כיום כל העסק חולה, וצריך לנקוט בצעדים דרסטיים כדי להבריא את הספורט. המינהל יהיה בנוי על אנשים מקצועיים, שיובילו את הספורט."

יעקב ישי ציין כי המינהל יכלול ניהול ארגוני, ניהול כספי, במישור המקצועי, חברה והסברה: „נושא זה יובא לאישור ביום שישי. בכל מקום בו לא תהיה עמותה היא תקום. זאת כדי לפטור מקצועית את מועצות הפועלים מקבוצות הספורט".

לא חושש לבחירות

יעקב ישי אמר כי הבעייה המרכזית של ההסתדרות כיום היא כיסוי חובות־העבר: „מזכ"ל ההסתדרות ישראל קיסר ואנוכי, נתבע ממרכז הפועל להעניק ערבות למשך חמש שנים כדי לחסל את פרשת החובות. נבצע בדיקה של כל החובות של קבוצות הפועל. מרכז הפועל יהיה ערב לקבוצות אשר יכנסו למינהל, ותוך חמש שנים יחוסל החוב".

מחזיק תיק הספורט בהסתדרות הדגיש כי הספורט היצוגי צריך לעמוד ברשות עצמו, ואילו הספורט העממי חייב להישאר בידי מרכזי הספורט.

ישי ציין כי „גם אם קבוצות הפועל יתחסלו — הדבר לא יהווה נשק אלקטוראלי בבחירות".

שלושת הדרום־אמריקנים של נאפולי האיטלקית: משמאל — הברזילאי קרקה, הארגנטיני מאראדונה והשחקן החדש מברזיל, ריקארדו רוג'ר אלמאו. נאפולי שוהה במחנה־אימון בצפון איטליה (תצלום: איי.פי.)

מכבי חיפה מנהיגה חידושים לקראת העונה:

דיילות יושיבו את בעלי המנויים ביציע

יוסף גלזר

מחלקת הכדורגל של מכבי חיפה תנהיג לקראת העונה הבאה שורה של חידושים חסרי־תקדים בישראל — עליכך נמסר אתמול ע"י יועץ השיווק והתקשורת של ההנהלה, ישעיהו פורת.

בין היתר יימכרו כרטיסי־כניסה למשחקים לילדים, נוער, חיילים וגימלאים במחיר נמוך במיוחד — 5 שקלים. מנוי שנתי לאותם מיגזרים ליציע שמאחורי השער המזרחי באיצטדיון בקרית־אליעזר יעלה 50 שקל.

בעלי המנויים העונתיים (שמחירם יהיה זהה לזה של השנה שעברה) יישבו במקומות ממוספרים ומסומנים, יובאו למקום מושבם ע"י דיילות, יקבלו תכניה צבעונית חינם ויועמד לרשותם מזנון נייד ביציע.

לכל משחק יימכרו כרטיסי־כניסה בחמישה סוגי מחירים 5, 10, 15, 20, 25 שקל, הכל לפי איכות היציע.

למשחק הבית הראשון במסגרת הליגה יתלוו אירועים חרשניים, שיהפכו את המשחק להפנינג־של־ממש.

כן ייערך נשף פתיחת העונה אליו יוזמנו כוכבי־העבר של האגודה, במגמה לקירבם למועדון, וכך לתקן את עיוותי העבר.

תוכרז תחרות לכתיבת שירים על מכבי חיפה, בנושאים: מכבי — בין כרמל לים; סמכה מכבי חיפה, וירוק הוא הצבע. לשלושת השירים הזוכים יוענקו פרסים.

● בספרד נבחר נשיא התאחדות הכדורגל הצעיר ביותר. זהו אנחל מריה ווייאר יונה, בן 38, שיצג 22 פעם את נבחרת ספרד, והיה לכדורגלן מקצועני בגיל 19.

קבוצות בליגות הנמוכות יחוייבו לרשום נוער וילדים

ראובן חנניה

הגביעים לאלופות המדינה ומחזיקת־הגביע בכל הליגות יוענקו ב־5 בספטמבר, בטקס חגיגי שיארגן ההתאחדות לכדורגל — כך הוחלט אתמול בישיבת ההתאחדות.

באותה ישיבה הוחלט גם כי שכר השופטים, בליגה הלאומית יועלה מ־70 ל־100 שקל ברוטו.

עוד הוחלט כי החל מעונת המשחקים 1989־90, יהיו האגודות המופיעות במסגרת ההתאחדות חייבות לשתף גם קבוצות ילדים, נערים ונוער. התקנה מתייחסת לקבוצות מהליגות הנמוכות. לקבוצות בליגות הלאומית והארצית יש קבוצות כאלה.

שוטרים ובלשים, בעשרות, איבטחו את כדורעפני הנוער של ישראל (משמאל) בכל אשר פנו בבורמיו, איטליה

מסוק איטלקי ליווה את הישראלים עד לגבול שוייץ

כמאה שוטרים ואנשי בטחון נצמדו לישראלים בבורמיו * כפרי: היעדר גובה היה בעוכרינו * סיכוי למאמן יוגוסלבי

● כדורעף

נבחרת הנוער של ישראל בכדורעף שסיימה את משחקי אליפות אירופה באיטליה במקום הי"2, האחרון, שבה אתמול לפנות־בוקר לישראל. שחקני הנבחרת ומלוויה, ציינו את האבטחה הכבדה שהיו נתונים בה. מסוק ליווה את האוטובוס, בו נסעו הישראלים מבורמיו, שם נערכו המשחקים, עד לגבול השווייצי, מרחק של שעה וחצי נסיעה. המסוק „ניפנף" כל העת לשלום לישראלים.

גזבר ההתאחדות לספורט, אריה גרוסמן, שליווה את המשלחת, ציין את קבלת־הפנים הנאה והלבבית: „למרות הכשלון החמיאו לנו. אבל הבטחון היה מעל ומעבר. מינימום 100 שוטרים שמרו על המשלחת הישראלית. הרגשנו בטוחים".

שני ימי־התאוששות

מאמן הנבחרת, דוד כפרי, סיפר על טורניר קשה ביותר, כאשר המחסור בשחקנים גבוהים היווה את אבן־הנגף של הנבחרת הישראלית: „ממוצע הגובה הנמוך שלנו היווה את המכשלה הגדולה ביותר. היינו הנבחרת הנמוכה ביותר. בכל היריבות, כולל מדינות מערב־אירופה, היו שחקנים בגובה של 2 מטר ויותר. ליוון היו ארבעה שחקנים של 2 מטר ומעלה, כמו לפולנים, לסובייטים, להולנדים ולאחרים".

כפרי סיפר כי ישראל התכוננה למצב מעין זה על־ידי הקניית סגנון מהיר וכושר גופני מעולה: „למרות שהיינו הנבחרת עם הכושר הטוב ביותר לא עמד לנו הכוח מאחר שהגובה חסר לנו. היינו צריכים יומיים כדי להתאושש בין משחק למשחק, וזה לא ניתן היה לעשות. במשחק הראשון נגד יוון שיחקנו מעולה, אך לא הצלחנו להתאושש לאחר־מכן. לא שיחקנו תמיד בהרכב החזק ביותר כדי לשמור על כוח אבל ללא הועיל. לקראת סוף הטורניר לא עמד לנו הכושר הגופני והדבר בא לידי פציעות. שחקנים נפלו פשוט מהרגליים".

מצטיין אלון גרינברג (תצלום: בועז לניר)

גרינברג ובר־נצר

כפרי סבור כי ישראל חייבת להסיק מסקנות מההופעה בגמר אליפות אירופה לנוער: „צריך לעבוד יותר על כושר גופני, ולחפש כנרות 2־3 גבוהים, שיהיו גם כשרוניים".

דוד כפרי שיבח את אלון גרינברג ויניב בר־נצר. „יתר השחקנים היו עליות וירידות בכושר, והוכח כי חוסר הניסיון, בנוסף להיעדר הגובה, היה עקב־האכילס שלנו".

אריה גרוסמן הדגיש כי ניהל שיחות עם מאמן יוגוסלבי בכיר, שהציע לבוא ארצה, בתנאים נוחים, כדי לאמן את הנבחרת הלאומית.

זהב וכסף לגרשון בדורטמונד

עומר גרשון מהפועל באר־שבע זכה אתמול בשתי מדליות בתחרות בין־לאומית באתלטיקה שנערכה בדורטמונד, מערב־גרמניה.

גרשון זכה במדליית־זהב בזריקת דיסקוס כשהרחיק ל־49.00 מ', הישג המהווה עבורו הישג אישי. הוא זכה במדלייה נוספת, כסף, בהדיפת כדור־ברזל — 14.65 מ'.

לגרשון היה זה חג כפול: הן זכייה במדליות, והן חגג את יום הולדתו ה־20.

טרי, חנוך ושפינר בדרך להפועל ת"א

שלושת שחקני הפועל חולון, ג'יימס טרי, תומר חנוך ואבי שפינר, החלו אתמול במגעים להצטרפותם להפועל תל־אביב.

השלושה קיבלו „אור ירוק" מהנהלת הפועל חולון לשוחח עם יו"ר הפועל תל־אביב, אברהם פלדה. השלושה יושאלו להפועל תל־אביב, אם, כמובן, המו"מ יעלה יפה.

רוזין יאמן באליצור נתניה

דוד בכר

יהושע רוזין יאמן בעונה הקרובה באליצור נתניה — על כך סוכם אמש.

לאליצור נתניה זר אחד, דמארי רידיק, בן 21, שגובהו 2.09 מ' והשני ייבחר מבין השניים שיגיעו למבחנים: דריק האואל (2.07) ששיחק בפורטוגל וג'ימי הול, שיחק בקבוצה לפני שנתיים.

בין הישראלים הועלו שמותיהם של אור גורן ודני ברכה. מו"מ כבר החל עימם.

ללאסוף נולד בן

הכדורסלן הבין־לאומי של ישראל, הווארד לאסוף, עדיין לא החליט היכן ישחק בעונת המשחקים הקרובה. אתמול אמר לאסוף, שהפך לאב, לאחר הולדת בנו, אלכסנדר דייוויד, כי בינתיים הוא נמצא בחוסר ודאות: „אני בקשר עם הפועל ת"א, עם אגודת ספורט רמת־השרון, ועם עוד קבוצה, שאיני מוכן בשלב זה לנקוב בשמה. אני מאמין שעד סוף השבוע, או בתחילת השבוע הבא, אהיה חכם יותר ואדע היכן אשחק" – ציין לאסוף.

עדי בן־ארי במכבי הוד־השרון

הכדורסלן עדי בן־ארי, ששימש קפטן הפועל ירושלים, עזב את קבוצת הבירה וישחק בעונת המשחקים הקרובה במכבי הוד־השרון, העולה החדשה לליגה הארצית.

בן־ארי (31) היה מספר פעמים בסגל הלאומי אך לא הופיע בנבחרת.

קוסטה־ריקה לגמר במרכז אמריקה

נבחרת הכדורגל של קוסטה־ריקה עשתה צעד לקראת הופעתה בגמר גביע העולם ב־1990 באיטליה, לאחר שניצחה את פנמה — 0:2.

● כדורגלניות אנגליה הוכיחו שהן מצליחות יותר מהכדורגלנים האנגלים, כשזכו במונדיאל לאחר שניצחו במשחק־הגמר את כדורגלניות איטליה — 1:2.

בסיאול רוצים שראשי המשלחות יביאו... אבנים

[illegible]

אייל שטיגמן מתכונן לסיאול, לפי תפריט של המאמן הגרמני מנפרד טיסמן

אחרי מנוחה — הליטוש האחרון

השחיין הישראלי חזר לגרמניה לשני מחנות־מפרכים * שחייני מועדון המבורג שרו לו „הבה נגילה" וצעקו ב...עברית כאשר השיג את המינימום באליפות גרמניה * ימשיך לעבוד, גם אחרי סיאול, לפי תפריט גרמני

דוד סיבור

לפני כשבוע הסתיימה אליפות מערב־גרמניה בשחייה. היא נערכה בעיר התעשייתית קרלסרוהה. מתקן השחייה הי־מודרני, מלא שבלולים טכנולו־גיים, יצר, מסתבר, אשלייה של בריכה שתניב גם הישגים רבים. בללית היתה זו אכזבה. הסתבר שהבריכה איטית. לאייל שטיגמן היא בכל זאת האירה פנים. פעמיים קבע בה תוצאות מינימום שהבטיחו את השתתפותו בסיאול.

ביום חמישי, כשבוע שעבר, פגשתי את אייל בבריכת מכון וינגייט כשהוא מקיים את אימון ההרפייה שקבע לו המאמן המערב־גרמני, מנפרד טיסמן. 3 ק"מ של שחייה קלה, טכנית.

שאלתי את אייל, שיצג באליפות המערב־גרמנית את מועדון ס.ג. המבורג, איך זה לשחות כישראלי באליפות גרמניה ואיך התייחסו אליו חבריו למועדון?

אייל התלהב: „תשאל את נוח רם שהיה נוכח שם: כל שחייני המועדון שרו לי שירים ישראליים כדי לעודד אותי במשחה 100 מ' חזה. לא יאומן, אבל בבריכה נשמעה מקהלה גרמנית (השחיינים) ששרו לי „הבה נגילה"...

עצה גרמנית

אייל, רגוע, מתכונן לקראת סיאול: „טיסמן, שהוא המאמן האולימפי של גרמניה, אמר לי שעלי לנסוע לשבוע ימים הביתה, לנוח נפשית, לפגוש משפחה, חברה וידידים. כך עושים כל שאר שחייני הנבחרת המערב־גרמנית".

„ביום שני (אתמול) ב־4 עלי להתייצב בבריכה, במרכז הצבאי הלאומי נורנרודף, לאימון־הכנה ראשון. לאחר כשבועיים מצרפים אותי הגרמנים למחנה־אימונים סגור של האולימפיים בעיר האוניברסיטאית היידלברג. כאן נתאמן עד ה־24 באוגוסט. הגרמנים יוצאים למחרת למחנה־איקלום בטוקיו, ואני אחזור לארץ לבריכת וינגייט" — מספר השחיין.

אייל בן 25, לא צעיר, אבל יש לו עוד דרך ארוכה של מספר שנים טובות בשחייה.

מה תעשה אחרי סיאול? — אני שואל.

התשובה קצרה: „אני ממשיך לשחות לקראת מטרות נוספות". איפה?

„כאן בארץ. טיסמן הבטיח שישמור איתי על קשר מתמיד, ויעביר לי תכניות אימון. אני רק מקווה שמוסדות הספורט מכינים כבר תכניות לקראת העתיד.

שיטה מיוחדת

מעניינת הדרך שקבעו המערב־גרמנים לשחייניהם־נציגיהם במשחקים האולימפיים בסיאול. מאחר שהתוצאות לא היו, בחלקן, מעודדות, כפי שציפו (הקריטריון מחוץ למישחי שליחים היה מקום שמיני בדירוג העולמי), ישבו על המדוכה המאמנים הלאומיים, ובחרו בשחיינים בצורה כזו: ב־100 מ' חופשי, בנות, נבחרה כשחיינית שנייה קרין סייק, בת 27, למרות שסיימה במשחה האישי במקום השביעי בלבד. מדוע? בשליחים היא שחתה היטב ונוסף לכך יש לה אשראי גדול.

ב־200 מ' חזה קבע השחיין המנצח תוצאה של 2:21 דק'. בהחלט חלש. אבל הגרמנים בחרו בשחיין, שסיים חמישי, מאחר שהוא כבר שחה השנה — 2:17.

וכך, בעוד מספר מקרים.

לא הדירוג, אלא בעיקר ראייה מקצועית, קבעו את הנציגים. חשבתי לעצמי אילו מקרה כזה היה קורה בארץ, איזה תגובות נזעמות היו נשמעות.

שיפור התוצאה

רבות דובר בזמן האחרון על מינימום או קריטריון. בעולם ישנן רק ארבע מדינות שבוחרות בשחיינים, לפי דירוגם בתחרות־מבחן. אלה הן: ארה"ב, מזרח־גרמניה, מערב־גרמניה (חלקית) ובריה"מ.

כל המדינות האחרות, גדולות וקטנות, קבעו לשחייניהם זמני מינימום. רוצים דוגמאות, איטליה, קנדה, שוויץ, אוסטרליה, יוון, צ'כוסלובקיה, הונגריה, ועוד. לרוב זה המקום השמיני בעולם, במחצית חודש יוני, לפי שני שחיינים מכל מדינה.

אצלנו מדברים הרבה על המקום ה־16 במטרה באולימפיאדה. אני מציע לכולנו לקוות לשיפור תוצאה ולא לדירוג, מאחר שבגמר ב' שחיינים רבים אינם משקיעים ומתאמצים כמו במוקדמות או בגמר א'. לרבים אין זה חשוב אם הם מסיימים במקום עשירי או 16.

אני מעריך שאייל ישחה בסיאול מתחת ל־1:04 ב־100 מ' חזה ויסיים במקום ה־18, מאשר שישחה 1:05 ויסיים במקום ה־16.

אייל שטיגמן – ללכת על תוצאה ולא על מקום

ידלין התערב בפרשת הכדורסלנית אלומה גורן

יצחק ויסהוף

מזכיר התקים, אהרון ידלין, זימן לנוהר פגישה עם חברי מזכירות קיבוץ גבעת־חיים, ועם מזכ"ל הפועל, יצחק אופק, במטרה לשכנע את מזכירות הקיבוץ לשנות את ההחלטה למתן שחרור לכדורסלנית אלומה גורן למכבי ת"א.

אתמול התקיימה פגישה בין ידלין למזכ"ל הפועל, יצחק אופק, בהשתתפות רכז הכדורסל בהפועל, איתן חפר.

ידלין הביע תמיהה על העובדה שגבעת־חיים שיחררה את גורן לכל אגורה, ולפיכך יציע מחר לנציגי מזכירות הקיבוץ לקיים אסיפה נוספת, ואליה לזמן את מזכ"ל הפועל, יצחק אופק, או לחילופין למצוא דרך שגורן תוכל לעבור לאחת מקבוצות הפועל.

יצחק אופק אמר אמש כי הבעייה של אלומה גורן היא בעייה עקרונית, ולא ייתכן ששחקנית הרשומה באחת מקבוצות הפועל תשחק במרכז אחר, ללא הסכמת מרכז הפועל: „טענתי עוד, כי לא ייתכן גם שקיבוץ, המהווה בעינינו מרכז־של־ערכים, הקשור לתנועת העבודה, יפעל בניגוד לצורכי הפועל. אם יתנו לאלומה ללכת תהיה הידרדרות חמורה בכל הקיבוצים, שם ישנם שחקנים המצפים לפסיקה בעניין גורן".

מזכ"ל הפועל הוסיף כי אין כל קשר לעניינו של המאמן מולי קצורין, התומך על התוודה בהפועל הגליל־העליון, לבין פרשת אלומה גורן. „לא נעשה, ולא ייעשה, כל נסיון לקשור בין שני המקרים".

גורן גם מלכת־האסיסטים

הכדורסלנית אלומה גורן, בנוסף לזכייתה בתואר מלכת־הסלים באליפות אירופה לנערות (186 נקודות), זכתה גם במקום הראשון ב„אסיסטים" – 33, לפני הפולניה סימנסקה – 26. גורן סיימה במקום השלישי בחטיפות כדורים – 22, כאשר הראשונה היתה הבולגריה אנגלובה – 25.

הנערות ישובו היום לישראל.

דווקא בהמבורג שרקו בוז לגרמניה שטפי גראף...

הצופים בהמבורג שצפו במשחקה של אלופת וימבלדון, צרפת ואוסטרליה, הגרמניה שטפי גראף, שרקו בוז בכל הזדמנות, וזאת בגלל תמיהה הנמוכה שהציגה בתחרויות אלה.

האלופה אמרה בתגובה לשריקות: „איני יודעת מה רוצים ממני. האם אני אשמה שאני מנצחת את יריבותי בקלות רבה, או אולי לא היו שבעי־רצון מסגנון משחקי?"

שיאי־עולם לנערות בשליחות

שני שיאי־עולם נקבעו ביום האחרון באליפות העולם לנוער בקנדה, על־ידי נבחרות מזרח־גרמניה.

הרביעיה המזרח־גרמנית קבעה במירוץ שליחות 100x4 בנות, זמן של 43.48 שניות, והדיחה את קנדה וארה"ב. הרביעיה הקנית, ב־400x4 מטר, עברה את הרחק ב־3:28.19 דקות, לפני ארה"ב ובריה"מ.

מזרח־גרמניה זכתה באליפות 11 מדליות־זהב, לפני קניה — 6 ובריה"מ — 4.

ננעלה האליצוריה

האליצוריה השנייה ננעלה אמש במכבידיגייט לאחר שמונה ימי תחרויות. בטקס הסיום נטלו חלק 1500 משתתפים מ־20 מדינות.

כן השתתפו 1000 מקבצות שנטלו חלק ביום האחרון באירועים עממיים.

ביום האחרון של האליצוריה ניצחה אליצור פרדס־חנה את כדאויל, בכדורגל — 0:2 בבעיטות־עונשין; בכדורסל נוער: אליצור נתניה — אליצור ראשל"צ 58:63; נערים: אליצור רמלה — אליצור קרית־אונו 65:66; נערות: ובין־מרבתיג: אליצור — הפועל 60:61. כן נערכו תחרויות־הגמר בקשראטה.

השבדי יאן הלסטרום חולף על פני הברזילאי ריקארדו במשחק שלשום בשטוקהולם (שבדיה – ברזיל 1:1) (תצלום: איי.פי.)

ת"א זכתה בטורניר־ערים

● טניס

נבחרת תל־אביב בטניס, עד גיל 16, זכתה אתמול בהישג כשדורגה ראשונה בטורניר בין־לאומי ראשון מסוגו, של 14 ערים, שנערך בצילה, מערב־גרמניה.

לראשונה הונף בעיר זו דגל ישראל, בעת טקס הענקת המדליות והגביעים בגמר.

נבחרת ת"א כללה ארבעה טניסאים: אבי פרלון, ניר דקל, רון רומה ורן אייל וארבע טניסאיות: מרי רדוש, לימור זלץ, רונה מאיר וציפי אופילר. המאמן היה עודד יעקב.

נבחרת תל־אביב זכתה בסיכום ב־27 נקודות, מתוך 39 אפשריות. במקום השני דורגה אוסנבריק, עם 26 נקודות.

תוצאות משחקי הגמר האישיים: ניר דקל — פרוטנוף (אוסנבריק) 6:1, 4:6, 6:0; טל רומה — שטיינהוף (הנובר) 6:4, 6:3; רן אייל — מילר (ברלין) 5:7, 6:4, 6:1; אבי פרלון נוצח ע"י בלנק (וולפסבורג) 3:6, 2:6, 6:1. בזוגות ניצחו דקל ופרלון את האחים בלנק — 6:4, 6:3.

בנות: מרי דוש — עורה (גסינגן) 6:3, 6:2; לימור זלץ — שכולר (נורדהיים) 6:1, 6:1; בתחרות הזוגות נוצחו רונה מאיר וציפי אופילר ע"י מילר ושטולר — 4:6, 5:7.

משלחת נוער מיוגוסלביה הוזמנה למכביה

משלחת נוער יהודי מיוגוסלביה התארחה בסוף השבוע ע"י מכבי העולמי בכפר־המכביה ברמת־גן.

היתה זו המשלחת הראשונה של צעירים יהודים המגיעה לישראל מיוגוסלביה.

16 חברי המשלחת צפו בסרט המכביה הי"2, והוזמנו ליטול חלק במכביה הי"3, מכביית הבר־מצוה, שתתקיים בקיץ הבא בישראל.

פיקנטריה | ישראל פז

עתיד מעורפל לדור העתיד

אסור לעורר ציפיות מוגזמות. אלו גורמות לכך שהאכזבה תהיה גדולה וכואבת יותר. לכן חיונית שמירה על אמת־מידה, גם מבחינתם של הספורטאים, ובעיקר, כשמדובר בצעירים, המככבים בנבחרות עתיד. צניעות טובה בספורט, במיוחד כשהנבחרות שלנו יצאו לגוב־האריות האירופי והתמודדו עם יריבים, אמנם בני־גילם, אך עם נסיון עדיף לזה שלנו.

כל הנבחרות הצעירות שיצאו שבו עם מטען־של־הפסדים, ועם מיקום נחות. נבחרת הנוער של ישראל בכדורעף חזרה עם המקום הי"2, האחרון, מאליפות אירופה בבורמיו איטליה; נבחרת הנערות שלנו שבה עם המקום הי"10 מאליפות אירופה בויליקי־טארנובו, בולגריה; נבחרת הנוער בכדורסל נחלה שלושה הפסדים במסע־הכנה בספרד; נבחרת הנערים א' בכדורגל דורגה במקום השביעי, הלפני אחרון, בטורניר טוקאיי, הונגריה, ונבחרת הנערים ב' תפסה את המקום הרביעי (מתוך שמונה נבחרות) בטורניר כדורגל נוסף בהונגריה.

צריך להפריד בין הופעות הנבחרות באירועים השונים. שתי נבחרות התמודדו בשלב הגמר באליפויות רשמיות באירופה. אחת — במשחקי־הכנה לקראת אליפות אירופה, ושתיים בטורנירים ידידותיים.

נצחון אחד לרפואה

את האכזבה הגדולה ביותר הנחילה נבחרת הנוער בכדורעף, שחזרה ארצה עם המקום האחרון באיטליה. בעקבות עלייתה של ישראל, אחרי 14 שנה, לשלב הגמר (נצחונות 0:3 על פורטוגל ו־2:3 על ספרד, לעומת הפסד 3:0 לברית־המועצות, בשלב המוקדם), גברו הציפיות. גרמו לכך אנשי המקצוע בכדורעף, והאחראים לנבחרת. דובר על „מהפכה" בעתיד הכדורעף הישראלי. על שינוי בגישה. ויתרו על הזהירות בהערכות. דיברו בבטחון גדול. בבורמיו הסתבר שאין לכך כיסוי. עוד המלאכה רבה. אסור אמנם להתייאש, אבל כדאי להסיק מסקנות אמיצות לגבי העתיד.

ישראל פתחה את הטורניר בהצלחה, בנצחון על יוון — 0:3. לאחר־מכן אזל „מלאי התחמושת" של הנבחרת, שנחלה שישה הפסדים רצופים ודורגה אחרונה באליפות.

אפשר לומר — חוסר־נסיון. אולי יש אמת בכך, אבל חוששני שהאחראיים לנבחרת, בבטחונם העצמי המופרז, הגבירו את האכזבה. אינני רוצה לעמוד על הסיבות המקצועיות. בוודאי שיש כאלה. הוועדה המקצועית של איגוד הכדורעף חייבת להיכנס לעובי־הקורה.

נבחרת הנערות של ישראל יצאה לשלב־הגמר באליפות אירופה בבולגריה, עם תקוות להתעלות. ההצלחות שהיו לאחרונה לכדורסל הנשי בזירה האירופית ונצחונות שקצרו לנבחרת הנערות, אם במוקדמות אליפות אירופה בנתניה ואם בטורניר־הכנה בצרפת, הגבירו את הציפיות. אבל כל מי שעוקב אחרי הכדורסל הנשי האירופי יודע היטב שישנו פער איכותי גדול בין שכבת־הצמרת של נשות אירופה לבין השאר.

גם העובדה שבטורניר־ההכנה בטמפל־סרלוט בצרפת הצליחה ישראל לנצח את צרפת — 80:87 ואת פולין — 81:85 (בהארכה), גרמה שנאמין יתר על המידה ביכולתנו.

מה הסתבר? שתי הנבחרות שהוגרלו לבית־הישראלי בבולגריה למדו היטב את משחק הנבחרת שלנו, וגמלו לה באליפות אירופה. צרפת ניצחה פעמיים את ישראל — 43:67 ו־71:88, ופולין גברה עליה — 80:84.

אנשי המקצוע באיגוד הכדורסל טרם למדו שלפני אליפויות אסור להתמודד עם נבחרות שהוגרלו יחד עמנו בבית. בעבר — גם בנבחרות הלאומיות — ניצלו זאת היריבים כדי לנצח אותנו.

המקום העשירי של נבחרת הנערות, עם נצחון אחד בשבעה משחקים (הונגריה — 64:72), אינו מספק, אם־כי עצם עלייתן לשלב־הגמר הוא הישג כפני עצמו.

אלומה גורן, כדורסלנית הפועל גבעת־חיים, שהכל רוצים „לחטוף" אותה, והניצבת כיום במוקד מאבק מכוער, הוכיחה כי אכן היא כדורסלנית מצויינת. היא זכתה בתואר מלכת־הסלים באליפות. לגבי הנבחרת אין זו נחמה.

נבחרת הנוער הישראלית בכדורסל קיימה שלושה משחקי־מבחן בספרד לקראת הופעתה בגמר אליפות אירופה, בעוד כשלושה שבועות ביוגוסלביה. נבחרת הנוער היתה יריב שקול לספרד ולאיטליה, שתי נבחרות נוער מצויינות ממדינות־על בכדורסל האירופי. ישראל נוצחה פעמיים ע"י ספרד המארחת — 77:71 ו־99:90, ועל־ידי איטליה — 114:111.

אני תקווה שהנבחרת תסיק מסקנות לגבי האליפות עצמה, שם — כך נראה לי, ובלי לעורר ציפיות — תצליח יותר מאשר נבחרת הנוער בכדורעף ונבחרת הנערות בכדורסל. בנבחרת הנוער ישנם כמה כדורסלנים שבטיפול נאות מסוגלים להגיע לנבחרת הלאומית ולהצליח בשורותיה.

תפשרה עד גבול מסוים

שתי נבחרות הנערים בכדורגל השתתפו בטורנירים בין־לאומיים ידידותיים. העובדה שמזמינים אותנו לטורנירים, עם נבחרות־עתיד ממדינות כדורגל מצטיינות באירופה, למרות שאין אנו משתייכים להתאחדות האירופית — מחמיאה.

בגילאים הצעירים (16) קשה גם לתהות על קנקנן של הנבחרות. עצם ההתמודדות חשובה. אם נתמיד בהופעה בטורנירים כאלו נוכל לרכוש נסיון בין־לאומי מגיל צעיר.

נבחרת נערים א', שבאה לטוקאיי, כדי להגן על הבכורה, בה זכתה בעונה שעברה, נאלצה להסתפק במקום השביעי בלבד. הנבחרת גברה אמנם על פולין 1:2, במשחק־הפתיחה, אך בהמשך לא ניצלה את הזינוק הטוב שלה, הפסידה לנבחרת אוורית גרמנית מבאווריה (2:0) ולהונגריה (2:0) ונדחקה לאחור, עד למקום השביעי. אחרי התהילה אשתקד לא הצליחו כדורגלנינו לעמוד הפעם במבחן.

נבחרת הנערים ב' פתחה בטורניר נוסף בהונגריה, בהצלחה מרבית — נצחון 0:5 על הונגריה. לאחר־מכן החלה דעיכה: באווריה — 1:1; ברית־המועצות — 2:0, והפסד במשחקי־הדירוג ליוגוסלביה — 1:0. הנחמה שלנו היא שמאחורינו נשארו נבחרות ממדינות מצטיינות בכדורגל כמו צ'כוסלובקיה, הונגריה ומזרח־גרמניה.

האם ההדירה לכדורגל המזרח־אירופי תסייע לנו להתקבל בעתיד ליבשת ביוקרה אנו חפצים?

נראה לי כי הדבר הוא מעבר לספורט. ההתאחדויות המזרח־אירופיות לא מתנערות מאתנו כמו בעבר, ומתמודדות עמנו ללא חשש.

אבל הבעיה היא פוליטית והרושם ש„הקולות הגבוהים" במוסקבה עדיין רחוקים לתת את האור־הירוק לנציגיהם להצביע בעד קבלת ישראל לאירופה. הפשרה קלה יש. לא מדברים אתנו ועלינו בעויינות כמו בעבר. מכאן ועד להסכמה לקבל אותנו ליבשת רחוקה הדרך.

צריך להיזהר מאשליות.

נבחרת הנוער של ישראל בכדורגל תשחק בוארשה

ראובן חנניה

נבחרת הנוער של ישראל בכדורגל תקיים בשנה הבאה משחק בין־ארצי ידידותי עם נבחרת הנוער של פולין בווארשה. שתי ההתאחדויות הגיעו להסכם בקשר למשחק בביקור יו"ר בית"ר ת"א, אריה קרמר, בפולין.

קודם־לכן, בחודש דצמבר, תשתתף נבחרת הנוער של פולין בטורניר־החורף המסורתי המתקיים מדי שנה בישראל.

אם לא ייכנסו משכורות

(המשך מעמוד ראשון)

„תרגיל בזוי"

במשרד הבריאות זעמו על צעד זה של האוצר, שמטיל בכך את האחריות על משרד הבריאות, וקראו לכך „תרגיל נבזי ומתוחכם המעיד על העדר חוש לב. מדוע לא העבירו את הסכום לפני יומיים, לפני מועד תשלום המשכורת, אלא עשו זאת אתמול תוך כדי פגישה של נציגי האוצר עם מנכ"ל משרד הבריאות ומאחורי גבנו".

במשרד הבריאות מתנגדים לקיזוז הסכום מתוספת התקציב שנועדה בין היתר לכיסוי הסכם התקנים עם האחיות, לבתי־חולים בקו־העימות, ולבתי חולים גריאטריים. הממונה על התקציבים באוצר, דוד בועז, אמר אמש כי לתוספת התקציב לא הוגדרו מטרות כלשהן בוועדת השרים כפי שטוען משרד־הבריאות.

מד"א נמחק מהתקציב

במשרד הבריאות טוענים גם שמד"א נמחק ע"י האוצר מספר התקציבים לאחר 40 שנות תמיכה ממשלתית בשירות חרום זה, ולכן לא יכול משרד הבריאות להעביר כספים למד"א. „מד"א לא מופיע בתקציב שלנו, או למה מעבירים דרכנו באותה מידה הם יכולים להעביר את הכסף דרך משרד הרווחה".

הממונה על התקציבים באוצר, אמר, כי עובדי מד"א אינם יכולים להיות בני־ערובה, ולכן למרות שזה בניגוד למינהל תקין, וכאקט חריג, ישקלו העברת 900 אלף ש"ח ישירות למד"א תוך חיוב משרד הבריאות.

הרופאים שוב מאיימים

בישיבה של ועדת התיאום של שני אירגוני הרופאים — רופאי המדינה ורופאי בתי החולים של קופ"ח שנערכה אמש, הוחלט כי אם עד יום חמישי, שאז תערך ישיבת תיאום נוספת, לא תהיה התקדמות במו"מ בנושא קיצור התורים, ינקטו רופאים בצעדים חריפים.

היום, ניפגשים רופאי המדינה עם נציגי האוצר ונציגי משרד הבריאות לשיחות מו"מ בנושא מיבצע קיצור התורים. בתי החולים הממשלתיים מתפקדים כרגיל, פחות או יותר בהתחשב בחופשות הקייץ של רופאים רבים. בבתי החולים של קופת חולים נימשכים העיצומים. רופאי הקופה מחכים לתוצאות הפגישה היום של רופאי המדינה.

● בתגובה על הודעת הרב שך כי הטלת תוכנת גיוס על בחורי ישיבה תגרום לכל בחורי ישיבה לעזוב את הארץ, אמרה ח"כ שולמית אלוני כי אם זה כך, אז מוטב שיסתלקו מכאן כבר. הדבר ישאיר מספיק כסף ליום לימודים ארוך לכלל האוכלוסיה, זו שחיה כאן ונלחמת על חייה.

חוק התכנון והבניה

תל־אביב־יפו

הודעה לפי סעיף 149 לחוק התכנון והבניה תשכ"ה—1965

הרינו מודיעים בזאת כי הוגשה לוועדה המקומית לתכנון ולבניה ת"א־יפו, בקשה ליתן אישור להקלה לבניית פרגולה של 34 מ"ר ברחוב שערי נקנור 30, גוש 7022 חלקה 97, תיק בנין 3042030, בקשה מספר 380738.

בעל קרקע או בנין או המחזיק בשניהם שיש לו התנגדות להוצאת היתר/אישור הנ"ל במקום זה, רשאי להגיש לוועדה המקומית לתכנון ובניה ת"א־יפו שדרות בן־גוריון 68 את התנגדותו המנומקת ולציין את כתובתו המדוייקת וטלפון.

ההתנגדויות תתקבלנה תוך 14 יום ותובאנה לדיון בפני הוועדה.

י. מספי, סגן ראש העירייה ויושב ראש הוועדה המקומית לתכנון ולבניה ת"א־יפו

חוק התכנון והבניה תשכ"ה—1965
הוועדה המקומית לתכנון ולבניה

תל־אביב־יפו

הודעה לפי סעיף 149 לחוק התכנון והבניה תשכ"ה—1965

הרינו מודיעים בזאת כי הוגשה לוועדה המקומית לתכנון ולבניה תל־אביב־יפו בקשה ליתן אישור להקלה לאיחוד חלקות 53, 52 בגוש 7093 ברחובות פרחי אביב ופרי מגדים כנחלת יצחק בשם יצירת מגרש בניה אחד והעברת קרקע ע"ש העיריה (תשריט יחוד מס' 48).

בעל קרקע או בנין המחזיק בהם שיש לו התנגדות להוצאת היתר/אישור הנ"ל במקום זה רשאי להגיש לוועדה המקומית לתכנון ולבניה תל־אביב־יפו, שד' בן־גוריון 68, את התנגדותו המנומקת ולציין כתובתו המדוייקת וטלפון.

ההתנגדויות תתקבלנה במשך 14 יום מתאריך פרסום מודעה זו ותובאנה לדיון בפני הוועדה הנ"ל.

י. מספי, סגן ראש העירייה
יו"ר הוועדה המקומית
לתכנון ולבניה תל־אביב־יפו

הוועדה המקומית לתכנון ולבניה

נתניה

ניתנת בזה הודעה כי לוועדה הוגשה בקשה לאישור תוספת / בנית מגורים לבית על חלקה 25 בגוש 8315 רח' הרישון מס' 10 בחריגה מאושרת מבוקשת כהקלה: 10.2% בקומת קרקע בלבד מזה 2.9% אצל המבקש, 0.1% מבנה עזר תכנית 484/85 ות.ב. 3683. את התכנית ניתן לראות במשרדי הוועדה. התנגדויות אפשר להגיש משך שבועיים מיום פרסום מודעה זו.

י. אלרואי, יו"ר הוועדה

אלירול עטיפות מזון בע"מ

הודעה על שינוי תזכיר והתאגדות מהחלטה מיוחדת כ־1.8.88 שנתקבלה ע"י בעלי המניות של חברת אלירול עטיפות מזון בע"מ, בוטלו סעיפים 2(א), 2(ג), 2(ה), 2(ח), 2(ט), 2(כ), 2(כה) מסעיפי מטרות החברה ובמקומם הוספה מטרה לסעיף מטרות החברה שעיקרה „לנהל מפעל ובית מלאכה לעטיפת מזון, לרבות יצורן של עטיפות מזון וכל תוצרת אחרת הן מחומרי פלסטיק והן מחומרי אלומיניום ומכל חומר אחר כפי שיראו מנהליה לנכון. לשווק תוצרת המפעל, להפצה ולמכירה בין בארץ ובין בחו"ל ולעשות כל פעולה להגברת הייצור, המכירה והשיווק של תוצרת זו".

עירית פתח־תקוה

הוועדה המקומית
לתכנון ולבניה

פתח־תקוה

הודעה

עפ"י סעיף 149(1) לחוק התכנון והבניה תשכ"ה—1965

ניתנת בזה הודעה כי הוגשה לוועדה המקומית לתכנון ולבניה פ"ת בקשה למתן הקלה. גוש 6714, חלקה 33, רח' ניר 14 פ"ת. 121% בניה חורגים על תגג במקום 110% בנית.

כל מי שיש לו התנגדות לבקשה הנ"ל, יואיל להגישה לוועדה תוך 15 יום מפרסום הודעה זו.

ד. תבורי
יו"ר הוועדה המקומית
לתכנון ולבניה פ"ת

הוועדה המקומית לתכנון ולבניה

גבעתיים

הודעה על־פי סעיף 149 ו־151 לחוק התכנון והבניה תשכ"ה—1965

גוש 6154 חלקה 120, רח' ההגנה 18 גבעתיים. תיק בניה מס' 270

ניתנת בזה הודעה כי הוגשה לוועדה המקומית לתכנון ולבניה בקשה לאישור שימוש במחסן בקומת קרקע במבנה מלאכה בן 2 קומות באזור מגורים — בדרך של שימוש חורג לתקופה של שלוש שנים.

לכל מי שיש התנגדות מאיזו סיבה שהיא לבקשה הנ"ל, יואיל להגישה לוועדה תוך המועד של 15 יום החל מיום הפרסום של הודעה זו. באם לא תתקבל כל התנגדות בתקופה הנ"ל, תובא הבקשה לאישורה של הוועדה.

יצחק ירון, יו"ר הוועדה המקומית לתכנון ולבניה גבעתיים

תאריך: אוגוסט 1988

הוועדה המקומית לתכנון ולבניה

מרחב רמת־השרון

ניתנת בזה הודעה בהתאם לסעיף 149 לחוק התכנון והבניה תשכ"ה—1965 שהוגשה לוועדה המקומית לתכנון ולבניה מרחב רמת־השרון בגוש 6418 חלקה 216 ברחוב הפרדס 5 המסומנת באיזור מגורים ג', בקשה למתן אישור להקלה באחוזי בניה בבית מגורים בן כלוש קומות מעל קומת עמודים, מפולשת והכולל 9 יחידות דיור ומעלית. ההקלה המבוקשת באחוזי בניה מגיעה ל־11% בגין שיפור תנאי דיור והתקנת מעלית.

כל מי שיש לו התנגדות להוצאת ההיתר/אישור ההקלה, במקום זה, רשאי להגיש לוועדה המקומית לתכנון ולבניה מרחב תכנון רמת־השרון, את התנגדותו המנומקת ולציין כתובתו המדוייקת. ההתנגדויות תתקבלנה במשך 14 יום מתאריך קבלת הודעה זו ותובאנה לדיון בפני הוועדה הנ"ל.

מ. הרמן, יו"ר הוועדה המקומית לתכנון ולבניה
מרחב רמת השרון

מה ● מתי ● היכן

טלוויזיה

08.05 עד כאן, רצף דפי הטלטקסט. 09.00 שעת כושר. 09.15 מלחמת הכוכבים, הצלת האסטרונאוטים — שני אסטרונאוטים, שהיו בדרכם לכדור הארץ, נעלמו. הם נחטפו ע"י שודדי ספקטרה ונכלאו בבסיס תת־ימי. כח 6 נקרא לעזרה ומצליח לאתר את הבסיס הסודי ולשחרר את האסטרונאוטים. 09.40 נילס הולגרסון. פרק 122 נילס והרוכים. 10.05 בא בחשבון. סידרה משעשעת בחשבון ובהנדסה. פרק 5: הבנת ערך המיקום. 10.30 רואים שש שש שידור חי, מפארק המים בחוף גולן. לכל הבאים לפארק המים צפויות הפתעות רבות ובמיוחד לאלה ששמם: כנרת, גולן או ירדן. אורחת: דבורה עומר. מנחים: אורלי יניב ושכי מידן. 14.30 סרט קולנוע: „אוקלהומה", מחזמר מאת רוג'רס והמרשטיין על הווי חיי האיכרים והבוקרים באוקלהומה. במרכז העלילה, קרלי ולורי, זוג נאהבים המתחלים ומתגרים זה בזו ואינם מוכנים להודות באהבתם. בתפקידים הראשיים: גורדון מקריי, גלוריה גרהאם, אדי אלברט, שירלי ג'ונס ורוד שטייגר. 17.00 ערב חדש, מנחה: אילנה דיין. 17.30 „שלוש, ארבע, חמש והצי־חיפושית הנרדמת". 17.55 „קטנטן". 18.05 „רוג'ר, כתנו וכל השאר". הפרק חמישי: איילין עוברת לגור בנפרד, והכל שמחים על כך. אמם של רוג'ר וכנוזו מתחתנת ועוברת לגור בעיר אחרת. רוג'ר בורח מן המוסד ונוסע לחפש אחיה. 18.30 קיצור החדשות (ערבית). 18.32 „האפריקנים — מורשת משולשת". פרק ג' — אפריקנים אלים חדשים. 19.30 חדשות (ערבית). 20.00 כותרות מבט. 20.02 „1 יותר מדי", סדרת שעשועים. מנחה: דן גולדבלט. 20.30 „תביעות קטנות". תוכנית דנה בתביעות קטנות, בסכומי כסף שאינם עולים על 3000 ש"ח. השופט בדימוס עמיקם פולקוב הוא הבורר באולפן. 21.00 מבט לחדשות. 21.35 לקט קטעים מסדרות התכניות „מבט". 22.20 „חלומות יום אתמול". 23.10 „מסך אישי", אוהד מנור מארח. 23.45 „פוסק של מקום" מבט אל נוה. חדשות הלילה.

ערוץ 2

18.33 גמדי עץ האלון סידרה לילדים. 18.45 דרמה לילדים בזמנה של ירידות. 18.58 רגע לפני... טיול בנופי לוזיאנה. 19.00 מסים נמוך. פרק רביעי. 19.27 רגע לפני... על מחשבים תרשים ומשכולים. 19.30 מפגשים עם החוש השישי. 19.56 רגע לפני... על סרטו החדש של מייק ניקולס טירונות. 20.03 „60־70־80" להיטי זהב עם סטיבי ויונדר. 20.36 צרפת עכשיו. 21.05 שירים של סטינג בלק וסווו וגה. 21.35 דינוק שבועי, פינת הספורט. 21.50 עולם המדע, מגזין מדעי.

רדיו

קול המוסיקה

(תת תקליטור (קומפקטדיסק)) 06.02 צלילי בוקר, בעריכת אורלט אברהם. 07.09 בהאזנה ניגוחה: אלביצוני: קונצ'רטו לאבוב וכלי קשת; ארק: 3 שירים מתוך מחזות שייקספיר; בוקריני: שלישייה אופ. 1 מס. 6 לשני כנורות וצ'לו; כמתונן: 6 בגטלות ביוזו משחקי ילדים, סוויטה לתזמורת; ראבלו קונצ'רטו ברה לפסנתר יד שמאל; ראבלו בולרו; פרוקופייב: לויטננט קיזה, סוויטה. 09.00 קונצרט בוקר: סיבליוס: „קילפקי"; ברליוז: הפתיחה קרנבל רומאי; ברליוז תמונות אהבה מתוך רומיאו ויוליה; פרוקופייב: המוסיקה לבאלט סינדרלה; ברהמס: חמישייה בפה מינור לפסנתר וכלי קשת; בורודין: סימפוניה מס. 2; בורודין: נוקטורנו מתוך רביעייה מס. 2 לכלי קשת. 11.57 פינת השיר, שירי עם ערבים. 12.00 מן הפרסייה, מיצירות ברהמס: סונטה לצ'לו ופסנתר במי מינור, אופ. 38 (עמנואל גרובר / מיכאל בוגוסלבסקי) שלישייה בלה מינור אופ. 114. 13.05 בהאזנה ניגוחה: מוצרט: פרגודה בסי במול מג'ור גראן פרטיטה (ק.ז. האקדמיה סיינט מרטין/ג. מרינר); בטהובן: קונצ'רטו מס' 2 בסי־במול מג'ור, לפסנתר ולתזמורת (ו. לוטו/התז. הפילה. הישראלית/ז. מהטה) שוברט: סימפוניה מס' 8 בסי מינור (הבלתי גמורה, הפילה. מינכן/ל. מאזל). 15.00 מוסיקה צעירה. 16.00 אתנחתא (ש"ח, אירית רוה) פסטנה באך־בוזוני טוקאטה ופוגה ברה מינור, ג. אירזני דיוקסאות של ג. באך; סרטטה בלה מג'ור; פורה: סונטה בלה מג'ור אופוס 13 (ג. ויירזמן, ע. קרסוכסקי). 17.30 קולות. 18.00 מבחר תקליטיה. 19.00 מגיני אפרה, אריות מתוך אופרות צרפתיות ואיטלקיות (ננו קארוזו/פרדיקו פון שטאדה). 20.00 אינטרלוד. 20.07 פינת השיר. 20.30 קונצרט התזמורת הסימפונית ירק ראשי"ש. 22.30 אנתולוגיה קטנה לשירה עם המתרגמת חוה פינקרט הולנד אלונה (ה. אייגן־לשבן) 23.30 מחורי יצירותיו מוצרט הקטנות.

רשת א'

07.30 ישן בעיניין, שירים ישנים. 08.05 חונה, עם בני הנדל. 09.05 סלודיו, שירות מידע לצאצאים. 10.05 מגיני בוקר, מגיש: גרעון הוד. 11.05 ירוק ירוק שירים עבריים. 12.05 מעורב ירושלמי. 13.00 חדשות ותוכניות באנגלית. 13.30 חדשות ותוכניות בצרפתית. 14.05 בראש צעיר, מגזין יומי. 15.00 שירים עבריים. 15.30 האוניברסיטה הפתוחה, מרובה, עריכת מרובנת עם מורה ד"ר אביזור שכטיאל. שעור 16. 16.05 שירים עבריים. 17.05 צבעי הקשת שירים. 18.06 מינחת ערב. 19.00 שירונים לעולים. 22.05 שנינג יחד וכל אחד לחוד, עורך זכוב כץ.

רשת ב'

07.00 הבוקר הזה. 08.05 סעו לשלום, עם גדעון הוד. 09.05 בראש צעיר, מגזין לילדים ולבני נוער. 10.05 כל צבעי הרשת עם יואב גינאי. 12.05 אלף־אלף ב־בית, עם אהוד מנור. 13.05 בחצי היום, חדשות ופזמונים. 14.05 בת צחוק, הווי וחומר. 15.05 תוצרת הארץ, תכנית ככתשך לשירים עבריים. 16.05 יומן כלכלה. 17.05 רגעי קסם. 17.55 קראתי ספר, קוראים ממליצים. 18.08 אצבע על הדופק, שבועון בענייני בריאות ורפואה. 18.45 היום כספורט. 19.00 היום הזה. 19.35 שירים עבריים. 20.05 פרקי חזנות בכקשתך, מזמור שיר. 22.05 להאחז בחלום, מהורות שירים. 23.05 שוטטות, עם דני אלורה.

גלי צה"ל

06.05 אוניברסיטה משודרת. 06.30 פוקחים עין, חדשות הראשונות. 07.07 שבע אפס שבע, עם איתן לימשיץ. 08.00 בוקר טוב ישראל. 09.05 אלה בוקר, עם אלי ישראלי. 10.05 מכת שמש, מערכונים ופזמונים. 10.55 זה בוער, על עצים ויערות. 11.05 נכון לעכשיו, עם רפי רשף. 13.05 שליפה מהמותן, עם לאה עוז. 14.05 אני מוגן, עם ארז טל. 15.05 סייסטה. 15.55 ילדי הגן, פינה יומית על העללות בילדים. 16.05 ארבע אחה"צ. 16.54 באוטון מילולי, פינתו של אבשלום קור. 17.00 ערב טוב ישראל. 18.05 שעה קלה על כלכלה. 18.45 חמש עשרה קטנות. 00.05 ציפורי לילה. 02.00 לא רוצים לישון. 05.00 צלילי בוקר.

שידורי צה"ל 1

19.05 הודעה הרביעית, משדרת הרפואה לחיל הרפואה. (ש"ח). 19.50 פינה חמה ללכ"י. 19.57 הודעות לחיילים. 20.05 כוכב הערב: להקת טנגה. 21.00 מבט לחדשות. 21.30 אוניברסיטה משודרת, מבוא לתולדות המתמטיקה (חלק ב') מהותה של המתמטיקה. מרצה: פרופ' שבתאי אונגורו. 22.05 על הדבש ועל הכיפאק. 23.05 עשרים וארבע, היום שהיה.

שידורי צה"ל 2

19.05 הרדיו הישן עם דני קרמל. 20.05 צרים עם תמיר קמחי. 21.57 הודעות לחיילים. 22.05 הפסקת עשר, עם מיכל ניב. 23.05 קול הג'או הזה עם דני קרמל.

קולנוע

תל־אביב

9.30 ,7.15 ,4.30
אמתה: רמבו 3 — 9.40 ,7.15 ,5
אורליה: חרטה — 9.30 ,7.15

בן־יהודה: סירנות — 9.30,7.00,4.30
בית ציוני אמריקה: לול — 5 ,7.30 ,9.30 ,11.30
גת: פרחים בעליית גג — 9.00 ,6.00
גורדון: כמעיין המתגבר — 9.30 ,7.00
דקל: משודרים חרשות — 9.30 ,7.00 ,5
דרייב אין: סירנות — 7.45
סקס — 12.00
הוד: סלסה — 9.30 ,7.15 ,5
לימור חרשו: מוליכים ערוצים — 9.30 ,7.15 ,4.30
טיילת 1: מוכת ירח — 9.40 ,7.25
טיילת 2: שם המשחק — 9.40 ,7.20
טיילת 3: הבית ברחוב קרול — 10.00 ,7.30
מאר: הצוענים — 9.30 ,7.30 ,5
מאריס: לוידי איב — 9.30 ,7.15
יום ב': מופע הקולנוע
יום ג': מציצים
יום ד': מונוי מייסון והנביע הקדוש
יום ה': בריאן כוכב עליון
רב־חן:
חן 1: המשימה מיאמי — 9.30 ,7.30 ,5
חן 2: 3 גברים ותינוקת — 9.45 ,7.25 ,5
חן 3: נעורים בהשאלה — 9.45 ,7.40
חן 4: ספר הג'ונגל — 9.45 ,7.40
חן 5: חקיסר האחרון — 9.30 ,6.30
שחף: הקלות הבלתי נסבלות של הקיום — 9.30 ,7.00 ,4.30
תל־אביב: קרוקודיל דנדי 2 — 9.30 ,7.15 ,5
תמלה: הכל באשמת גן עדן — 9.35 ,6.30
לב:
לב 1: אהבנו כל כך — 2.35 ,5 ,7.15 ,9.45
+ אל עצמי — 11 ,5 ,8
לב 2: החבר של החברה שלי — 14 ,16 ,18 ,45.19 ,55.21
לב 3: הנסיכה הקסומה — 11.30 ,13.30 ,15.30 ,17.30 ,22.00
לב 4: חופשה בכפר — 12 ,19.30 ,21.00
מוזיאון ת"א: עיניים שחורות — 7.00 ,9.30

רמת־גן

אראוס: רמבו 3 — 9.30 ,6.40 ,4
לילי: לול — 11 ,5 ,7.30 ,9.30
רב־גן:
גן 1: המשימה מיאמי — 9.40 ,7.20 ,5
גן 2: נעורים בהשאלה — 6 ,9
גן 3: 3 גברים ותינוקת — 9.40 ,7.30 ,5
גן 4: הקיץ של אביה — 9.15 ,6.15

גבעתיים

חוד: קרוקודיל דנדי 2 — 5 ,7.15 ,9.30

באר־שבע

חן: קרוקודיל דנדי 2 — 5 ,7.15 ,9.30

ירושלים

אדיסון: קרוקודיל דנדי 2 — 9.30 ,7.15 ,5
אורנע: המשימה מיאמי — 9.15
רון: רמבו 3 — 9.00
בית אגרון:
אוליבר — 16.30
מנהטן — 18.45
העכבר ששאג — 20.30
טרון — 22.15
בריאן כוכב עליון — 24.00

כפיר: הקלות הבלתי נסבלת — 5.15 ,8.30
אורגיל: נעורים בהשאלה — 6.30
מיטשל: אהבנו כל כך — 15 ,7.15 ,4.30
ממרד: שם המשחק — 9.15
הבירה: סגור לרגל שיפוצים
עדן: סלסה — 9.00 ,7.15 ,5
תיאטרון ירושלים:
הקיץ של אביה
עולם נפרד
אימפריה 1: לול — 10.30 ,8.30
אימפריה 2: הצוענים — 9.30 ,11.30
אל עצמי — 9.30 ,11 ,8 ,4

חיפה

אורה: הקיץ של אביה — 9.15 ,7.00
חן: המשימה מיאמי — 9.00 ,7.00 ,4.30
עצמון 1: לילה מסחרר — 9.15 ,7.00 ,4.30
עצמון 2: הקלות הבלתי נסבלת — 9.15 ,7.00 ,4.30
עצמון 3: שם המשחק — 9.15 ,6.00
שביט: עולם נפרד — 9.15 ,7.00
רון: קרוקודיל דנדי II — 9.00 ,6.30 ,4
רב־אור:
רב־אור 1: מוכת ירח — 9.15 ,6.45
רב־אור 2: חופשה בכפר — 9.15 ,6.00
רב־אור 3: משודרים חרשות — 9.15 ,6.50
אורליו: עיניים שחורות — 9.15 ,7.00
קרן אור המוזיאון:
לול — 5 ,7.30 ,9.40
פאר: רמבו 3 — 9.30 ,7.30 ,5.00

נתניה

שרון: רמבו 3 — 9.15 ,7 ,5
הקיץ של אביה — בשעה 11.00 ,5.00
אסתר: סלסה — 9.30 ,7.30 ,5.30

חולון

מגדל: קרוקודיל דנדי 2 — 9.30 ,7.15 ,5
מגדל: המשימה מיאמי — 9.00 ,7.00
ארמון: לול — 9.30 ,7.30 ,5

בת־ים

עצמאות: קרוקודיל דנדי 2 — 9.30 ,7.15 ,5

הרצליה

היכל: סלסה — 9.30 ,7.30

פתח־תקוה

היכל 1: קרוקודיל דנדי 2 — 9.15 ,7.00
היכל 2: סלסה — 9.30 ,6.15
היכל 3: הקיץ של אביה — 9.30 ,6.15

עפולה

מטמורין: משודרים חרשות — 9.00

ראשון־לציון

רון 1: קרוקודיל דנדי 2 — 9.30 ,7.15 ,5.00
רון 2: סלסה — 9.15 ,7.15 ,5.00

תן טרמפ לחייל

שרותים ● עזרה ● תחבורה

תורנות בתי־מרקחת

חולון
אהרון — הופיין 52.

ירושלים
קופ"ח — מרפאת רוממה — המ"ג 28.

נתניה
פורת — פ"ת 76.

פתח־תקוה
כפר גנים — לוחמי הגיטו 6.

חיפה
פבזנר — פבזנר 27.

תורנות בתי־חולים

תל־אביב והמרכז

● בית החולים ע"ש שיבא תל־השומר – כל המחלקות – כל השבוע.
● בית החולים בילינסון, פתח־תקוה – כל המחלקות – כל השבוע.
● בית החולים ע"ש רוקח, תל־אביב – בימים ב', ה', ו' – כירורגיה ופנימית. ילדים – כל השבוע.
● בית החולים איכילוב, תל־אביב – בימים א', ג', ה' שבת – כירורגיה ופנימית.
● בית החולים וולפסון, חולון – כל המחלקות – כל השבוע.
● בית החולים אסף הרופא – כל המחלקות – כל השבוע.

נתניה

● ביה"ח לניאדו נמצא בתורנות למקרים דחופים – כל השבוע, כולל שבת.

ירושלים

הדסה ע"כ — ילדים, א.א.ג.
בקור חולים — פנימית, נשים.
שערי צדק – כירורגיה, אורטופדיה, עיניים.

מוקד קופ"ח כללית

המוקד ימסור מידע טלפוני בימים א'־ה' ב־20.00—08.00, בימי ו' 15.00—08.00, טלפונים: 03־433500, 03־433500.

יד ביד — ארגון קשבת בטלפון לילד ולנוער — קו לנוער במצוקה ירושלים — 02־243358, ת"א — 226027 (24 שעות), חיפה — (11.00—20.00) 04־229488, גליל מערבי — 04־922222.

קו פתוח להורים במצוקה בימי ב' ו־ד' – טל. 222782.

„קו פתוח" — ארגון קשבת לילדים ובני־נוער 03־221880 (24 שעות).

עזרה ראשונה

עזרה ראשונה לשיניים שליד המכון לרפואת שיניים בישראל

בתל־אביב — בימים א'—ה' בין השעות 23.00—21.00. בלילות שבת ובערבי חג בין השעות: 24.00—18.00, בשבתות ובחגים בין השעות 21.00—15.00. הכתובת: רח' בר־כוכבא 49, טל' 284649. בחיפה: רחוב הנמן 26, קומה ג', טל' 523566. פתוחה מדי יום ביומו, כולל ערבי שבתות, שבתות וחגים מ־20.00 עד 23.00 בערב.

מרפאת שיניים לעזרה ראשונה

המרפאה פתוחה כל יום כולל שבתות וחגים בין השעות 24.00—9.00. אחרי חצות בתאום טלפוני בלבד. דיזנגוף סנטר שער 3 (ליד המשביר) קומה א', טל': 294869, 03־285822.

מרכז סיוע לקורבנות אונס

לרעננה ואיזור השרון, טל' 052־32432 בימים א'—ה' בשעות 21.00—17.00.

עזרה ראשונה נפשית

ער"ן ירושלים — טל' 02־237171.
ער"ן תל־אביב — טל' 03־5461111.
ער"ן ילדים ונוער, ת"א — טל' 03־261113.
ער"ן חיפה — טל' 04־672222.
ער"ן כרמיאל (גליל מערבי) — 04־988410.
ער"ן נתניה — טל' 053־338316.
ער"ן כפר־סבא — 052־913999.
ער"ן באר־שבע — טל' 057־418111.

סילוק מוקשים

מוקד ע"א למקרים דחופים — טל' 106.

מד"א

ירושלים, ת"א, חיפה — טל' 101. רמת־גן, בני־ברק, גבעתיים — טל' 781111; לוד, רמלה — 101, טל' 08־231022; עפולה — טלפון 065־93334; טבעון — 101, טלפון 04־931401; נהריה — 04־823333; בת־ים — טל' 5511111; באר־שבע — 057־74767; שח"ל בגוש דן, טל' 03־330848.

משטרה

ירושלים, תל־אביב, חיפה, רמת־גן, בני־ברק, חולון, פתח־תקוה — טל' 100. באר־שבע, נהריה, נתניה, נצרת – טל' 100. אילת — 244; חדרה – 22444.

רכבות

מירושלים לבני־ברק וחיפה: בימים א'–ה' 16.00; בימי ו' וערבי חג 11.50.

מחיפה לבני־ברק וירושלים: א'–ה' 7.00.

מתל־אביב לחיפה: בימים א'–ה' 6.00, 7.00, 8.00, 8.16, 9.00, 10.00, 10.30, 12.00, 13.00, 14.00, 15.00, 16.00, 17.00, 18.30, 20.00; בימי ו' וערבי חג 6.00, 7.00, 8.00, 9.00, 10.30, 12.00, 13.00, 14.00, 15.00.

מתל־אביב לנהריה: בימים א'–ה' 6.00, 8.00, 12.00, 14.00, 16.00; בימי ו' וערבי חג 6.00, 8.00, 12.00.

מחיפה, בת־גלים, לתל־אביב: בימים א'–ה' 6.00, 6.30, 7.30, 8.30, 10.00, 11.05, 11.30, 12.30, 13.30, 14.30, 15.30, 16.30, 17.30, 19.30; בימי ו' וערבי חג 6.00, 6.30, 7.30, 8.30, 10.00, 11.30, 12.30, 13.30, 14.30.

מנהריה לחיפה ולתל־אביב: בימים א'–ה' 6.50, 9.05, 10.40, 14.35, 16.33, 18.38; בימי ו' וערבי חג 9.05, 10.35.

• ורכבת תוספת בימי א' בשבוע, ויום אחרי חג בלבד.

טלילה שפר ביקשה מבג"ץ לצוות על אי־הארכת חיי בתה החולה בטיי־זקס

„מצבה קריטי, כל הארכת חיים רק תאריך את סבלה ולכך איני מוכנה"

עתיים

טלילה שפר, אמה של התינוקת יעל, החולה בטיי־זקס, פנתה אתמול לבית המשפט המחוזי בתל־אביב, בבקשה למתן צו נגד בית החולים „זיו" בצפת, שיורה לו להימנע מכל טיפול רפואי שיאריך את חיי בתה. טרם הוגש כתב תשובה.

בבקשה, באמצעות עו"ד יצחק חושן, טוענת טלילה שפר כי בתה בת השנתיים ושמונה חודשים לוקה במחלה חשוכת מרפא. היא מחוברת למכשיר הזנה מלאכותי, אשר מוחדר אליה דרך האף.

טלילה שפר אומרת, כי ביקשה מד"ר דב כהן, מנהל המחלקה בה מאושפזת בתה, שלא יבצע כל טיפול רפואי מכל סוג שהוא אם מצבה הרפואי ידרדר ויחמיר. לדבריה, סירב ד"ר כהן להיפגש עמה.

טלילה שפר מבקשת עוד לצוות על בתי החולים זיו בצפת ושיבא בתל־השומר להמציא לה את כל המסמכים הרפואיים המתייחסים למחלת בתה וטוענת, כי פנייתו של עו"ד חושן לקבל את המסמכים נענתה בשלילה, ובהתחמקות.

המבקשת מדגישה כי בקשתה אינה להמתת חסד, אלא לאי הארכת חיים באופן מלאכותי בלבד. אין היא כוללת איסור מתן תרופות לשיכוך כאבים. „מצבה הרפואי של בתי הוא קריטי ותוחלת חייה קצרה ביותר, כל השהיה בדיון בבקשה זו עלולה לסכל את מטרתה, ורק הכרעה שיפוטית תביא לגאולת בתי מיסוריה", נאמר בסיום הבקשה. „מעולם לא נטשתי את יעל וכאבתי יחד עמה את כאבה וייסוריה. אילו ידעתי כי ניתן להציל את חייה, הייתי עושה הכל ואף עומדת על כך שייעשה הכל למענה. הבנתי מכל הרופאים שטיפלו ביעל, כי אפסו סיכוייה לחיות יותר מחודשים מספר. אינני מוכנה לתת לבתי לסבול עוד." אמרה האם בתצהיר שהגישה לבית המשפט.

לבקשה צורפה חוות דעת של פרופסור אנדרה דה פריז, הקובע כי לאחר שהחולה במחלת הטיי זקס לוקה בעיוורון וחרשות, בדרך כלל 12 עד 18 חודשים לאחר לידתו, הוא נכנס למצב של „צמח" ונפטר לפני הגיעו לגיל 3.

במקביל התבקש בית המשפט לפטור את המבקשת מתשלום אגרת בית המשפט בטענה כי היא חברת קיבוץ ואין לה רכוש פרטי משלה. „כדי שעוניה של המבקשת לא ימנע ממנה להגיש בקשה בנושא כה חשוב בדיני נפשות".

בית המשפט המחוזי ידון בבקשה בבוקר יום ו'.

אנטי־אינתי

אתמול אחה"צ התגודדו כמה נערים מתתחיה ליד הקריה בת"א וקראו לשבור את האינתיפאדה
(צילום: מאיר פרטוש)

לראשונה: ספר בערבית על השואה

לראשונה בעולם ובישראל הופיע ספר על השואה בשפה הערבית. הספר הוגש לשר החינוך והתרבות, יצחק נבון, על־ידי עורכו, מאיר אורקין מקיבוץ עברון, והמתרגם, מוחמד ע'נאים מבקה אל־גרביה, בטקס שנערך בלשכת השר בירושלים. הספר יצא לאור מטעם המכון ללימודים ערביים בגבעת־חביבה ומכון מורשת ע"ש מרדכי אנילביץ וכבר מעורר התעניינות בארץ ובמדינות ערב.

הספר כולל עדויות, מסמכים ומחקרים בשישה נושאים: הגזענות כהשקפת עולם, טרום־שואה, הגטו, מחנות הריכוז וההשמדה, ההתקוממות, המחתרת והמרד והשיבה לחיים. היועץ המדעי של הספר היה פרופ' ישראל גוטמן. הסופר והמשורר מוחמד ע'נאים תרגם את החומר לעברית.

משרד החינוך והקונגרס היהודי העולמי סייעו במימון הוצאת הספר. נבון כתב הקדמה, בה נאמר בין השאר: „האנתולוגיה תקל על הקורא הערבי ללמוד את הנושא ותאיר את דרכו בלימוד הלקחים האנושיים, הקורא יוכל להבין את גורל העם היהודי עמו הוא חי במדינת ישראל".

חשוד בניסיון לחטוף נשק מחייל — להסתכלות

תושב כפר בועינה שליד טורען, החשוד בנסיון לחטוף נשקו האישי של חייל צה"ל נשלח אתמול להסתכלות במוסד פסיכיאטרי. החשוד, בן 29, הובא לפני שופט השלום החיפני סלים ג'ובראן שציווה לעוצרו ל־15 ימים להסתכלות.

בא כוח המשטרה טען, כי בליל 19 ביולי ניסה החשוד לחטוף רובה אמ. 16, נישקו האישי של חייל צה"ל שהיה במדים. הוא עשה את דרכו בשדרות בת־ים, ליד בית הדואר המרכזי „שיקמונה" בעיר התחתית בחיפה. בא כוח המשטרה אמר, כי החשוד היה בעבר בטיפול בבית חולים הפסיכיאטרי „שער מנשה".

אלוף פיקוד הצפון: סוריה ממשיכה להתכונן למלחמה להחזרת הגולן

אסד לצבאו: ויתורים לא יביאו לשחרור, האויב הציוני רוצה לכפות כניעה

יהודה צור, סי־אצ

„בצבא ובעם הסורי שולטת מוטיבציה חזקה להחזיר את הגולן, ומערכת החינוך הסורית פועלת במרץ להבהיר, כי זהו יעד לאומי," אמר אתמול אלוף פיקוד הצפון, יוסי פלד, לשרים וחברי־כנסת של המערך שביקרו בגולן.

האלוף פלד הדגיש, שאין לו ספק כי סוריה מתכוננת למלחמה נגד ישראל. „זאת לא מכה מן השמים או גזירה מן השמים, אך אין ספק שהיא מתכוננת למלחמה" אמר.

לדבריו, סוריה שיקמה מאז '82 את כוחה האווירי והמשיכה להצטייד בטנקים חדישים ובמטוסי מיג 29, למרות שלפני שנה מדסם שיש לה רזרבות של כמה עשרות מיליוני דולרים בלבד.

„כאשר לאדם עני אין לחם, הוא לא קונה אקרח", אמר, והדגיש שלישראל תהיה גם בעתיד היכולת להשפיע על החלטות הצד השני, אם יישמרו כוח ההרתעה של צה"ל ויכולתו לממש את היותו צבא שבו החיילים הטובים ביותר, המצויידים בנשק הטוב ביותר.

שוקלים השעיית מורה דרוזי, בטענה שעסק בפעילות פוליטית בביה"ס

ג'מל מועדי, ראש ועד היוזמה הדרוזי, מלמד מתמטיקה בכפר ירקא

עתיים

משרד החינוך שוקל להשעות את ג'מל מועדי, יו"ר ועד היוזמה הדרוזי, מעבודתו כמורה ולא לאפשר לו להמשיך וללמד במוסדות חינוך של המשרד, בגלל תלונות לפיהן עסק בפעילות פוליטית בבית הספר בירקא בו הוא מלמד מתמטיקה.

מועדי הוזמן אתמול לפגישה עם מנכ"ל המשרד, שמשון שושני, כדי להגיב על תלונות לפני שיוחלט סופית על השעייתו.

נגד מועדי, הדוגל בתמיכה במדינה פלשתינית, בייצוג אש"ף בשטחים ובאירגוס צעירי העדה לצה"ל, הוצא לא מכבר צו התחום על ידי אלופי פיקוד הדרום והמרכז, לפיו נאסר עליו להיכנס לשטחי עזה והגדה לתקופה של שנה, בשל פעילותו הפוליטית.

אתמול הכחיש מועדי מכל וכל כי עסק בפעילות פוליטית בבית הספר, והוא רואה בצעד זה ניסיון לפגוע בוועד שהוא עומד בראשו, ביחוד עתה, לפני הבחירות.

חברת החשמל תנפיק לציבור במכרז איגרות חוב בסך 110 מיליון שקל

קובי מנדל

חברת־החשמל תנפיק לציבור הרחב איגרות חוב בסכום של 110 מיליון שקלים. ההנפקה תתבצע במכרז בשני שלבים. הראשון בסוף החודש, והשני בחודש הבא.

איגרות החוב יהיו לתקופת החזר של מ־5 עד 15 שנים, ויוצאו במחיר מינימלי של 90 אחוזים מערכן הנקוב. התשואה האפקטיבית לפדיון תהיה 6 אחוזים ברוטו.

דובר חברת־החשמל, אברי רביד, מסר כי גיוס ההון באמצעות איגרות החוב מיועד לפיתוח מערכת החשמל ולמימון תוכניות פיתוח הגזילות. האמור להברה לייסם את התוכניות לכיסוי המקדמה על חשבון הצריכה השוטפת.

עוד נמסר, כי הרווח הנקי של חברת־החשמל לאחר מס ב־1987 הכולל השנה תרשים, מאפריל עד דצמבר '87 הסתכם ב־54.9 מיליון שקלים לעומת 33.2 מיליון שקלים ב־12 החודשים של שנת המס 1986/87. מועצת המנהלים של חברת־החשמל אישרה בתחילת השבוע את הדוחות הכספיים של החברה, שאישורם נדרש לקראת פירסום התשקיף לצורך הנפקת איגרות החוב.

הוליווד תצלם מחוץ לארה"ב

רויטר

לוס אנג'לס. — המפיקים של חברות הסרטים והטלוויזיה בהוליווד החליטו אתמול להעביר את הייצור ואף להסריט סדרות טלוויזיה פופולריות מחוץ לארה"ב, לאחר שנכשל המו"מ עם כותבי התסריטים השובתים שהתנהל בסוף השבוע שעבר.

רק ילדי צד"ל הגיעו השנה לקייטנה לילדי השטחים

מתקני הקבע לקייטנות קיי ג ביי"ח הלאומי באשקלון, שהוקמו לפני 20 שנה עבור ילדי השטחים, נשארו ריקים לראשונה בעונה זו.

מדי שנה היו מבלים בפארק שלחוף הים [illegible] רים של ילדים, בעיקר מרצועת עזה, וגם מיישובי הגדה. השנה לא נרשמו ילדים והמתקנים מיותמים. רק אתמול נפתחו לקליטת מחזור ראשון שימשך שבוע, של כ־150 ילדים מאיזור הביטחון בדרום לבנון.

אגודת „עתיד" חוששת מרוב ערבי — לרבות השטחים

עתיים

קבוצה שהתאגדה במסגרת ועד בלתי מפלגתי לבירור בעיות הדמוקרטיה, בשם „עתיד", קיימה אתמול בירושלים מסיבת עיתונאים והזהירה כי הציבור ומעצבי המדיניות בישראל אינם מודעים לעובדה, שבשנת 2000 יתחיל תהליך של גידול רוב ערבי בישראל, לרבות בשטחים לעומת האוכלוסיה היהודית.

חברי הוועד, ד"ר ש.ז. אברמוב, פרופ' ארנון סופר, פרופ' אנדריי שוראקי, ואריה נאור ועישו נתונים שקבצו מפרסומי הלשכה המרכזית לסטטיסטיקה. בעוד 12 שנים, מסרו הדוברים, תהיה האוכלוסיה על פי תחזיות, מורכבת מ־4.2 מיליון יהודים ו־3.4 מיליון ערבים, כלומר 54 — 57 אחוז יהודים ו־43 — 46 אחוזים ערבים. משמעות התהליך היא, לדעתם, שאנו עלולים לבקש אוטונומיה בתוך מדינה דו־לאומית.

חברי ועד „עתיד" סרבו להתייחס לרעיונות ספציפיים לפתרון הבעייה הדמוגראפית, וטענו כי עיקר משימתם בשלב זה הוא לעורר את הציבור לבעיה החמורה.

רבין: תא"ל דגן מסיים 3 שנות שירות — לפי רצונו

אילת מזור

שר הביטחון, יצחק רבין, רואה טעם לפגם בהתארגנותם של אנשי מילואים למען קצין בצה"ל. הוא הגיב אתמול לפניית קצינים מפיקוד הדרום למנוע את פרישתו של תא"ל נחמיה דגן. „מדי שנה מסיימים עשרים קצינים בכירים את תפקידיהם בצה"ל והארגון לובי למינוי קצינים או כניעה פרישתם מנוגד לכללים המקובלים בצבא לשיבוץ קצינים."

רבין שיגר אתמול מכתב תשובה לחיילי המילואים ובו כתב: „שמחתי לקרוא את הערכתכם לפעלו של תת־אלוף דגן. תת־אלוף דגן מסיים לפי רצונו שלוש שנות שירות כקצין חינוך ראשי, פרק זמן בו הותיר חותמו על מערכת החינוך בצה"ל."

עוד אמר שר הביטחון, „אני משוכנע שלתפקיד קח"ר ייבחר קצין שיבצע מלאכה נאמנה וכי מערכת החינוך בצה"ל תוסיף לפעול ברוח הישגיו של תת־אלוף דגן."

דוד שורק, מיוזמי ההתארגנות, אמר אתמול בתגובה, „תשובתו של השר היכתה אותנו בתדהמה. על פי הבנתנו תת־אלוף דגן הצעיד את החינוך הצה"לי למעמד הראוי לו ועדיין לא מיצה את כל האפשרויות להגשמת רעיונותיו."

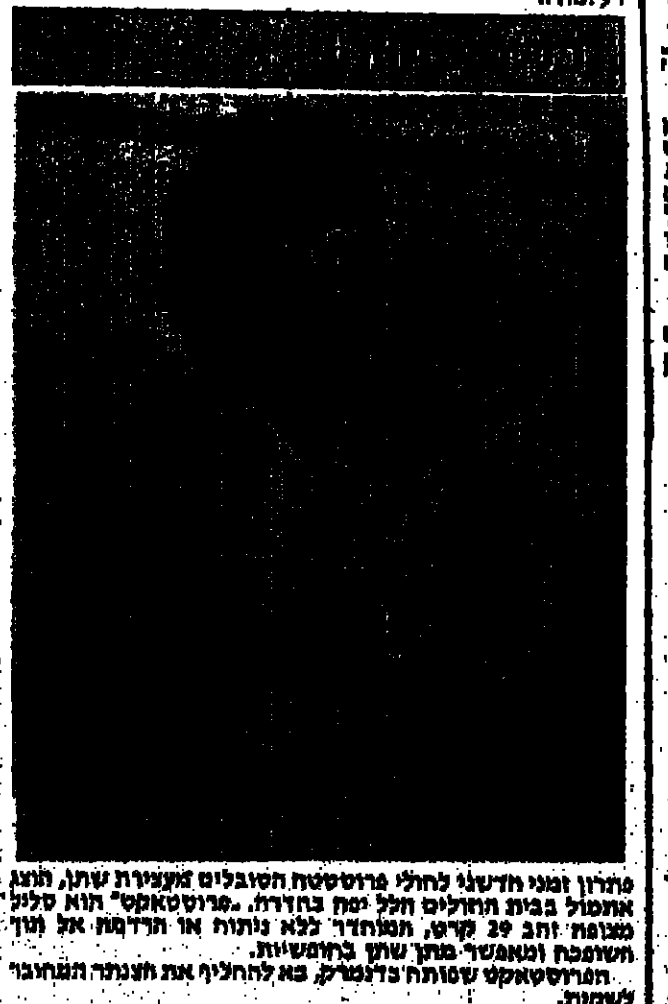

פתרון זמני חדשני לחולי פרוסטטה הסובלים מעצירת שתן, הוצג אתמול בבית החולים הלל יפה בחדרה. „פרוסטאקט" הוא סליל מצופה זהב 24 קרט, המוחדר ללא ניתוח או הרדמה אל תוך השופכה ומאפשר מתן שתן בחופשיות.

הפרוסטאקט שפותח בדנמרק, בא להחליף את הצנתר המחובר לשקית.

לשנים עשר אלף גברים ממתינים בישראל לניתוח פרוסטטה בין שלוש לארבע שנים. הפרוסטאקט יעיל לזמן רב, עד ארבע שנים, וזהו פתרון זמני נוח עד לניתוח, ועשוי להיות פתרון קבוע לחולים שמסיבות רפואיות לא ניתן לנתחם.

בעזרת טלוויזיה במעגל סגור הודגמה החדרת הסליל לשופכת חולה בן 60. הסליל החדשני אף אינו מפריע לגבר להגיע לזקפה. הטיפול אינו מצריך אשפוז, ועולה אלף דולר.

בתמונה: ד"ר הנריך הרבו מדנמרק אוחז בידו את ה„פרוסטאקט", בעת הדגמה לאורולוגים, ב„הלל יפה".
(יוסף שבי; צילום: ישראל סאן)

25 שנות מאסר למחבל שניסה לרצוח ישראלים במזרח ירושלים

עתי"ם

מחבל שהורשע בנסיון לרצוח את האחים שלום ואלי אוחיון, בעיר העתיקה בירושלים ב־17 בינואר 1987, ובנסיונות רצח נוספים נידון אתמול בבית משפט הצבאי בלוד ל־25 שנות מאסר.

התביעה טענה, כי הנאשם ג'יהאד אחמד מוסטפה עבידי בן 21 מרמאללה יחד עם מחבל אחר, התנפל על שני האחים שטיילו בעיר העתיקה. האחים נדקרו בסכינים בצוואר. שני הצעירים נפצעו, אך ניצלו בנס. עבידי הואשם והורשע גם בשורה ארוכה של נסיונות נוספים לבצע פיגועים, בשליחות החזית העממית לשיחרור פלשתין.

בין היתר התאמן בירי באקדח ולאחר מכן תיכנן לרצוח יהודי, פקיד שעבד במשרד הרישוי ברמאללה. פעמיים ארב לו: בפעם הראשונה הבחין בו ערבי אחר, קרוב משפחה והוא לא ביצע את המעשה. ובפעם האחרת כשהמתין לבואו של הפקיד, הוא לא בא לעבודה.

פעם אחרת שוב נטל את האקדח כדי לרצוח שומר יהודי בבנין מס הכנסה שברחוב סאלח א־דין בירושלים. האיש לא הופיע באותו יום לעבודה וכך ניצל.

התובע הצבאי סרן ראובן וולף דרש מבית־המשפט למצות את הדין עם הנאשם.

בגזר דינו ציין נשיא בית המשפט הצבאי אלוף מישנה אהרן אלפרן, שיש להעניש בחומרה בעלי נטיות לרצוח כדוגמת הנאשם, שחזר על נסיונותיו פעם אחר פעם.

שותפו של עבידי, שפעל יחד אתו בנסיון הרצח של האחים אוחיון, טרם נתפס.

טלקס

● יריד תעסוקה לסטודנטים מחו"ל – היום בירושלים

1,800 צעירים יהודים השוהים בארץ כתיירים, מארצות הברית, מכסיקו, מערב־גרמניה, טורקיה, הונגריה ועוד, ישתתפו היום באוניברסיטה העברית, בהר הצופים, ביריד אפשרויות לימוד ותעסוקה. את היריד מקיים מינהל הסטודנטים בשיתוף עם המוסדות להשכלה גבוהה.

ביריד יוצגו סרטי וידאו וחומר הסברה על אפשרויות ללמוד באוניברסיטאות בארץ, תוכניות אולפן בקיבוצים ואפשרויות לימוד ועבודה אחרים.

ביריד ישתתפו שר הקליטה, יעקב צור וראש מחלקת העליה בסוכנות היהודית, אורי גורדון.

שע"ח

● נפתחו אירועי בירת הנוער

אלפי בני נוער, ביניהם רבים ממזרח ירושלים, השתתפו אתמול בפתיחת אירועי בירת הנוער בגן סאקר בבירה. ראש העירייה, טדי קולק הענק את מפתח העיר ליו"ר מועצת הנוער לימור דרעי, בת 16. מחר תתקיים ישיבה מיוחדת באולם מועצת עיריית ירושלים לציון "חילופי השלטון" עם נציגי בירת הנוער.

במיסגרת זו ילווה כל אחד מ־31 הצעירים, חברי מועצת הנוער, את חברי מועצת העיר ומנהלי המחלקות בעירייה ויפעל בתפקיד זה.

אירועי בירת הנוער בירושלים מתקיימים השנה בגן סאקר ובגן הפעמון. בפתיחת האירועים סיפרה יו"ר מועצת הנוער לראש העירייה טדי קולק, כי המועצה החליטה להעלות על סדר היום הציבורי שלושה נושאים: המלחמה בתאונות הדרכים, נקיון וטיפוח העיר, התנדבות וטיפול בקשישים.

סגן יו"ר מועצת הנוער, צעיר מבית חני א, קרא לבני הנוער ממזרח ומערב העיר להגביר השתתפותם בפעילות משותפת ובדרך א לעודד את הסובלנות, שהיא הדרך היחידה למנוע מתיחות בעיר.

בערבים מופיעים על הבימה המרכזית אמנים וביניהם יהודית רביץ, הבריגה הטבעית, הורח ירושלים, סי היימן, תיזמורת המשטרה ועוד. הכניסה לאירועים חופשית.

את אירועי בירת הנוער מממנות תרומות של גורמים ציבוריים ומסחריים.

שע"ח

● טיילת תוקם בי"ם מכספי קרן שרובר

גיטה שרובר הודיעה אתמול לראש עיריית ירושלים, טדי קולק, על הקמת קרן לזכר בנה גבריאל להקמת טיילת בירושלים.

קרן שרובר תכלול בשלב ראשון חמישה מיליון דולר. הקרן תתחיל מייד לחקים טיילת בירושלים. הטיילת תשתרע מדרום לטיילת, הקיימת ליד ארמון הנציב, עד שכונת אבו־טור מצפון מערב ליער השלום. היא תיקרא ע"ש גבריאל שרובר.

בטיילת יוקם מיבנה שייקרא "בית גבריאל" לצורך פעילות ציבוריות, בעיקר עבור בני נוער.

טוביה בשקינד

המשטרה הרסה שלושה מבנים בלתי חוקיים של בדואים בנגב

עתי"ם

כוח של מאה שוטרים ואנשי משמר הגבול הרס אתמול בבוקר מבנים בלתי חוקיים, שבנו בדואים בנגב.

המבנים נהרסו משום ששלושת התושבים. הבדואים לא ביצעו בעצמם צווי ההריסה המינהליים, שהוצאו על ידי משרד הפנים ל־13 מבנים בלתי חוקיים בנגב הצפוני. עשרה ממקבלי הצווים הרסו את המבנים בעצמם.

מפקד המחוז הדרומי של המשטרה, תנ"צ רחמים קוממורט, עקב מקרוב אחר פעולות ההריסה ומפקד מרחב הנגב, נצ"מ חיים בן איון פיקד עליהן.

מבצע הריסת המבנים הלא חוקיים ארך כשעתיים וכמהלכו הרסו אנשי מינהל מקרקעי ישראל אמת מים מבטון באזור המגורים של שבט אבו גרינאת, מבנה לבנים וצריף גדול בעיירה חורה. מבצעי ההריסות לא נתקלו בהתנגדות של בעלי המיבנים שנהרסו.

נלכד חשוד ברצח סוכן הלוטו שנמלט ממעצרו

איילת מזור, עתי"ם

מאיר איפרגן, החשוד ברצח בעל סוכנות "לוטו" בטירת הכרמל במהלך שוד לפני כחודש נעצר ביום א' לפנות בוקר בבאר־שבע. איפרגן, שהצליח כמה פעמים להחליף דירות מסתור ונהג לחמוק מידי המשטרה נעצר בעקבות מידע מודיעיני, שהגיע למשטרת מרחב הנגב.

מפקד המרחב ניצב משנה חיים בן־איון אמר, כי נלקחה האפשרות כי לאיפרגן אין מה להפסיד והוא עלול להשתמש בנשק בלי היסוס. האסיר הנמלט היה תחת מעקב של אנשי היחידה המיוחדת ללוחמה בטרור ובלשי היחידה המרכזית בנגב.

ביום א' בחצות נראה איפרגן עושה דרכו לדירת חבריו ברח' דרך מצדה בב"ש. כוחות גדולים של משטרה ומשמר הגבול כיתרו את הבית. נשקלה אפשרות לסגור את הרחוב מחשש להתפתחות בלתי צפויה בעת המעצר.

אנשי היחידה המיוחדת למלחמה בטרור פרצו אל הדירה. איפרגן, שהיה באותה עת בסלון נעצר עם חבריו שהיו עמו בדירה. ברשותו של איפרגן נתפסו תת־מקלע "עוזי", אקדח בקוטר 45 מ"מ ותחמושת רבה. המשטרה בודקת כיצד השיג איפרגן את התחמושת וכיצד הגיעו אליו כלי הנשק. מפקד משטרת מרחב הנגב אמר, כי פעולתם של אנשי הימ"מ היתה ברמה גבוהה. לא היו נפגעים.

התביעה הגישה כתבי אישום בפרשת הרצח והשוד המזויין נגד האחים מאיר ומקס איפרגן מקריית גת. הם מואשמים, כי השתתפו בשוד המזויין שבמהלכו נרצח סוכן הטוטו. התביעה טוענת, כי שני האחים היו מזויינים באקדחים.

שני האחים נמלטו מכלא קישון לפני כמה חודשים ונלכדו. מאיר איפרגן הצליח להערים על הסוהרים ולהמלט פעם נוספת מן הכלא. כאמור אתמול הוא נלכד.

בנק ישראל גייס 50 מיליון ש"ח

אלחנן הורביץ

מדד המניות הכללי עלה אתמול ב־0.22%. ערך השוק של המניות החופשיות עלה ב־0.07% ושל מניות המסחר ב־0.28%. המחזורים הוסיפו להיות קטנים והוסברו בתחרות בנק ישראל, שגייס אתמול 50 מיליון ש"ח — פי־עשרה יותר, מאשר המחזור במניות החופשיות ובמניות המסחר גם יחד.

מאחר שבנק ישראל מרבה להנפיק איגרות חוב צמודות למדד, עלו השנה יחסית יותר הצמודות לדולר, הנהנות מהתחזקות מטבע ארה"ב.

אתמול נערכו חשבונות מעניינים אלה:

ב־7 החודשים הראשונים של 1988 עלו איגרות החוב הצמודות לדולר מסוג "רמון" ב־18% ומסוג "גלבוע" — ב־22%.

איגרות החוב הצמודות למדד עלו בממוצע ב־12% ב־7 החודשים האחרונים.

באותו פרק־הזמן עלו מכל סוגי המניות הנסחרות בבורסה בת"א רק מניות הבנקים בהסדר ב־13.5% ומניות מוסדות מימון ענפיים ב־2.7% בנומינאלית, האחרות ירדו. הירידה התלולה ביותר חלה במניות טקסטיל והלבשה, שאיבדו ב־7 החודשים האחרונים יותר מ־50 אחוזים מערכן הנומינאלי בשקלים. ההפסד הריאלי של המשקיעים במניות טקסטיל גדול בהרבה, מאחר שגם כוח־הקנייה של השקל שלנו ירד ב־7 החודשים האחרונים עם עליית מדד המחירים לצרכן. מתחילת השנה מדד המחירים עלה השנה (כולל תחזית מדד לחודש יולי) ב־9.2%.

גלגלי הבורסה

לעומת זה עלה השער היציג של דולר ארה"ב ב־7 החודשים האחרונים מ־1.5386 ל־1.6365 ש"ח, ב־6.36%.

כל מטבעות החוץ האחרים שבסל המטבעות הישראלי ירדו באותו פרק הזמן:

השער היציג של ליש"ט ירד מ־2.8783 ל־2.8123 ש"ח, ב־2.3%.

השער היציג של 100 ין יפאני ירד מ־1.2674 ל־1.2320 ש"ח, ב־2.8%.

הפרנק הצרפתי ירד מ־0.2873 ל־0.2590 ש"ח, ב־9.8%.

המארק הגרמני ירד מ־0.9791 ל־0.8730 ש"ח, ב־10.8%.

הירידה התלולה ביותר נרשמה בשער היציג של הפרנק השוויצרי, שאינו בסל המטבעות הישראלי הרשמי ושירד ב־7 החודשים האחרונים מ־1.2058 ל־1.0487 ש"ח, ב־13 אחוזים.

אתמול התפתח המסחר בבורסה בשלבים אלה:

המסחר הרב־צדדי במניות התחיל אתמול לפני הצהריים במגמת עלייה. ירדו 3 שערים (הסגה 1 ב־3.8%, כלל סחר 1 ב־3.3% וקופסאות פח 1 ב־0.8%). העלייה הגדולה ביותר היתה ב־3% ביואל. המחזור בשלב זה היה קטן והסתכם ב־826 אלף ש"ח.

במסחר בשערים משתנים אחרי הצהריים נמשכה מגמת העלייה. עלו 17 שערים, לעומת 5 שירדו ו־8 שנשארו בלי שינוי. המחזור היה קטן והסתכם ב־693 אלף ש"ח בלבד (כ־429 אלף דולר). מדד השערים עלה מ־70.76 ל־70.86 נקודות.

שימשת מכונית נופצה עקב יידוי אבן ליד גן שמואל

יואב אביב

אבן, שהושלכה מבין עצים ליד גן שמואל מצד הדרך ניפצה שימשה של מכונית פרטית. המקרה אירע אתמול אחר־הצהריים שעה שיצחק בוגין תושב הרצליה נסע במכוניתו ממחנה 80 לגן־שמואל. איש לא נפגע. למקום יצאו ניידות משטרה וגששים מלווים בכלבים. הם פתחו בסריקות, אולם עד כה לא נעצר איש. במשטרה מעריכים כי מדובר ביידוי אבנים על רקע לאומני.

אב שהתעלל בבתו בת ה־12 נעצר ל־5 ימים

יואב אביב

אב לילדה בת 12 תושב קרית־ים, החשוד כי היכה את בתו, נעצר אתמול לחמישה ימים בבית־משפט השלום בחיפה.

נציג המשטרה טען בבית־המשפט, כי האב בן 42 נמצא בהליכי גירושין מאשתו. באחרונה הוא איים על בתו שלא תצא מהבית, נעל אותה בשירותים ואף היכה אותה במקל.

נציג המשטרה טען, כי מדובר כאב אלים. האב עצמו הודה בפני השופט במעשה. השופט הורה לעוצרו לחמישה ימים עד גמר החקירה. המשטרה ביקשה להעביר את הילדה לטיפול של משרד הרווחה.

אקילה לאורו "תפסה צבע"

ספינת הטיולים האיטלקית אקילה לאורו באה לאשדוד במהלך הסיור שלה בנמלי המזרח התיכון. בתמונה: אנשי הצוות צובעים את האוניה.
(תצלום: רחמים ישראלי)

עם מזל וסמדר חבר
באבלכם על מותו ללא עת של
חיימקה
חניכי ומחנכי מוסד חבור
קיבוץ עין־דור

למשפחה ולקיבוץ שער־העמקים
תנחומינו במות
שמואל שמואלי
צוות המטבח
וגבעת חביבה

ליהושע וציפי בורקו ולכל המשפחה
משתתפים באבל על מות
גרשון קרוקובר
קיבוץ עברון

למשפחת בנשלום ולקיבוץ עין־החורש
אנו משתתפים באבלכם הכבד במות
אברהם בנשלום
החברים בקיבוץ עמיר

לבני המשפחה ולקיבוץ עין־החורש
תנחומים על מות
אברהם בנשלום
שהיה בשליחות התנועה באמריקה
חברים בעין־השופט

האוצר והאיגודים המקצועיים ינסו לסכם היום הסכמי השכר

סלע המחלוקת הוא תביעת ההסתדרות לקיצור שעות העבודה במיגזר הציבורי והחלת ההסכמים בחברות הממשלתיות ■ בפגישה בין שר האוצר ומזכיר ההסתדרות אתמול הושגה התקדמות בשתי נקודות המחלוקת

כתבנו הכלכלי בירושלים

נציגי האיגודים המקצועיים במיגזר הציבורי אמורים להפגש היום בתל־אביב עם נציגי האוצר כדי לסכם את הפרטים האחרונים, המונעים חתימה על הסכמי שכר חדשים. סלע המחלוקת בין הצדדים היא תביעתה של ההסתדרות לקיצור שעות העבודה במיגזר הציבורי והחלת ההסכמים גם על החברות הממשלתיות.

אתמול נפגשו בירושלים שר האוצר משה נסים ומזכיר ההסתדרות ישראל קיסר לדיון בשתי נקודות המחלוקת. דובר האוצר אמר, כי הושגה התקדמות. לדבריו, נסים וקיסר דנו בהיבטים המשפטיים והטכניים של החלת הסכם השכר על החברות הממשלתיות. כמו כן דנו באפשרות ששעות העבודה במיגזר הציבורי יקוצרו תוך ביטול שעות הקיץ, ומעבר לשבוע עבודה של מספר שעות זהה כל השנה. מן האוצר נמסר, כי אם יסוכמו הפרטים במהלך הפגישה היום יעברו האיגודים והמעסיקים לשלב השני של המו"מ, ובו יירונו על יישום הנאמר בהסכם הכללי לגבי כל איגוד ואיגוד.

קיסר הזהיר טרם כניסתו לפגישה עם נסים שההסתדרות לא תשלים עם אי־תשלום תוספת יוקר מצד המעסיקים הפרטיים. הוא אמר, שכל עוד אין הסכם חדש, ההסתדרות רואה בהסכם הקיים, הסכם תקף לכל דבר כפי שהיה עד כה. הסכם תוספת היוקר פג במרס, והתעשיינים טוענים, שאם לא ייחתם הסכם חדש עד מועד תשלום תוספת היוקר, בעוד כחודשיים או שלושה, השכירים במשק לא יזכו לתוספת יוקר.

מע"מ מרדים ומחרים עדרי בקר מחקלאים ערבים לכיסוי חובם

"קומנדו מע"מ" פשט לאחרונה על משקיהם של חקלאים ערביים מאזור טורעאן והחרים עדרי בקר רבים ומכר אותם במכירה פומבית.

לראשונה בארץ השתמשו אנשי מס ערך מוסף בחיצי הרדמה, שירו אל הפרות והצאן. בעלי החיים שהורדמו נלקחו להסגר. ימים מספר אחר כך נמכר הבקר במכירה פומבית לכיסוי חובם של החקלאים.

מנהל המחוז הצפוני של מע"מ, אמר, כי הנהלת משרדו החליטה לטפל ביסודיות במגזר החקלאי ולשים דגש על סרבנותם של מגדלי בקר ערביים לשלם "מס אמת".

לדבריו, עבר המבצע בהצלחה רבה וכבר השבוע הגיעו חקלאים מאזור נצרת להסדיר את חובותיהם. המבצע, שזכה לתהודה רבה תוכנן בקפידה מרובה.

לאחר מעקב ממושך אחרי החקלאים, שבמשך שלוש שנים התחמקו מתשלומי מע"מ. מנהל המחוז ציין עוד, כי כהנהלה הראשית של מע"מ הביעו שביעות רצון מהמבצע והחליטו לאמצו גם באיזורים אחרים בארץ. אנשי מע"מ מתכוונים לערוך בקרוב מבצעים דומים בקרב מגדלי בקר ברמת הגולן, איזור נצרת וכיור אל מכסור.

שלושה קונצרנים בינלאומיים הביעו התעניינות ברכישת חלק מכי"ל

כתבנו הכלכלי בירושלים, עתי"ם

שלושה קונצרנים בינלאומיים כבר הביעו התעניינות לרכוש חלק מחברת "כימיקלים לישראל" — הודיע אתמול מנהל רשות החברות הממשלתיות זאב רפואה. הוא הוסיף, שלהערכת משרד האוצר שווי החברה הוא כ־800 מליון דולר.

רפואה הציג אתמול את הדו"ח של רשות החברות הממשלתיות של 1987. לדבריו, יתכן והממשלה תפנה לבנק להשקעות כדי שיסייע לה במכירת כימיקלים לישראל לגורמים פרטיים.

בשבוע שעבר החליטה ועדת שרים מיוחדת ש־50 אחוזים מהחברה יימכרו למשקיעים פרטיים. 20 אחוזים יימכרו באמצעות הנפקת מניות לציבור הרחב בארץ ובחו"ל, ועוד כארבעה אחוזים יימכרו לעובדי החברה.

היקף ההכנסות של החברות הממשלתיות והמעורבות הגיע בשנת הכספים 87־1986 ל־6.6 מיליארד דולר, לעומת כ־7 מיליון דולר בשנה הקודמת. מדובר ב־189 חברות, מהן 94 ממשלתיות, 64 לא ממשלתיות, ו־31 חברות מעורבות ובהן כ־67 אלף עובדים. ממצאים אלה כלולים בדו"ח רשות החברות הממשלתיות. שהוצג אתמול.

החברות הממשלתיות העיקריות שהגיעו לרווחים ריאליים, היו: חברת החשמל עם רווח של 31.3 מיליון דולר, בתי זיקוק 13.5 מיליון דולר. רווחים אלו היו קטנים מרווחי החברות בשנה קודמת.

"אל על" הרוויחה 13.5 מיליון דולר לאחר שבשנה קודמת היא הפסידה 5.2 מיליון דולר.

הפסידו: התעשייה האווירית, ב־40 מיליון דולר, מקורות 16.7 מיליון דולר, מספנות ישראל 13.7 מיליון דולר, ומנועי בית שמש 11.4 מיליון דולר.

יתרות המט"ח של ישראל ירדו בחודש שעבר ב־177 מיליון ש"ח

כתבנו הכלכלי בירושלים

יתרות מטבע החוץ של ישראל ירדו בחודש שעבר ב־177 מיליון דולר — כך הודיע אתמול בנק ישראל. לדברי הבנק המרכזי, בסוף החודש שעבר הסתכמו היתרות בחמישה מיליארד ועשרים ושניים מיליון דולר. בנק ישראל ייחס את הירידה ביתרות לפעילות מיוחדת של המערכת הבנקאית. על־פי תקנות של הפיקוח על הבנקים חייבים הבנקים המסחריים לרכוש מטבע חוץ כנגד ההפרשה שלהם לחובות אבודים דולריים. הבנקים סיכמו במהלך החודש שעבר את מאזניהם למחצית הראשונה של 1988.

אלסינט הגיעה להסכם פשרה סופי עם בעלי המניות בארה"ב

בעלי המניות יפוצו בכשני מיליון דולר עקב דיווחים בלתי נאותים של אלסינט

אודי נחשון

חברת "אלסינט" הודיעה על חתימת הסכם פשרה סופי עם בעלי המניות של החברה בארה"ב שתבעו אותה על דיווחים בלתי נאותים. ההסכם עלול לעלות ל"אלסינט" בשני מיליון דולר, אולם גובה הפיצוי הסופי יקבע על־פי ההפסד המוכח של בעלי המניות.

מדובר בתביעה ייצוגית שהוגשה לבתי משפט בארה"ב. התובעים טענו, בין השאר, כי הכנסותיה ורווחיה של "אלסינט" דווחו באופן בלתי נאות בדיווחים לשמונה שנים ובפרוספקטים אחרים של אלסינט לשנה שהסתיימה ב־31 במארס 81 ולאחריה, לרבות תשקיף הנפקה לציבור של מניות "אלסינט" כי 1983. על־פי הסכם הפשרה, בעלי מניות, שרכשו את המניות הרגילות של החברה בין 10 בינואר 81' ל־16 באוקטובר 83' יהיו זכאים לפיצוי כספי. סכום הפיצוי יועבר לידי נאמן שימונה ע"י בית משפט בבוסטון יאשר. "אלסינט" פנתה אתמול לבורסה בבקשה לאתר את רוכשי מניותיה בין התאריכים שנקבעו בהסכם, כדי להבטיח את זכאותם לפיצוי.

כח צה"ל נתקל במחבלים בגבול רצועת הביטחון

יהודה צור

כח של צה"ל שהיה בסיור בגבול רצועת הביטחון באיזור כייבה נתקל אתמול לפנות בוקר בחוליית מחבלים. חיילי הסיור פתחו באש אל הדמויות שנמלטו מן המקום.

בסריקות שנערכו לאחר מכן נמצאו רובי קלשניקוב, מטולי אר.פי.ג'י, פצצות אר.פי.ג'י וציוד אחר, שככל הנראה השאירו המחבלים בעת שברחו מן המקום.

גידול בשנתונים גורם לגידול במספר המתגייסים

אבי בניהו

מחזור המתגייסים לצה"ל בימים אלה הוא הגדול ביותר מאז קום המדינה. הדבר נובע מגידול בשנתונים שאמור להגיע לשיא ב־1992. משנה לשנה מתגייס לצה"ל מספר רב יותר של חיילים וחיילות.

נתון זה נימסר אתמול לשר הביטחון יצחק רבין שהיה אורח בבסיס הקליטה והמיון של צה"ל. השר שמע סקירות על המתגייסים ועל המוטיבציה של בני הנוער.

נודע, כי על כל מקום אחד פנוי ביחידה נבחרת מתנדבים לא פחות מ־10 חיילים צעירים.

משפחת בן טובים ובנק הפועלים מנהלים מו"מ למכירת חלקם ב"אביק"

אודי נחשון

משפחת בן טובים ובנק הפועלים נמצאים במו"מ מתקדם למכירת חלקם בחברת התרופות "אביק". במהלך זה עתיד לסיים "אביק" מאבקים ממושכים על השליטה בחברה, שנמשכו כבר חצי שנה.

משפחת בן טובים מחזיקה ב־27 אחוז ממניות חברת "אביק". החברה להשקעות של בנק הפועלים וחברת ההשקעות "אמפל" מחזיקים ב־26 אחוז מהמניות. ב־21 אחוז מהמניות מחזיק איש העסקים עזרא חנ"ג. החברה סיימה את 1987 ברווח נקי של כארבעה מיליון דולר. שוויה מוערך ב־21 מיליון דולר. להחברה שני מנכ"לים משותפים: אריאל בן־טובים ואלי ארדמוני.

מאבק השליטה בחברה החל לפני כמה חודשים, כאשר ארדמוני, נציגו של חנ"ג, פיטר את יורם בן־טובים, שכיהן בתפקיד בכיר בחברה. שיתוף הפעולה הקודם בין משפחת בן טובים לחנ"ג הבטיח להם רוב בחברה, אולם במהלך מאבקי השליטה העביר חנ"ג את תמיכתו לנציגי בנק הפועלים ואמפ"ל. הסכסוך גם הגיע לבית המשפט.

הוועדה לבדיקת מצב התעסוקה בבית שאן: סיימו המו"מ להפעלת "כיתן"

אודי נחשון

הוועדה הבין־משרדית לבדיקת מצב התעסוקה בבית שאן קראה אתמול להנהלת קונצרן "כלל" ולעובדי "כיתן" לסיים בבהירות את המו"מ להפעלתו של מפעל "כיתן" בעיירה, ולאפשר קליטה מכובדת של העובדים שפוטרו במפעל.

הוועדה, שבראשה עומד מנכ"ל התמ"ס יורם בליזובסקי ולצידו נציגי המשרדים הכלכליים, ביקרה אתמול בבית שאן ונפגשה עם עובדי "כיתן" ועם הנהלות במפעלים בבקים. חברי הוועדה בודקים את הדרכים למנוע פיטורי עובדים בעיירה ולקלוט עובדים נוספים.

תושבי ת"א יחויבו להתקין "תאורית" בחזית בתיהם

דרור לוי

עיריית תל־אביב פותחת במבצע התקנת כתובות מוארות בחזיתות כל הבתים והבניינים בעיר. כל תושבי תל־אביב יחוייבו בקרוב להתקין בבתיהם "תאורית", כתובת מוארת, שבה יופיעו שם הרחוב ומספר הבית כך שניתן יהיה לזהותם בקלות.

מינהל ההנדסה בעיריית תל־אביב הגיע להסדר עם כמה חברות פרטיות שייצרו את התאורית על־פי תו תקן אחיד. להבדיל מהפנסים הקיימים היום בבתים מסויימים ונושאים את מספר הבית, לא יהיה צורך להדליק את התאורית כיוון שהיא תצויד במנגנון, שידליק אותה אוטומטית עם רדת החשכה.

בנין של נשיא זאיר באו לביקור חטוף באילת

בצלאל רבין

מטוס הבואינג 737 של הרפובליקה של זאיר שנחת אתמול בבוקר בשדה התעופה של אילת משך תשומת לב כללית. עשרות תיירים וסקרנים צבאו על שדה התעופה.

התברר, שבמטוס המיוחד הזה הגיעו לאילת לביקור חטוף למשך כמה שעות שלושה בנין של נשיא זאיר, עם האורחים הגיעה פמליה של 15 מלווים, ביניהם נציג של משרד החוץ של ישראל. האורחים סיירו באילת ובאתריה הקרובים ולפנות ערב טסו לת"א.